

Voorlopige agenda van de commissie Werk en Inkomen van 11 april 2012

Hierbij wordt u uitgenodigd voor de openbare vergadering van de commissie Werk en Inkomen

Datum: woensdag 11 april 2012
Aanvang: 16:30 tot 19:00 uur
Locatie: Oude raadzaal
Voorzitter: dhr. H.J.M. Akkermans
Griffier: mevr. M. Wechgelaer; (050) 3677724; maaike.wechgelaer@groningen.nl

A Algemeen deel

A1. Opening en mededelingen

A2. Vaststelling agenda

A3. Lange-termijnagenda en lijst toezeggingen, initiatiefvoorstellen en moties

Bijlage - LTA (pdf)

Collegebrief - Lange Termijn agenda raadscommissie Werk en Inkomen (pdf)

Bijlage - Lijst toezeggingen, initiatiefvoorstellen en moties (pdf)

Collegebrief - Toezeggingen raadscommissie Werk en Inkomen 18 januari 2012
(pdf)

Collegebrief - Reactie op toezeggingen in raadscommissie W&I van 8 februari 201
(pdf)

Collegebrief - Afhandeling motie gewijzigde WWB (pdf)

A4. Conformstukken

a. Verordening participatie schoolgaande kinderen Wet werk en bijstand
(raadsvoorstel 21 mrt 2012)

**Raadsvoorstel - Verordening participatie schoolgaande kinderen Wet werk en
bijstand** (pdf)

A5. Rondvraag

B Inhoudelijk deel

B1. Visie drie decentralisaties
(collegebrief 29 mrt 2012)

Collegebrief - Visie drie decentralisaties (pdf)

B2. Wet werken naar vermogen
- Uitvoering Werken naar vermogen

commissie Werk en Inkomen - woensdag 11 april 2012

(raadsvoorstel 28 mrt 2012)

- Visie zicht op uitvoering werken naar vermogen

(aanvullende collegebrief 28 mrt 2012)

[Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen](#) (pdf)

[Collegebrief - Visie zicht op uitvoering werken naar vermogen.](#) (pdf)

C Huishoudelijk deel

C1. Ingekomen stukken

[Lijst ingekomen stukken](#) (pdf)

[Collegebrief - Effecten afbouw gesubsidieerde arbeid op I-deel](#) (pdf)

C2. Vaststelling verslag 8 februari 2012

[Verslag 8 februari](#) (pdf)

Sluiting

.
Bij commissievergaderingen kunt u gebruik maken van het spreekrecht bij de inhoudelijke agendapunten (inclusief de conformstukken onder A) en de rondvraag. U krijgt dan drie minuten de gelegenheid de commissieleden te vertellen hoe u over een onderwerp denkt. Voor aanmelding en informatie kunt u terecht bij de commissiegriffier. De agenda's zijn onder voorbehoud. De definitieve agenda's worden in de vergadering vastgesteld.

Bijlage - LTA

LANGE-TERMIJNAGENDA RAAD					per 27 maart 2012	
(nieuwe onderwerpen in blauw)						
nr	dd	cie	onderwerp	portefeuille	dienst	opmerkingen
12	14-mrt-12	W&I	Schriftelijke reactie op milieuscan, uitgevoerd bij 15 horecabedrijven	Schroor	RO/EZ	n.a.v. LTA brief 15 mrt: punt afvoeren uit brief 'Drie decentralisaties' van 5-1-12
40	11-apr-12	W&I	Aanvraag herstructureringsfonds Wsw (transitieplan)	Pastoor	SOZAWA	
41			Tussenrapportage gesprekken met de werkgevers, incl. aandacht voor de vertaling van de uitgangspunten (ikv 200 banen plan)	Pastoor	SOZAWA	
42	11-apr-12	W&I	Integrale visie en strategie 3 decentralisaties	Pastoor	SOZAWA	onder voorbehoud van organisatorische plan van aanpak voor behandeling van decentralisaties
45	1-mei-12	W&I	Evaluatie Wet WUJ (jaarlijks)	Pastoor	SoZaWe	Brief volgt met voorstel over vorm en moment waarop de evaluatie dit jaar wordt gedaan gezien Wet WUJ per 1 jan. 2012 is afgeschaft
70	16-mei-12	W&I	Startnotitie visie Sontplein	Schroor	RO/EZ	incl. relatie Hoendiep, zie LTA brief 15 mrt 2012
71	12-jun-12	W&I	Nieuw armoedebeleid	Pastoor	Sozawe	aangevuld met minimumbeleid
72	12-jun-12	W&I	Acquisitieplan detailhandel	Schroor	RO/EZ	
74	12-jun-12	W&I	Voorstel over uitbreiding koopzondagen	Schroor	RO/EZ	zie LTA brief 15 mrt 2012
75						brief n.a.v. toezegging 21 sept. 2011: overzicht projecten die gemacht zijn en vanuit G-kracht gefinancierd zullen worden + hoe is regeling in het Fonds voor sport- en cultuurinstellingen, zie LTA brf 15 mrt 2012
95	12-jun-12	W&I	Fonds Ondernemend Groningen	Schroor	RO/EZ	
99	4-jul-12	F&V+W&I	Nota Internationalisering (incl. stedenband Xi'an)	Rehwinkel	BD	N.a.v. verzoek SP, college zoekt exacte datum en titel uit.
100	4-jul-12	W&I	Verordeningen rondom bijstand	Pastoor	SOZAWA	
122	4-jul-12	W&I + R&W	STEC rapport (marktanalyse bedrijventerreinen)	Schroor	RO/EZ	zie LTA brief 15 mrt 2012
129	10-okt-12	W&I	Verordeningen participatie en beschermd werken	Pastoor	SOZAWA	uit brief 'Drie decentralisaties' van 5-1-12
	7-nov-12	F&V/W&I/ O&W/R& W/B&V	Begroting 2013	Dekker	BD	

Bijlage - LTA

nr	dd	cie	onderwerp	portefeuille	dienst	opmerkingen
139	21-nov-12	W&I	Beleidsnota Innovatie	Schroor	ROIEZ	uit LTA brief 15 mrt 2012
178	PM	W&I	NuImeig in 2012 t.b.v. prestatie-indicatoren bij Kadernota Arbeidsmarktbeleid	Schroor	SOZAWE	Apart moment, los van de begrotingsbehandeling
179	PM	W&I/ O&W	Evaluatie project wonen, werken, leren (Campus Diep)	Pastoor	OCSW	

Collegiebrief - Lange Termijn agenda raadscommissie Werk en Inkomen

Bestuursdienst

Afdeling Directie Bestuur
Onderwerp Lange termijn agenda raadscommissie Werk en
Inkomen

Bezoekadres
Waagstraat 1

Postadres
Postbus
9700 PB Groningen

Wij zijn met het openbaar vervoer
bereikbaar, buslijnen 1, 2, 3, 5, 6,
11, 13, 16

Informatie over vertrektijden krijgt
u via 0900-92 92

In uw antwoord graag datum en
kenmerk vermelden.

Telefoon (050) 367 77 73 Bijlage(n)

Ons kenmerk BD 12.2997300

Datum **15 MRT 2012** Uw brief van

Uw kenmerk

E-mailadres

Website
www.groningen.nl

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij ontvangt u de bijzonderheden voor de lange termijn agenda van uw commissie per brief. Daarnaast gaan wij nader in op de Milieuscan voor horecabedrijven en de aansluiting van consumenten op glasvezelnetwerken.

Ten aanzien van de LTA.

Visie Sontplein.

Ik heb uw commissie aangegeven dat wij voor de visie op ontwikkeling van het Sontplein mede afhankelijk zijn van de inbreng van de marktpartijen in het gebied en dat deze gezamenlijkheid het tempo bepaalt. De huidige verwachting is dat we in mei 2012 de projectofferte en kaderplan (bouwstenennotitie) kunnen bespreken met uw commissie.

Uitbreiding koopzondagen.

Ons college heeft in de brief van 15 december 2011 (RO11.287493) aangegeven dat wij een verzoek tot verruiming van het aantal koopzondagen in overweging hebben genomen. Wij laten op dit moment, conform de wettelijke bepalingen, een onderzoek houden naar het draagvlak voor uitbreiding van het aantal koopzondagen. Wij verwachten u in juni een eventueel voorstel te kunnen voorleggen.

Fonds Ondernemend Groningen.

Wij verwachten de jaarrekening van de stichting het Fonds Ondernemend Groningen in april a.s. Deze zullen wij, na beoordeling, en voorzien van een reactie ter kennis brengen van uw raad. Daarbij zullen wij, zoals toegezegd, tevens ingaan op de gemeentelijke matching van Fondsactiviteiten en de voortgang van het programma Terreinwinst. Een eventuele bespreking zou dan in juni kunnen plaatsvinden.

Collegebrief - Lange Termijn agenda raadscommissie Werk en Inkomen

Bladzijde 2 van 3
Onderwerp Lange termijn agenda raadscommissie Werk en
Inkomen

Onderzoek Marktanalyse bedrijventerreinen (STEC onderzoek).

Tijdens het werkbezoek van uw commissie op 19 januari jl. zijn de tussentijdse resultaten van het onderzoek naar de vraag- en aanbod van de bedrijventerreinen in de regio Groningen- Assen gepresenteerd, in concept. Wij verwachten het definitieve rapport, uitgevoerd door bureau STEC, in juli met uw commissie te kunnen bespreken.

Beleidsnota Innovatie.

Wij zijn voornemens om in het najaar van 2012 een 'innovatienota' op te stellen, in aanvulling op de bestaande programma's en beleidskaders. Het doel van deze nota is meer inzicht te geven in de innovatiekracht van onze stad en de initiatieven binnen de gemeentelijke organisatie. Wij verwachten deze nota in oktober ter bespreking te kunnen aanleveren.

Ten aanzien van de toezeggingen.

Stand van zaken Milieuscan.

Bij de behandeling van de Gemeentebegroting 2012 heeft uw commissie geïnformeerd naar de uitvoering van de milieuscan onder horecabedrijven, met als doel energiebesparing bij bedrijven te stimuleren. De uitvoering van de milieuscan hebben wij in handen gelegd van een extern deskundig bureau. Op basis van een analyse ontvangt de ondernemer advies over hoe hij energie zou kunnen besparen in zijn bedrijf. Daarbij wordt andere gekeken naar de apparatuur, elektriciteit, licht, koeling en verwarming. Nu de inventarisatie bij de drie horecabedrijven is afgerond, kunnen de uitgevoerde analyses ook mogelijk tot bruikbare adviezen voor andere horecagelegenheden worden omgezet. Op basis van de ervaringen ligt een bijstelling van de opzet van milieuscan voor de hand. De belangstelling bij de horecagelegenheden blijft ver achter bij de verwachtingen. Dit wordt vermoedelijk mede veroorzaakt door de economische recessie, die zeker ook gevolgen heeft voor de horecasector. Veel ondernemers vinden investeren in bedrijfsvoering daarom op dit moment niet opportuun.

Aansluiting glasvezelnetwerk.

In de vergadering van uw commissie in februari hebben wij toegezegd u nader te informeren over het voornemen om te stimuleren inwoners en ondernemers op glasvezelnetwerken worden aangesloten, zoals ook verwoord in de het collegeprogramma.

De afgelopen periode hebben wij verkend in hoeverre aanbieders mogelijkheden zien consumenten en bedrijven versneld op het glasvezelnetwerk aan te sluiten. Uit deze verkenningen blijkt dat vanwege de

Collegebrief - Lange Termijn agenda raadscommissie Werk en Inkomen

Bladzijde 3 van 3
Onderwerp Lange termijn agenda raadscommissie Werk en
Inkomen

hevige concurrentie het voor aanbieders het lastig is een rendabele investering te plegen in de aanleg van glasvezel voor consumenten en het kleinbedrijf. We zien dat de markt zeer langzaam 'verglaasd', maar ook dat de bandbreedte gestaag doorgroeit.

De gemeente heeft niet de middelen om de vraag te bundelen en als tussenpersoon op te treden. Wel zullen wij de ontwikkelingen blijven volgen en alert blijven op mogelijkheden om als gemeente iets te kunnen betekenen.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
Drs. M. A. (Maarten) Ruys

Bijlage - Lijst toezeggingen, initiatiefvoorstellen en moties

TIM lijst (toezeggingen, initiatiefvoorstellen en moties)

Raadscommissie Werk en Inkomen 11 april 2012

Toezeggingen

Nr.	Datum Collegelid dienst	Agendapunt	Verzoek van	Toezeggingen	Opmerkingen
1.	09-06-11 Pastoor bij Rekeningscommissie (SOZAWE)	Programma 1: Werk en Inkomen		<ul style="list-style-type: none"> De wethouder zegt toe dat de nodige reïntegratiecijfers volgend jaar bij de Rekening 2011 zullen zijn; De wethouder zegt toe dat in de volgende Jaarrekening (2011) meer informatie over de bedrijfseconomische resultaten van het SW-bedrijf ledez. kan worden verwacht. 	<p><i>Chrf 20/6: idem (p. 7, c.)</i></p> <p><i>Chrf 20/6: idem (p. 7, b.)</i></p>
2.	15-06-11 Pastoor (SOZAWE)	C1: Ingekomen stukken en stukken ter kennisname	Stadspartij	<ul style="list-style-type: none"> De wethouder zegt toe de vraag of de brief 'Participatie juridische procedure Wsw 2011' (dagmail 26/5) nog opportuun is nu de VNG het bestuursakkoord heeft afgewezen, schriftelijk te zullen beantwoorden. 	<p><i>Er werd een kort geding aangespannen, maar de gemeente werd niet-ontvankelijk verklaard. De wethouder zoekt uit of er nog een procedure gaande is. Komt met schriftelijk bericht hierop terug.</i></p>
3.	15-06-11 Schroor (RO/EZ)	B2: Evenementenprogramma Binnenstad Groningen (toegespits op het onderdeel 'Koopnachten')	SP	<ul style="list-style-type: none"> De wethouder zegt toe de gemeentelijke medewerking aan dit door Marketing Groningen (MG) en de Groningen City Club (GCC) ingebrachte initiatief afhankelijk te stellen aan de voorwaarde dat dit een breed draagvlak en brede steun geniet binnen de GCC (die daar zelf zorg voor moet dragen); 	<p><i>afhankelijk van initiatief GCC</i></p>
4.	18-01-12 Pastoor (SOZAWE)	A.5 Rondvraag	PvdA	<ul style="list-style-type: none"> College stuurt update m.b.t. sociale werkvoorziening (n.a.v. eerdere expertmeeting van de Staten) 	
5.	08-02-12 Schroor (RO/EZ)	B.1 Koopzondagen 2012		<ul style="list-style-type: none"> Wethouder maakt inzichtelijk wat de kosten en mogelijke vorm zouden zijn voor een onderzoek onder ondernemers en consumenten van binnen en buiten de stad naar 	

Bijlage - Lijst toezeggingen, initiatiefvoorstellen en moties

Nr.	Datum Collegelid Dienst	Agendapunt / onderwerp	Indiener(s)	Motie	Opmerkingen
				(uitbreiding van) koopzondagen. Dit kan worden meegenomen in de komende discussie over de uitbreiding van koopzondagen.	
Moties					
1.	09-11-11 Pastoor (OCSW/SOZA WE)	Begrotingsraad	CU, PvdA	<p>Motie: Behoud sociale stad</p> <p>Verzoekt het college:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bij de uitwerking van de extra taken en decentralisatieopgaven aan te geven hoe in de toekomst het sociaal vangnet georganiseerd kan worden; - een overzicht te verstrekken van risico's en tekorten als gevolg van de stapeling, de decentralisaties en de economische crisis en aan te geven hoe die risico's en tekorten kunnen worden opgevangen; - de raad voor het voorjaarsdebat 2012 een notitie voor te leggen om te bespreken welke inspanningen nodig zijn voor het behoud van een sociale stad. 	
2.	09-11-11 Pastoor (SOZAWE)	Begrotingsraad	PvdA	<p>Motie: Voortzetting Actieplan Jeugdwerkloosheid</p> <p>Verzoekt het college:</p> <ul style="list-style-type: none"> - om het Actieplan Jeugdwerkloosheid, al dan niet in hernieuwde vorm, voor de gemeente Groningen voort te zetten. 	
3.	30-11-11 Pastoor (SOZAWE)	8.e Kadernota participatie/re- integratie Actief in goede banen	CU, SP, PvdA	<p>Motie: structurele werkgelegenheid</p> <p>Verzoekt het college:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het komend jaar in overleg met de werkgevers te 	

Bijlage - Lijst toezeggingen, initiatiefvoorstellen en moties

					<p>onderzoeken hoe de 200 banen in de komende jaren, maar uiterlijk in 2015, al dan niet gefaseerd kunnen worden omgezet in structurele werkgelegenheid voor de onderkant van de arbeidsmarkt;</p> <ul style="list-style-type: none"> - de raad uiterlijk over een jaar verslag te doen van de uitkomsten van dit overleg; - zo snel mogelijk met werkgevers in gesprek te gaan of en hoe er meer structurele werkgelegenheid kan worden gecreëerd voor de onderkant van de arbeidsmarkt. 	
4.	30-11-11 Pastoor (SOZAWE)	8.e Kadernota participatie/re-integratie Actief in goede banen	PvdA	<p>Motie: Bijdrage gebruikers en partners in de stad</p> <p>Verzoekt het college:</p> <ul style="list-style-type: none"> - onderzoek te doen naar een bijdrage van gebruikers voor voorzieningen die onder druk staan door het wegvallen van de gesubsidieerde banen; - in gesprek te gaan met partners in de stad, zoals woningcorporaties, politie, GCC, etc. over het wegvallen van de gesubsidieerde banen en te onderzoeken of zij bereid zijn een bijdrage te leveren; - de raad over de uitkomsten hiervan voor 1 april 2012 op de hoogte te stellen. 		
5.	30-11-11 Pastoor (SOZAWE)	8.e Kadernota participatie/re-integratie Actief in goede banen	SP, GL, PvdA	<p>Motie: Blijvend aandacht wegvallen gesubsidieerde arbeid</p> <p>Verzoekt het college:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de raad voor 1 april 2012 een overzicht te verstrekken van de gevolgen van het wegvallen van gesubsidieerde arbeid per beleidsterrein; - in nieuwe beleidsnotities een paragraaf op te nemen over de gevolgen van het wegvallen gesubsidieerde arbeid (voor zover daar sprake van is) en welke oplossingen daarvoor gevonden worden. 		
6.	25-01-12 Pastoor (SOZAWE)	8.d Verordening tijdelijke regels aanscherping Wet werk en bijstand.	PvdA, GL, CU, D66, SP	<p>Motie: (tijdelijke) Extra ondersteuning</p> <p>Verzoekt het college:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tot het inzetten van de individuele bijzondere bijstand als 		

Collegedebrief - Toezeggingen raadscommissie Werk en Inkomen 18 januari 2012

Bestuursdienst

Afdeling **Beleid**
Steller **J.E. Slagter**
Onderwerp **Toezeggingen raadscommissie Werk en Inkomen
18 januari 2012**

Postadres
Postbus 1125
9701 BC Groningen

e-mail:
szw@groningen.nl

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 57 42 Bijlage(n) - Ons kenmerk SZ 12.2923801
Datum 23 JAN 2012 Uw brief van - Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

In deze brief komen wij bij u terug op twee toezeggingen die wethouder Pastoor aan u heeft gedaan tijdens de raadscommissie Werk en Inkomen van 18 januari 2012. De eerste toezegging gaat over de vraag hoe wij omgaan met de beoordeling van een WWB-aanvraag van een jongere binnen de zoekperiode van 4 weken. De tweede toezegging heeft betrekking op de voorgestelde intrekking van de Maatregelenverordening WWIK.

Aanvraag WWB binnen de zoekperiode van 4 weken

Tijdens de commissievergadering heeft u uw zorgen geuit over de kans dat een maatregel wordt opgelegd in het geval een jongere een WWB-aanvraag indient voordat de zoekperiode van 4 weken is afgelopen.

Met de zoekperiode van vier weken beoogt de wetgever de eigen verantwoordelijkheid van de jongere aan te scherpen. Jongeren dienen eerst vier weken naar werk en/of (vanaf 1 juli 2012) reguliere scholing te zoeken. Als een jongere een aanvraag indient dan betrekken wij bij onze beoordeling de inspanningen die de jongere in de zoekperiode heeft verricht als het gaat om het vinden van een baan of scholing. Aan iemand die binnen de zoekperiode van 4 weken een aanvraag indient, zullen wij niet *enkel om die reden* een maatregel opleggen. Het gaat steeds om een beoordeling van de *gehele* situatie, waarbij uiteraard maatwerk wordt geleverd.

Intrekken Maatregelenverordening WWIK

In de aan u voorgelegde conceptverordening tijdelijke regels Aanscherping Wet werk en bijstand wordt in artikel VI, ten vijfde, voorgesteld om de Maatregelenverordening WWIK met ingang van 1 januari 2012 in te trekken. Tijdens de behandeling van de conceptverordening in de vergadering van de raadscommissie, heeft wethouder Pastoor de mededeling gedaan de conceptverordening op dit onderdeel te zullen aanpassen, in die zin dat de voorgestelde intrekking van de maatregelenverordening komt te vervallen.

Collegedebrief - Toezeggingen raadscommissie Werk en Inkomen 18 januari 2012

Bladzijde 2
Onderwerp Vragen raadscommissie Werk & Inkomen 18 januari 2011

Dit naar aanleiding van de uitspraak van de voorzieningenrechter van de rechtbank 's-Gravenhage van 3 januari 2012 (LJN: BU9921), op grond waarvan de WWIK voor bestaande gevallen blijft voortbestaan.

Na de commissievergadering van 18 januari jl. hebben wij kennisgenomen van de brief van de staatssecretaris van SZW van (eveneens) 18 januari 2012, met de definitieve tekst van de overgangsregeling die naar aanleiding van de hiervoor genoemde rechtbankuitspraak is opgesteld. Deze overgangsregeling is in de Staatscourant van 19 januari 2012 met nummer 1436 bekend gemaakt onder de titel 'Tijdelijke regeling van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 18 januari 2012, IVV/I/2012/438, tot verstrekking van een uitkering aan de kunstenaar die op 31 december 2011 recht had op een uitkering op grond van de Wet werk en inkomen kunstenaars'.

Kortgezegd komt het overgangsrecht hierop neer dat alle bepalingen die golden op 31 december 2011, ook na die datum nog kunnen worden toegepast. Dit geldt ook voor de Maatregelenverordening. Om die reden kan ons voorstel om de Maatregelenverordening WWIK per 1 januari 2012 in te trekken ongewijzigd in stand blijven.

Wij hopen u hiermee van voldoende informatie te hebben voorzien.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Collegieberief - Reactie op toezeggingen in raadscommissie W&I van 8 februari 2012

Bestuursdienst

Afdeling Directiesecretariaat
Steller R.J. Bakker
Onderwerp Reactie op toezeggingen in raadscommissie W&I
van 8 februari 2012

Postadres
Postbus 1125
9701 BC Groningen

e-mail:
szw@groningen.nl

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 51 13 Bijlage(n) - Ons kenmerk SZ 12.2976308

Datum **16 MRT 2012** Uw brief van - Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

In de vergadering van de raadscommissie Werk & Inkomen van 8 februari 2012 heeft wethouder Pastoor toegezegd u over drie onderwerpen nader te informeren. Het gaat om:

1. een reactie op hetgeen door de heer Nauta van poppodium Simplon als inspreker naar voren is gebracht over de afbouw van de gesubsidieerde arbeid;
2. de vraag van de fractie van de SP over de duurzaamheid van de uitstroom van de 13 mensen die gedurende het Experiment alleenstaande ouders aan het werk zijn gegaan;
3. de wijze van rapporteren over de evaluatie van de WIJ.

In deze brief geven wij u hierop onze reactie.

Reactie op inspreker Simplon

Bij poppodium Simplon werkt één persoon in een maatschappelijke baan en één persoon in een kortdurende POW-baan die afloopt op 1 april 2012. De heer Nauta verkeerde in de veronderstelling dat de maatschappelijke baan niet in aanmerking komt voor het 200 banenplan. Tijdens een gesprek met de heer Nauta bleek dit echter op een misverstand te berusten. De maatschappelijke baan in het 200 banenplan voor Simplon is, anders dan de heer Nauta dacht, niet bedoeld voor het Simplon Jongerenhotel (dat valt onder WerkPro) maar voor het poppodium van Simplon. Het contract van de kortdurende POW-baan loopt inderdaad af per 1 april 2012. Met Simplon maken wij in maart definitieve afspraken over de afbouw van de gesubsidieerde banen.

Vraag over duurzaamheid van uitgestroomde alleenstaande ouders

Door mevrouw Van Gijlswijk van de fractie van de SP werd de vraag gesteld of de 13 mensen die in het Experiment alleenstaande ouders zijn uitgestroomd

Collegedebrief - Reactie op toezeggingen in raadscommissie W&I van 8 februari 2012

Bladzijde 2
Onderwerp Rectie op toezeggingen in raadscommissie W&I van 8 februari 2012

naar regulier werk nog steeds werkzaam zijn. Hierover kunnen wij u meedelen dat 5 van de 13 mensen nog steeds volledig werkzaam zijn. Eén persoon is werkzaam en ontvangt een aanvullende bijstandsuitkering. Twee personen zijn werkzaam geweest en ontvangen inmiddels een Ziektewetuitkering en 5 mensen ontvangen bijstand.

Verzoek om een aparte rapportage over de uitvoering van de WIJ
Op de LTA van uw raad staat voor mei een rapportage over de Wet Investeren in Jongeren (WIJ) gepland. De WIJ is echter met ingang van 1 januari 2012 opgegaan in de Wet Werk en Bijstand (WWB). In de commissievergadering heeft u nadrukkelijk gevraagd om een aparte rapportage over de stand van zaken rond jongeren die een uitkering ontvangen. Conform deze wens zullen wij in mei hierover rapporteren. Daarbij zullen we op de volgende zaken ingaan:

- het aantal jongeren (tot 27 jaar) dat een bijstandsuitkering ontvangt (volume);
- aantal jongeren dat nieuw instroomt in de bijstand;
- de uitstroom van jongeren naar regulier werk (percentage van het volume);
- overige uitstroom van jongeren, waaronder opleiding / studie (percentage van het volume);
- de ontwikkeling van jongeren naar een hogere trede op de participatieladder (percentage van het volume);
- de activering van jongeren in een participatiebaan, een meedoentraject, etc. (percentage van het volume).

Wij hopen u hiermee van voldoende informatie te hebben voorzien.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Collegebrief - Afhandeling motie gewijzigde WWB

Bestuursdienst

Afdeling **Beleid**
Steller **T.R. Bennema**
Onderwerp **afhandeling motie gewijzigde WWB**

Postadres
Postbus 1125
9701 BC Groningen

e-mail:
szw@groningen.nl

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 57 96 Bijlage(n) -

Ons kenmerk SZ12.2974886

Datum **27 MRT 2012** Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Op 25 januari jongstleden heeft uw raad een motie aangenomen met betrekking tot de gewijzigde Wet werk en bijstand (WWB). In deze brief geven wij aan hoe wij deze motie willen afhandelen.

U constateert dat de per 1 januari 2012 gewijzigde WWB grote gevolgen heeft voor de minima in Groningen, in het bijzonder voor de kinderen die in een bijstandsgezin opgroeien, en u spreekt uit dat er een mogelijkheid moet zijn tot (tijdelijke) ondersteuning van de groep mensen die getroffen wordt door de aanscherping in de WWB.

In de motie verzoekt u het college:

1. tot het inzetten van individuele bijzondere bijstand als een van de mogelijkheden om de genoemde (tijdelijke) extra ondersteuning te realiseren daar waar nodig;
2. de mogelijkheden te onderzoeken voor het vergoeden van de aanvullende zorgverzekering van mensen die vallen in de categorie 110 – 115% van het bijstandsniveau;
3. in het bijzonder te kijken naar situaties waarbij opgroeiende kinderen verhinderd worden te blijven participeren en welke maatregelen daarvoor kunnen worden getroffen;
4. actief te onderzoeken welke *best practices* in andere gemeenten op dit punt ontwikkeld worden;
5. de ingezette mogelijkheden actief uit te dragen in de regio en binnen de VNG;
6. de raad voor het voorjaarsdebat op de hoogte te stellen van de mogelijkheden tot (tijdelijke) extra ondersteuning van de groep mensen die worden getroffen door de aanscherping in de WWB.

Collegedebrief - Afhandeling motie gewijzigde WWB

Bladzijde 2
Onderwerp afhandeling motie gewijzigde WWB

Wij delen uw standpunt dat het van groot belang is dat alle Stadlers mee moeten kunnen blijven doen, dat kinderen in bijstandsgesinnen zich moeten kunnen blijven ontwikkelen en dat iedereen gelijke kansen moet hebben. En wij delen ook uw zorg met betrekking tot de consequenties van de gewijzigde WWB voor kwetsbare mensen in onze stad. Er is ons dan ook veel aan gelegen om de gevolgen voor kwetsbare mensen van deze aangescherpte wet zoveel mogelijk te voorkomen. We willen dat als volgt doen:

- a. we komen dit voorjaar met een nieuw armoedebeleid waarmee we de kwetsbare mensen in onze stad willen ondersteunen en
- b. daarnaast faciliteren we dit jaar tijdelijk een noodhulpfonds voor mensen die in een urgente financiële noodsituatie verkeren en tussen wal en schip dreigen te geraken.

Hieronder lichten we dit toe.

Nieuwe armoede beleid

In september 2011 hebben wij u op de hoogte gesteld van de uitgangspunten voor het nieuwe armoedebeleid. In deze brief hebben we ook toegezegd het nieuwe armoedebeleid in het voorjaar van 2012 (juni) aan uw raad voor te leggen. Om input te krijgen voor het nieuwe armoedebeleid onderzoeken we momenteel wat de mensen uit de doelgroep zelf willen en kunnen, waar hun behoefte ligt, wat volgens hen werkt en wat niet werkt. Daarnaast enquêteren we belangenbehartigers en hulpverleners hierover.

Participatie van opgroeiende kinderen in armoedesituaties

In het nieuwe armoedebeleid zullen we ook aandacht besteden aan de participatie van opgroeiende kinderen in armoedesituaties (zie punt 3 van uw verzoek aan het college). Volgens de gewijzigde WWB moeten gemeenten de participatiemogelijkheden voor kinderen uit minimegezinnen in een verordening vastleggen. Omdat de gewijzigde WWB per 1 januari 2012 in werking is getreden, willen wij deze snel (april of mei 2012) aan u voorleggen. In de verordening nemen wij eerst de bestaande zaken op dit gebied op, zoals de PC regeling voor kinderen en de Tegemoetkoming Ouderbijdrage Schoolfonds (TOS).

Mocht het nieuwe armoedebeleid daartoe aanleiding geven, dan kunnen we de verordening op een later tijdstip nader invullen en aanpassen.

Noodhulpfonds

In onze collegevergadering van 20 maart 2012 hebben wij besloten om de oprichting van een noodhulpfonds in Groningen mede mogelijk te maken. Het noodhulpfonds is voor mensen die in een noodsituatie terecht zijn gekomen en die acuut financiële hulp nodig hebben, maar die geen beroep kunnen doen op bestaande regelingen. Het gaat bijvoorbeeld om mensen die in afwachting zijn van de schuldsanering en een bijdrage nodig hebben voor de kosten van levensonderhoud. Of om mensen die hun huis uitgezet dreigen te worden

Collegedebat - Afhandeling motie gewijzigde WWB

Bladzijde
Onderwerp

3
afhandeling motie gewijzigde WWB

omdat ze de huur niet kunnen voldoen. Het noodhulpbureau biedt in dit soort situaties snelle, incidentele financiële hulp, binnen 24 uur. Het gaat niet om het oplossen van schuldenproblematiek of inkomensondersteuning. De hulp is tijdelijk en gericht op het oplossen van een crisissituatie waarna de mensen in het reguliere hulpverleningscircuit verder geholpen worden. Er wordt altijd eerst gekeken of er een voorliggende voorziening kan worden benut. Fondsen en donateurs zorgen voor het giftenbudget en aan de overheid wordt gevraagd om de werkkosten te financieren.

Het noodhulpfonds wordt uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid Stichting voor Urgente Noden Groningen (SUN). SUN Nederland helpt mee om het fonds in Groningen op te richten. Het betreft een publiekprivate samenwerking waarin fondsen, hulpverleningsinstellingen, maatschappelijke organisaties en lokale overheden actief participeren. In de bijlage hebben we een toelichting op het doel en de opzet van het noodhulpbureau opgenomen.

Wij vinden het belangrijk dat er in Groningen een vangnet is voor de mensen die tussen wal en schip dreigen te raken, zeker nu de Rijksoverheid de WWB heeft aangescherpt. De hulpverlening staat vaak met de rug tegen de muur als het gaat om het oplossen van financiële noodsituaties en ook de huidige regelgeving biedt dan niet altijd oplossingen. Daarom hebben wij besloten de oprichting van het noodhulpfonds in Groningen te ondersteunen. In 2012 nemen wij de kosten voor een bureamedewerker (0,6 fte), de huisvesting en andere facilitaire ondersteuning voor onze rekening (totaal 45.000 euro). Dit dekken wij uit de incidentele middelen voor armoede in 2012. Een eventuele meerjarige ondersteuning van de stichting nemen we mee in de afwegingen rondom het nieuwe armoedebeleid.

Aanvullende zorgverzekering

U hebt ons verzocht de mogelijkheden te onderzoeken voor het vergoeden van de aanvullende zorgverzekering voor mensen die vallen in de categorie 110 % – 115% van het bijstandsniveau (punt 2). Het ontwerpen van een gemeentelijke regeling voor deze groep is niet mogelijk. Alle vormen van inkomensondersteuning (ook alle vormen van generieke gemeentelijke inkomensondersteuning) voor mensen met een hoger inkomen dan 110% van het sociaal minimum is niet toegestaan. Ook andere gemeenten in Nederland hebben hiervoor geen (legale) oplossingen weten te bedenken. Uiteraard blijven wij zoeken naar creatieve oplossingen.

Om toch iets te doen voor de mensen met een inkomen tussen de 110% en 115% van het sociaal minimum hebben wij een afspraak gemaakt met zorgverzekeraar Menzis. Deze groep komt in 2012 in een zogenaamde vangnetconstructie waarbij ze nog wel recht heeft op een korting van 60 euro per jaar op de basispremie. Deze korting wordt gefinancierd door Menzis.

Collegedebrief - Afhandeling motie gewijzigde WWB

Bladzijde
Onderwerp

4
afhandeling motie gewijzigde WWB

Verder kunnen deze mensen, als zij tegen medische kosten aanlopen die niet door de verzekering worden gedekt, een aanvraag voor individuele bijzondere bijstand indienen. Deze aanvraag wordt beoordeeld op grond van de draagkrachtregels en de criteria inzake de noodzakelijkheid van medische kosten.

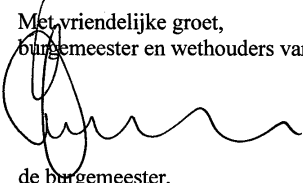
Andere mogelijkheden van extra ondersteuning

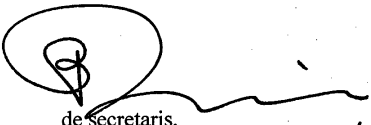
Daarnaast zijn we op dit moment bezig nog andere mogelijkheden in beeld te brengen voor extra ondersteuning van de mensen die getroffen worden door de aanscherping van de WWB. We onderzoeken daarbij ook de mogelijkheden die andere beleidskaders bieden. Wij brengen u voor het voorjaarsdebat op de hoogte van de uitkomsten hiervan (punt 6). Uiteraard zullen we die mogelijkheden, maar ook de resultaten van ons onderzoek en het nieuwe armoedebeleid, actief uitdragen binnen de regio (overleg regionaal arbeidsmarktbeleid, VGG) en de VNG (punt 5). Bovendien zullen wij onze ogen en oren open houden voor *best practices* bij andere gemeenten. Op bestuurlijk en ambtelijk niveau onderhouden we nauwe contacten met andere gemeenten, de VNG, DIVOSA en Stimulanz over de gewijzigde WWB en de mogelijkheden om mensen die door de aangepaste wet getroffen worden te ondersteunen (punt 4).

Een van die mogelijkheden betreft het inzetten van de individuele bijzondere bijstand (punt 1). Mensen die door de inkomensnormering niet meer in aanmerking komen voor bepaalde regelingen kunnen voor bepaalde kosten een aanvraag voor individuele bijstand indienen. Er wordt dan gekeken naar de draagkracht van de aanvrager. Verder wordt de aanvraag getoetst aan de criteria betreffende de individuele bijzondere bijstand voor noodzakelijke kosten.

Wij hopen u hiermee van voldoende informatie te hebben voorzien.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

4.5

Raadsvoorstel - Verordening participatie schoolgaande kinderen Wet werk en ...

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering 06-03-2012
Raadscommissie Werk en Inkomen
Datum raadscommissie 11-04-2012
Publiciteit Persconferentie PC
Bijlagen 1

Registratienr. SZ 12.2995649
Datum B&W besluit
Portefeuillehouder Wethouder Pastoor
Steller F.J. Veenstra
Telefoon 5220
E-mail frea.veenstra@groningen.nl

Onderwerp

Verordening participatie schoolgaande kinderen Wet werk en bijstand

Concept raadsbesluit

De raad besluit:

- I. de Verordening participatie schoolgaande kinderen Wet werk en bijstand vast te stellen, in werking te laten treden op de dag na die van bekendmaking en terug te laten werken tot en met 1 januari 2012;
- II. dit besluit bekend te maken door plaatsing in het elektronische gemeentebblad.

Aanwijzingen: status, deadline, visietrommel

Afgehandeld en naar archief Paraaf Datum Classificatienr.

Raadsvoorstel - Verordening participatie schoolgaande kinderen Wet werk en ...

2

Publiekssamenvatting

De gemeenteraad moet op grond van de Wet werk en bijstand (WWB) bij verordening regels stellen over de verlening van categoriale bijzondere bijstand voor de kosten in verband met maatschappelijke participatie van schoolgaande kinderen. De raad vult deze verordeningplicht beperkt in door in de verordening slechts onderwerpen te benoemen waarover al beleid is opgesteld. De reden hiervoor is dat de gemeente momenteel bezig is met het formuleren van nieuw armoedebeleid.

Wanneer het nieuwe armoedebeleid is vastgesteld, kunnen we de verordening op een later tijdstip nader invullen en aanpassen.

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

- I. de Verordening participatie schoolgaande kinderen Wet werk en bijstand vast te stellen, in werking te laten treden op de dag na die van bekendmaking en terug te laten werken tot en met 1 januari 2012;
- II. dit besluit bekend te maken door plaatsing in het elektronische gemeenteblad.

Inleiding

De per 1 januari 2012 gewijzigde WWB (Wet Aanscherping WWB) verplicht de raad tot het bij verordening vaststellen van regels over de verlening van categoriale bijzondere bijstand voor de kosten in verband met maatschappelijke participatie van schoolgaande kinderen. Deze verordeningplicht vloeit voort uit de motie Blanksma-Spekman waarin de regering wordt gevraagd om gemeenten te stimuleren bij te dragen aan het terugdringen van het aantal kinderen uit arme gezinnen dat om financiële redenen maatschappelijk niet meedoet.

Strekking van de verordeningplicht is dat gemeenten werk maken van maatschappelijke participatie van kinderen. Daartoe zijn in de vorige kabinetsperiode extra middelen aan het Gemeentefonds toegevoegd. Eigenlijk komt de verordeningplicht daarmee wel wat laat. Uit de Memorie van Toelichting en de Memorie van Antwoord komt dan ook naar voren dat de gemeente aan zijn verordeningplicht kan voldoen door reeds bestaand beleid op het gebied van maatschappelijke participatie van schoolgaande kinderen in de verordening op te nemen.

Wij stellen u voor om de verordening op deze wijze vorm te geven door hierin de onderwerpen omtrent maatschappelijke participatie van schoolgaande kinderen te benoemen waarover reeds beleid is opgesteld, namelijk de beleidsregels "Tegemoetkoming ouderbijdrage schoolfonds" en "Beleidsregels computers voor kinderen 2009 – 2012". Na vaststelling van de verordening zullen deze beleidsregels opnieuw (ongewijzigd) worden vastgesteld, maar dan op basis van de verordening.

Willen we in de toekomst nieuw beleid vaststellen op het gebied van categoriale bijzondere bijstand dan biedt de verordening daartoe een mogelijkheid.

Het gemeentelijk beleid inzake participatie van schoolgaande kinderen beperkt zich echter niet tot hiervoor genoemde regelingen. Zo verstrekken wij al vanaf eind 2007 subsidie aan bijvoorbeeld Stichting Leergeld en Stichting Jeugdsportfonds die ervoor zorgdragen dat ook kinderen van arme ouders kunnen sporten of bijvoorbeeld een muziekinstrument bespelen. We subsidiëren het mentorenproject van Humanitas, de Stadspas is ook bedoeld voor kinderen van mensen met een laag inkomen, de Muziekschool kent een eigen kortingsregeling, enzovoort. Het is niet nodig de onderwerpen van deze regelingen allemaal te benoemen in de verordening. Bovendien is de relatie met de WWB niet altijd direct aanwezig.

Beoogd resultaat

Met de verordening wordt beoogd momenteel op zo beperkt mogelijke wijze invulling te geven aan de verordeningplicht van de raad betreffende maatschappelijke participatie van schoolgaande kinderen. Het resultaat is dat we vooralsnog op dezelfde wijze voortgaan met de uitvoering van regelingen die al enige jaren binnen de gemeente bestaan.

Kader

Artikel 147, eerste lid van de Gemeentewet en artikel 8, eerste lid, onderdeel g van de WWB.

Argumenten/afwegingen

Momenteel is de gemeente bezig met de voorbereiding van nieuw armoedebeleid. Het is de bedoeling om in juni 2012 voorstellen hieromtrent aan uw raad voor te leggen.

Aangezien nieuw armoedebeleid waarschijnlijk ook gevolgen zal hebben voor de invulling van onderhavige verordening stellen wij u voor deze verordening vooralsnog beperkt in te vullen door het opnemen van de onderwerpen omtrent participatie van schoolgaande kinderen waarover al beleidsregels bestaan.

Naar aanleiding van het nieuwe armoedebeleid kunnen we de verordening op een later tijdstip nader invullen en aanpassen.

Een andere mogelijkheid is om te wachten met het maken van een verordening betreffende participatie van schoolgaande kinderen tot het nieuwe armoedebeleid is vormgegeven. We nemen hiermee wel het risico door de minister op de vingers te worden getikt. De verordeningplicht gold immers formeel al op 1 januari 2012. Aangezien we op eenvoudige wijze de bestaande instrumenten kunnen vastleggen in een verordening kiezen we ervoor niet te wachten op nieuw armoedebeleid.

Maatschappelijk draagvlak/participatie

Onderhavige verordening behelst niet meer dan het benoemen van de onderwerpen van bestaand beleid. Voor in de verordening genoemde onderwerpen betreffende participatie van schoolgaande kinderen is altijd een groot draagvlak aanwezig geweest.

Financiële consequenties

Deze verordening beperkt zich in principe tot het opnemen daarin van onderwerpen waarover al beleidsregels met betrekking tot participatie van schoolgaande kinderen bestaan. De kosten daarvan zijn reeds in de begroting opgenomen.

Realisering en evaluatie

Het beleid, betreffende de onderwerpen die in de verordening zijn opgenomen, wordt al enige jaren door het college uitgevoerd. Hiermee wordt beoogd de maatschappelijke participatie van schoolgaande kinderen van ouders met een laag inkomen te vergroten.

Momenteel is de gemeente bezig met het formuleren van nieuw armoedebeleid. De effectiviteit van bestaand beleid komt daarbij aan de orde.

Raadsvoorstel - Verordening participatie schoolgaande kinderen Wet werk en ...

-ontwerp-

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van Groningen d.d.

Gelet op artikel 147, eerste lid van de Gemeentewet en artikel 8, eerste lid, onderdeel g, van de Wet werk en bijstand;

Overwegende, dat de gemeenteraad op grond van de Wet werk en bijstand bij verordening regels dient te stellen over de verlening van categoriale bijzondere bijstand voor de kosten in verband met de maatschappelijke participatie van ten laste komende schoolgaande kinderen; dat de gemeenteraad het als zijn taak beschouwd om de maatschappelijke participatie te bevorderen van schoolgaande kinderen van ouders met een laag inkomen en daarmee het aantal kinderen dat wordt belemmerd in hun participatie door de financiële positie van hun ouders terug te dringen;

HEEFT BESLOTEN:

vast te stellen de volgende "Verordening participatie schoolgaande kinderen Wet werk en bijstand".

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

1. Alle begrippen die in deze verordening worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Wet werk en bijstand (WWB), de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de Gemeentewet.
2. In deze verordening wordt verstaan onder:
 - a. wet: de WWB;
 - b. college: het college van burgemeester en wethouders van Groningen;
 - c. schoolgaand kind: het ten laste komend kind van een ouder met een laag inkomen, voor wie de leer- of kwalificatieplicht, bedoeld in artikel 4 van de Leerplichtwet, geldt;
 - d. laag inkomen: een inkomen tot en met 110% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm;
 - e. voorziening: ondersteuning in natura of een vorm van financiële ondersteuning;
 - f. maatschappelijke participatie: het deelnemen aan activiteiten met een sportief, educatief, sociaal dan wel cultureel karakter door schoolgaande kinderen van ouders met een laag inkomen.

Artikel 2 Voorzieningen met betrekking tot maatschappelijke participatie

1. Het college kan een voorziening treffen waardoor ouders van schoolgaande kinderen aanspraak kunnen maken op een tegemoetkoming in de kosten die samenhangen met het feit dat basis- of voortgezet onderwijs gevolgd wordt.

Raadsvoorstel - Verordening participatie schoolgaande kinderen Wet werk en ...

-2-

2. Het college kan een voorziening treffen waardoor schoolgaande kinderen in het voortgezet onderwijs in staat worden gesteld om gebruik te maken van een computer voor het maken van hun huiswerk.
3. Het college kan, indien noodzakelijk, andere voorzieningen aanbieden die gericht zijn op maatschappelijke participatie zoals bedoeld in deze verordening en die voldoen aan de voorwaarden gesteld in de artikelen 35, vijfde en negende lid en 48, vierde lid van de wet.

Artikel 3 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag na die van bekendmaking en werkt terug tot en met 1 januari 2012.

Artikel 4 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening participatie schoolgaande kinderen Wet werk en bijstand.

Gedaan te Groningen in de openbare raadsvergadering van

De griffier,

De voorzitter,

drs. A.G.M. (Toon) Dashorst.

dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

Raadsvoorstel - Verordening participatie schoolgaande kinderen Wet werk en ...

Algemene toelichting

Kinderen moeten in hun kansen en mogelijkheden tot ontwikkeling niet worden belemmerd door de slechte financiële positie van hun ouders. Maatschappelijke participatie van een kind is van groot belang met het oog op zijn of haar kansen op een zelfredzame toekomst. De wetgever beoogt inkomensondersteuning rechtstreeks aan zoveel mogelijk minderjarige kinderen van de doelgroep ten goede te laten komen en vindt het daarom wenselijk dat de categoriale bijzondere bijstand aan deze groep in natura en niet als geldbedrag wordt verleend. Dit is vastgelegd in artikel 48, vierde lid WWB.

Artikel 8, onderdeel g WWB bepaalt dat de gemeenteraad bij verordening regels moet stellen over het verlenen van categoriale bijzondere bijstand aan een persoon met een hem ten laste komend kind dat onderwijs of een beroepsopleiding volgt met betrekking tot de kosten in verband met maatschappelijke participatie van dat kind. Hierbij moet in ieder geval worden bepaald op welke wijze invulling wordt gegeven aan het begrip "maatschappelijke participatie" (artikel 8, tweede lid, onderdeel d WWB).

Deze vorm van categoriale bijstand wordt uitsluitend verstrekt aan mensen met maximaal een inkomen van 110 % van de op hem van toepassing zijnde bijstandsnorm (artikel 35, negende lid WWB).

De verordeningplicht is een uitvloeisel van de motie Blanksma-Spekman¹ waarin de regering wordt gevraagd om gemeenten te stimuleren bij te dragen aan het terugdringen van het aantal kinderen uit arme gezinnen dat om financiële redenen maatschappelijk niet meedoet.

Hoewel de motie is uitgewerkt in verordeningplicht ten aanzien van de WWB-regeling voor categoriale bijstand ten behoeve van schoolgaande kinderen, kunnen de kosten van maatschappelijke participatie ook door individuele bijzondere bijstand of een (andere) generieke regeling worden gecompenseerd.

De strekking van de verordeningplicht is namelijk dat gemeenten werk maken van maatschappelijke participatie van kinderen. Voor gemeenten die al maatregelen hebben genomen om de participatie van kinderen te bevorderen betekent dit dat zij hun beleid rechtstreeks in de verordening kunnen opnemen en daarmee voldaan hebben aan hun verordeningplicht, aldus de parlementaire stukken bij het wetsontwerp Aanscherping WWB².

In deze verordening zijn dan ook met name de onderwerpen genoemd waarover ten aanzien van maatschappelijke participatie reeds beleid is opgesteld.

¹ Kamerstukken II 2009/2010, 24 515, nr. 181

² Kamerstukken II 2010/2011, 32 815, nr. 3, p. 33 en nr. 7, p. 75

Raadsvoorstel - Verordening participatie schoolgaande kinderen Wet werk en ...

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsomschrijving

De eerste twee begripsomschrijvingen spreken voor zich.

Schoolgaande kinderen staan centraal in het beleid m.b.t. maatschappelijke participatie. Onder "schoolgaande kinderen" wordt in dit verband niet alleen bedoeld kinderen die feitelijk schoolgaand zijn, maar ook zij die de verplichting hebben omdat ze onder de leerplicht of kwalificatieplicht vallen.

Het begrip "laag inkomen" is omschreven omdat daarmee in deze verordening de doelgroep van het gemeentelijk armoedebeleid wordt aangeduid.

Het begrip 'voorziening' heeft in de verordening een ruime betekenis gekregen. In wezen wordt met iedere vorm van financiële ondersteuning of ondersteuning in natura door het college die specifiek is bestemd voor de maatschappelijke participatie van kinderen, uitvoering gegeven aan de wens van de wetgever als verwoord in de Memorie van Toelichting bij artikel 8, eerste lid, onderdeel g WWB. Een dergelijke voorziening kan bijzondere bijstand zijn, maar ook een tegemoetkoming of kostenvergoeding dan wel een subsidie of verstrekking "in natura", zolang dit maar bijdraagt aan de participatie.

Het begrip 'maatschappelijke participatie' is hier omschreven ter uitvoering van de opdracht van de wetgever, bedoeld in artikel 8, tweede lid, onderdeel d van de wet. Er is gekozen voor een ruime betekenis. Maatschappelijke participatie kan op vele wijzen plaatsvinden en niet ieder kind is hetzelfde. Om die reden wordt het begrip in zo algemeen mogelijke bewoordingen gedefinieerd en wordt het toegespitst op ouders van schoolgaande kinderen met een laag inkomen.

Artikel 2 Voorzieningen met betrekking tot maatschappelijke participatie

Gekozen is voor een materiële invulling van de verordeningsplicht. Hierin past een bepaling waarin aangegeven wordt op welke gebieden het college de maatschappelijke participatie van kinderen kan bevorderen. Aangezien de gemeente bezig is met het ontwikkelen van nieuw armoedebeleid is gekozen voor een beperkte en concrete invulling door het noemen van reeds door het college vastgestelde beleidsregels.

In het derde lid is aangegeven dat het college, wanneer hij dat noodzakelijk acht, andere voorzieningen kan aanbieden voor zover deze passen binnen de genoemde kaders.

Ten overvloede wordt opgemerkt deze verordening (primair) doelt op categoriale bijzondere bijstand op grond van artikel 35, vijfde lid van de wet, en daarmee niets afdoet aan de bevoegdheid (en zelfs plicht) van het college om individuele bijzondere bijstand te verlenen op grond van artikel 35, eerste lid van de wet, wanneer in een individueel geval aan de voorwaarden daarvoor is voldaan.

Artikel 3 Inwerkingtreding

De inwerkingtreding valt samen met de inwerkingtreding van de Wet tot wijziging van de Wet werk en bijstand en samenvoeging van die wet met de Wet investeren in jongeren gericht op bevordering van deelname aan de arbeidsmarkt en vergroting van de eigen verantwoordelijkheid van uitkeringsgerechtigden. Gelet op de korte invoeringstermijn is het niet mogelijk dat de raad de verordening tijdig vaststelt. Om die reden is voorzien in terugwerkende kracht.

Artikel 4 Citeertitel

Spreekt voor zich.

Raadsvoorstel - Verordening participatie schoolgaande kinderen Wet werk en ...

Algemene toelichting

Kinderen moeten in hun kansen en mogelijkheden tot ontwikkeling niet worden belemmerd door de slechte financiële positie van hun ouders. Maatschappelijke participatie van een kind is van groot belang met het oog op zijn of haar kansen op een zelfredzame toekomst. De wetgever beoogt inkomensondersteuning rechtstreeks aan zoveel mogelijk minderjarige kinderen van de doelgroep ten goede te laten komen en vindt het daarom wenselijk dat de categoriale bijzondere bijstand aan deze groep in natura en niet als geldbedrag wordt verleend. Dit is vastgelegd in artikel 48, vierde lid WWB.

Artikel 8, onderdeel g WWB bepaalt dat de gemeenteraad bij verordening regels moet stellen over het verlenen van categoriale bijzondere bijstand aan een persoon met een hem ten laste komend kind dat onderwijs of een beroepsopleiding volgt met betrekking tot de kosten in verband met maatschappelijke participatie van dat kind. Hierbij moet in ieder geval worden bepaald op welke wijze invulling wordt gegeven aan het begrip 'maatschappelijke participatie' (artikel 8, tweede lid, onderdeel d WWB).

Deze vorm van categoriale bijstand wordt uitsluitend verstrekt aan mensen met maximaal een inkomen van 110 % van de op hem van toepassing zijnde bijstandsnorm (artikel 35, negende lid WWB).

De verordeningplicht is een uitvloeisel van de motie Blanksma-Spekman¹ waarin de regering wordt gevraagd om gemeenten te stimuleren bij te dragen aan het terugdringen van het aantal kinderen uit arme gezinnen dat om financiële redenen maatschappelijk niet meedoet.

Hoewel de motie is uitgewerkt in verordeningplicht ten aanzien van de WWB-regeling voor categoriale bijstand ten behoeve van schoolgaande kinderen, kunnen de kosten van maatschappelijke participatie ook door individuele bijzondere bijstand of een (andere) generieke regeling worden gecompenseerd.

De strekking van de verordeningplicht is namelijk dat gemeenten werk maken van maatschappelijke participatie van kinderen. Voor gemeenten die al maatregelen hebben genomen om de participatie van kinderen te bevorderen betekent dit dat zij hun beleid rechtstreeks in de verordening kunnen opnemen en daarmee voldaan hebben aan hun verordeningplicht, aldus de parlementaire stukken bij het wetsontwerp Aanscherping WWB².

In deze verordening zijn dan ook met name de onderwerpen genoemd waarover ten aanzien van maatschappelijke participatie reeds beleid is opgesteld.

¹ Kamerstukken II 2009/2010, 24 515, nr. 181

² Kamerstukken II 2010/2011, 32 815, nr. 3, p. 33 en nr. 7, p. 75

Collegebrief - Visie drie decentralisaties

Bestuursdienst

Afdeling **Beleid en Programmering**
Steller **M Heeringa**
Onderwerp **Visie drie decentralisaties**

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 61 45 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk OS 12.3017892

Datum **29 MRT 2012** Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

De gemeente wordt verantwoordelijk voor de uitvoering van de wet Werken naar Vermogen (Wwnv), de overheveling van de extramurale begeleiding AWBZ naar de WMO en de wet op de Jeugdzorg. In onze brief van januari 2012 (OS 11.2883754) hebben wij u daarover geïnformeerd. Wij kondigden daarin een integrale en overkoepelende visie voor de drie transities aan en afzonderlijke beleidsdocumenten per transitie. Als bijlage bij deze brief sturen wij u de Visie en uitgangspunten Groningen in 3D. De visie Zicht op Uitvoering Wwnv wordt ook aan u voorgelegd.

In de brief van 5 januari 2012 hebben we u een planning gepresenteerd en van die planning zullen we op twee onderdelen afwijken. De uitwerkingen van uitgangspunten voor het nieuwe jeugdstelsel en de extramurale begeleiding AWBZ zullen wij u later aanbieden. Daarvoor zijn een aantal redenen.

In de wet op de Jeugdzorg zal regionale samenwerking worden voorgeschreven. De provincie voert in dat domein nu een belangrijk deel van de taken uit. De Groninger gemeenten en de provincie hebben afspraken gemaakt over de gezamenlijke voorbereiding. Naar verwachting ligt daarvoor in april een voorstel. Dat voorstel willen wij betrekken bij onze voorstellen over het nieuwe jeugdstelsel en daarom leggen wij onze uitwerking later aan u voor. Wij verwachten dat wij de stukken kunnen aanleveren voor bespreking in mei 2012.

Voor de extramurale begeleiding AWBZ ligt het anders. Wij maken ons grote zorgen over tempo en inhoud van de behandeling van de wetswijzigingen in de Tweede Kamer. Het lijkt niet waarschijnlijk dat de behandeling van de wet in de Staten Generaal nog voor de zomer kan worden afgerond. Er is nog steeds onduidelijkheid over het macrobudget en de verdeling van middelen over gemeenten. In maart 2012 is er bestuurlijk overleg tussen de VNG en de

Collegedebrief - Visie drie decentralisaties

Bladzijde 2
Onderwerp Drie decentralisaties

staatssecretaris en daar zal ook de invoeringsdatum aan de orde komen. In het bestuursakkoord dat rijk en gemeenten hebben afgesloten is vastgelegd dat gemeenten één jaar voorbereidingstijd hebben na vaststelling van de wet. Dat impliceert dat invoering per 1 januari 2013 al niet meer haalbaar is. Wij hopen u in mei hierover nader te informeren.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

BIJLAGE

Groningen voor elkaar

Visie en uitgangspunten voor de uitvoering van de decentralisaties.

- Awbz-begeleiding
- Werken naar vermogen
- Jeugdzorg

stad

Collegebrief - Visie drie decentralisaties

INHOUD

1 Inleiding	-4-
2 De decentralisaties	-6-
3 Visie en uitgangspunten	-8-
4 Het ondersteuningsmodel	
- De vernieuwing van het stelsel van ondersteunende voorzieningen	
- De toegang voor burgers met een ondersteuningsvraag	
- De vormgeving van de ondersteuning (dienstverlening)	
- De bekostiging van het stelsel (contractering)	
- De kwaliteitsbewaking en de verantwoording	
.....	-12-
5 Risicoparagraaf	-19-
6 Tot slot	-20-
Planning	-21-
Bijlage	
Meer informatie over de drie decentralisaties	-22-

Collegebrief - Visie drie decentralisaties

1 Inleiding

In de komende jaren krijgen we als gemeente te maken met drie overhevelingen van (wettelijke) taken naar de gemeente. Het betreft de decentralisaties van diverse regelingen op het gebied van werk en inkomen, de niet-medische AWBZ-begeleiding en de jeugdzorg. Voor deze taken wordt de gemeente integraal verantwoordelijk. Dit plaatst ons als gemeente voor omvangrijke en complexe opgaven.

Het (achterliggende) doel van de decentralisaties is hetzelfde: iedereen, ook mensen met een (arbeids)beperking, in de gelegenheid stellen maximaal te participeren in de samenleving, zoveel mogelijk op eigen kracht, met ondersteuning in/door het directe sociale netwerk. Mensen die het niet op eigen kracht redden kunnen rekenen op onze ondersteuning.

De overheveling van taken is gebaseerd op de analyse dat gemeenten dichtbij burgers staan en passende oplossingen kunnen organiseren om de maatschappelijke participatie te vergroten. Gemeenten zijn nu al verantwoordelijk voor een belangrijk deel van het maatschappelijk domein en werken nauw samen met lokale en regionale instellingen die burgers ondersteunen. In Groningen hebben we al een goed ontwikkelde basisinfrastructuur; de Stips, CJG's en Vensterscholen zijn een voorbeeld voor anderen gemeenten. Daar zijn we trots op en deze basis willen we gebruiken voor de implementatie van de decentralisaties.

Naast inhoudelijke doelen, heeft de regering met de decentralisaties ook het doel flink te bezuinigen. De opgave waar we als gemeente - samen met burgers, organisaties en instanties - voor staan is dus tweeledig: tegen lagere kosten onze burgers beter ondersteunen bij hun maatschappelijke participatie. Dat is een aanzienlijke en ingewikkelde opgave. We kunnen niet zonder meer de nieuwe taken op het gebied van werk en inkomen, jeugd en begeleiding implementeren. We moeten die nieuwe opgaven met bestaande verantwoordelijkheden en voorzieningen verbinden en vernieuwing in het maatschappelijk domein doorvoeren. Dat kan als we de drie decentralisaties in samenhang invoeren. Op die manier kunnen we synergie bereiken en daardoor zowel de effectiviteit en efficiency als de toegankelijkheid en transparantie van de ondersteuning verbeteren.

We willen de decentralisaties aangrijpen om het jeugdstelsel, de benadering van de arbeidsmarkt en de ondersteuning van mensen grondig te innoveren. Momenteel is de aanpak te zeer aanbodgericht en te veel versnipperd. Dit werkt contraproductief voor de mensen die het betreft en leidt tot onnodige bureaucratie en hoge kosten. We verwachten – en vertrouwen erop – dat alle partijen aan de noodzakelijke vernieuwing meedoen vanuit de overtuiging dat niet de voorziening of de instelling centraal staat, maar de burger.

Collegedebrief - Visie drie decentralisaties

Vanuit deze gemeenschappelijkheid willen we bij alle drie decentralisaties zoveel mogelijk aansluiten bij ons Wmo-beleid¹, waarin versterking van de zelf- en samenredzaamheid immers belangrijke pijlers zijn.

We presenteren in deze nota onze visie en uitgangspunten op hoofdlijnen. De praktische uitwerking, die we vorm geven in dialoog met betrokken doelgroepen, cliëntenorganisaties en zorg- en dienstverleners, leggen we in een volgende fase aan u voor.

Deze visie en uitgangspunten zijn leidend voor alle decentralisatie opgaven. We gaan de invoering van die wetten ook programmatisch sturen op de gemeenschappelijke thema's. Die thema's zijn, voor zowel de Wwv, het jeugdstelsel als de AWBZ begeleiding:

- De vernieuwing van het stelsel van ondersteunende voorzieningen
- Hoe burgers hun ondersteuningsvraag voorleggen en hoe daarop wordt besloten (toegang)
- De vormgeving van de ondersteuning (dienstverlening)
- Hoe het stelsel bekostigd gaat worden (contractering)
- De kwaliteitsbewaking en de verantwoording

¹ In maart jl. heeft u de WMO-visie 2012 - 2015 *Samen sterk in stad* vastgesteld.

Collegebrief - Visie drie decentralisaties

2 De decentralisaties

[Achtergrondinfo]

Drie wetten

In totaal krijgen straks ca 20.000 Groningse burgers te maken met één of meerdere van de drie decentralisaties. Voor meer informatie over deze decentralisaties verwijzen we u naar bijlage 1.

De noodzaak tot verandering

Over de achtergronden en noodzaak van de veranderingen is in de achterliggende jaren in ons land en onze gemeente veel gesproken en geschreven. Hieronder de belangrijkste conclusies zoals die uit de maatschappelijke discussie zijn te trekken:

- Het systeem van de verzorgingsstaat zet (onbedoeld) te veel mensen aan de zijlijn en plaatst de eigen kracht van de samenleving buitenspel.
- Er zijn meerdere (veel) partijen verantwoordelijk en betrokken bij de uitvoering; waardoor burgers geen overzicht of regie meer hebben.
- Professionalisering, specialisering en individuele ondersteuning hebben geleid tot verkokering en fragmentatie, waardoor er vooral bij een meervoudige ondersteuningsbehoefte steeds meer informatie uitwisseling en afstemming noodzakelijk is. Te vaak ontbreekt het aan regie en sturing op resultaat.
- Door de aanbodgerichte ondersteuning en een bekostiging op basis van productie is er een voortdurende prikkel tot meer productie en zien we vaak een opeenstapeling van hulpaanbod.
- Ondersteuning is een recht geworden (in plaats van middel om een doel mee te bereiken).
- Om de (volume)groei te remmen is een systeem van indiceren en beschikken gegroeid met een enorme zware administratieve last voor burgers, verantwoordelijke overheden en uitvoerders.
- Desondanks groeien de budgetten onbeheersbaar.
- En tenslotte hebben we de afgelopen jaren de nadruk gelegd op de begeleiding van burgers in de toeleiding naar werk en hebben we te weinig aandacht besteed aan werkgevers.

Sturen op resultaat

Voortaan telt het resultaat. Gemeenten zijn niet verplicht iemand met beperking A of B, voorziening X of Y te leveren. Gemeenten zijn wel verplicht om dusdanige maatregelen te nemen dat de beperking zodanig gecompenseerd wordt, dat de persoon kan werken of op een andere manier aan de samenleving deel kan nemen. Elke vorm van ondersteuning - dat kunnen dus ook collectieve voorzieningen zijn - die ertoe leidt dat inwoners in staat zijn aan de samenleving deel te nemen volstaat.

Centraal staat dus niet de *oorzaak* van de beperking, maar het *gevolg* ervan; of beter: de opdracht om de beperking zodanig te compenseren dat de persoon in kwestie wel actief aan de samenleving deel kan nemen; of dat nu school, werk, vrijwilligerswerk of maatschappelijke participatie betreft. Aan ons de opdracht om te voorkomen dat mensen uitgerangeerd worden uit de samenleving.

Collegedebat - Visie drie decentralisaties

Drie opgaven

De drie transities, die gepaard gaan met aanzienlijke bezuinigingen, plaatsen onze gemeente voor een grote opgave. Om tot een integraal en ontkokerd ondersteuningsaanbod te komen zullen we het lokale ondersteuningstelsel ingrijpend moeten vernieuwen. Onder dat stelsel verstaan wij het geheel van organisaties, diensten en voorzieningen waarvan burgers, dat zijn ook jeugdigen, gebruik kunnen maken om te kunnen participeren in de samenleving.

Dat ondersteuningstelsel moet ook goedkoper zijn dan het huidige stelsel. Als we de taken die nu nog door andere overheden en de zorgverzekeraars worden uitgevoerd rechtstreeks en ongewijzigd overnemen, dan zullen de budgetten ontoereikend blijken. Daarvoor is nodig dat op alle niveaus en door alle partijen gewerkt wordt vanuit dezelfde basisfilosofie, namelijk dat burgers worden aangesproken in hun eigen kracht en op hun eigen verantwoordelijkheid. Daarbij blijft ons uitgangspunt: wie ondersteuning nodig heeft, krijgt die ook.

Collegebrief - Visie drie decentralisaties

3 Visie en uitgangspunten

In Groningen vinden we het belangrijk dat iedereen actief mee doet aan de samenleving. Daarom werken we aan een sterke, sociale en bruisende stad, waar iedereen zich thuis voelt, kansen krijgt zijn talenten te ontwikkelen en gestimuleerd wordt om op zijn of haar eigen wijze een bijdrage aan onze samenleving te leveren. Verreweg de meeste stadjsers slagen er prima in op eigen kracht hun weg te vinden. Soms lukt dat niet. Dan bieden we als gemeente de ondersteuning die nodig is. Waar nodig bestaat onze ondersteuning uit collectieve of individuele voorzieningen. Waar we naar streven is een inclusieve samenleving waar hindernissen voor mensen met een beperking zoveel mogelijk worden weggenomen. Hoe toegankelijker de maatschappij (letterlijk en figuurlijk), hoe minder speciale voorzieningen nodig zijn. Onze rol is minder zorgen vóór, maar zorgen dát mensen kunnen meedoen in de samenleving. Dat heeft soms iets weg van roeien tegen de stroom in, want de tweedeling wordt steeds groter. Landelijke bezuinigingsmaatregelen treffen juist de kwetsbaarsten in de samenleving. Onze rol zien we als volgt: het faciliteren/stimuleren van de zelfredzaamheid en de samenredzaamheid van mensen. Onder andere door opvoedkracht te versterken, mensen met een beperking te stimuleren tot deelname aan de arbeidsmarkt, werkgevers te bewegen om mensen met een beperking in dienst te nemen, participatie, door vrijwilligers en mantelzorgers te faciliteren, etc.

Kwetsbare stadjsers

Niet alle burgers kunnen zonder enige vorm van ondersteuning, omdat ze in bepaalde leefgebieden kwetsbaar zijn of beperkingen ondervinden. Die kwetsbaarheid kan er toe leiden dat mensen moeilijk participeren, bijvoorbeeld niet aan het werk komen ('mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt') en langdurig zonder werk zijn. Andersom kan langdurige werkloosheid ook (mede) oorzaak zijn van kwetsbaarheid of deze versterken.

Wij vinden dat de overheid dan een verantwoordelijkheid heeft waarbij het in beginsel niet relevant is wat de oorzaak van de kwetsbaarheid is. We onderkennen dat de ondersteuningsvraag van burgers verschillende oorzaken kan hebben: psychisch, sociaal, opvoedkracht, verstandelijk, zintuiglijk, lichamelijk of een combinatie van die oorzaken.

Kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen

'Actief mee kunnen doen in de samenleving': iedereen geeft daar op zijn eigen manier invulling aan. Beschouwen we het individu, dan zien we grote verschillen. Beschouwen we 'actief zijn' per levensfase, dan zien we grote overeenkomsten: Bij kinderen en jongeren gaat het vooral om gezond en veilig opgroeien, school en opleiding. En om het behalen van een startkwalificatie. Bij volwassenen (18 - 65 jaar) in de arbeidsproductieve leeftijd ligt het accent op werk en maatschappelijk actief zijn. Bij ouderen gaat het om gezondheid, meedoen (actief blijven) en het voorkomen van vereenzaming en vermindering van zelfredzaamheid.

Collegebrief - Visie drie decentralisaties

Drie resultaatgebieden

We onderscheiden drie resultaatgebieden: werk, maatschappelijke participatie en goede opvoeding.

Economische zelfredzaamheid is essentieel. Werk en een eigen inkomen zijn de beste garantie dat inwoners op eigen kracht kunnen meedoen. Onze ondersteuning is dan ook bij voorrang gericht op het hebben van werk en activiteiten die zijn gericht op arbeidsinpassing en op het halen van een startkwalificatie door jongeren.

Maatschappelijke participatie is voor iedereen van belang, ook als er geen (betaald) werk haalbaar is. Het gaat dan om meedoen in sociale verbanden. Maar ook om vrijwilligerswerk en mantelzorg; om deelname aan sociale, culturele, sportieve en recreatieve activiteiten; steeds vanuit de vraag wat de bijdrage van een inwoner kan zijn.

De jeugd heeft de toekomst. Daarom is een goede opvoeding en een opleiding essentieel om een bijdrage te kunnen leveren aan de samenleving.

Waar de kwetsbaarheid groot is en de eigen kracht structureel te kort schiet, blijven zorg en ondersteuning noodzakelijk. Daar is ook samenwerking nodig met de zorgverzekeraars. Ondersteuning en hulpverlening aan kinderen bieden we zoveel mogelijk binnen de eigen sociale omgeving van het kind. We blijven focussen op (sociale) activering, steeds gericht op het vergroten van de mogelijkheden om zichzelf - of samen met anderen - te redden.

Uitgangspunten

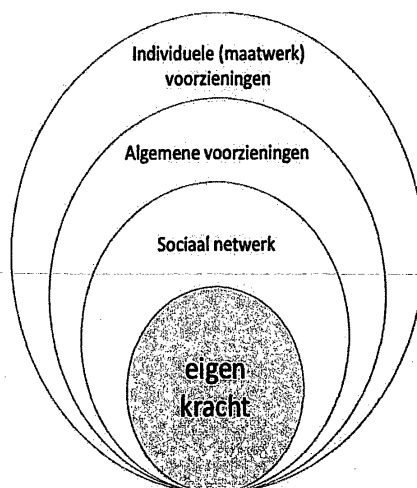
Hierboven is uiteengezet waarop onze ondersteuning - als die nodig is - zich moet richten. Bij de verdere uitwerking gelden de volgende uitgangspunten:

Ondersteuning op maat voor iedereen toegankelijk

Wat iemand aan ondersteuning nodig heeft verschilt niet alleen in aard, maar ook erg in intensiteit en duur. Kort, langdurig of permanent. Eenvoudig of specialistisch. Af en toe of dagelijks... Voor iedereen is het anders. We stellen nadrukkelijk "*de vraag achter de vraag*": wat is nodig om (op termijn) de zelf- en samenredzaamheid te versterken? Ondersteuning als aanvulling op wat burgers zelf kunnen en wat nodig is om te kunnen participeren. Niet minder, maar ook niet meer. Ondersteuning op maat dus gericht op duidelijke doelen.

Het volgende schema toont de ondersteuningsniveaus bij eigen kracht.

Collegebrief - Visie drie decentralisaties

WMO-meerjarekader is richtinggevend

Bij alle vormen van ondersteuning laten we ons zo veel mogelijk leiden door de uitgangspunten uit ons Wmo-meerjarekader *Samen sterk in Stad*:

- We spreken burgers aan op hun eigen verantwoordelijkheid en verklaren meer voorzieningen en hulpmiddelen algemeen gebruikelijk;
- We benutten de eigen kracht van de burgers: we stellen ze zo veel mogelijk in staat zelf hun problemen op te lossen en aan te sluiten bij mogelijkheden dichtbij huis;
- We hanteren het principe 'sterkste schouders, zwaarste lasten';
- We zetten een efficiënte uitvoeringsorganisatie op, waarin we bureaucratische 'rompslomp' zo veel mogelijk willen vermijden;

Gemeente voert regie

Waar we als gemeente verantwoordelijk zijn (worden), voeren we ook de regie. Er zijn nu veel aanbieders die veel producten en diensten aan bieden. Elke aanbieder, leverancier wil de regie voeren. En dat kan natuurlijk niet. We gaan ontkokeren en saneren. Onze gesprekspartners - zowel cliënten als aanbieders - benadrukken dat een fundamentele verandering alleen kan worden doorgevoerd als er een strakke regie wordt gevoerd en dat er maar één partij is die dat kan doen: de gemeente. Die regierol past ook bij de lokale systeemverantwoordelijkheid.

Bij goede regie hoort ook dat we in eigen huis onze zaken op orde hebben. Momenteel zijn vier gemeentelijke diensten belast met taken op het maatschappelijk domein, dat maakt het voor ons zelf, maar ook voor onze partners soms ingewikkeld. We zullen onze organisatie dan ook op de logica van de burger moeten inrichten.

Verkokering doorbreken; integraler werken

Bij de transformatie van de lokale ondersteuningsstructuur is ontkokering noodzakelijk om effectiever en efficiënter te kunnen werken. We kunnen alleen innoveren als we sturen op een ondersteuningsaanbod en op werkwijzen die over

Collegebrief - Visie drie decentralisaties

de grenzen van instellingen gaan. Niet de instelling/aanbieders, maar de burger/de burgerkracht is focus van onze veranderingen.

Sturen op resultaat en budget

De kosten van de ondersteuning in de nieuwe structuur en aanpak mogen niet uitstijgen boven de daarvoor toegewezen budgetten. Er is geen financiële ruimte rijksbezuinigingen te compenseren en aanvullende middelen beschikbaar te stellen. Veel diensten en producten zullen worden geleverd door zelfstandige aanbieders en we sturen op de inzet en het aanbod met budget. Dat is kwetsbaar; het huidige bekostigingsstelsel stimuleert (over-)productie, waarin aanbod ook vraag creëert. We zullen dus een sturings- en bekostigingsmodel moeten ontwikkelen dat de sturing op resultaat i.p.v. productie mogelijk maakt binnen de grenzen van de budgetten. Niet het aanbod of de verrichting is de basis voor de vergoeding/betaling, maar het behaalde maatschappelijk rendement.

We hebben daar als gemeente geen ervaring mee. We zullen met andere gemeenten kennis moeten delen en daarnaast samen met betrokken zorg- en dienstverleners een model moeten ontwikkelen waarmee we onze doelen realiseren en waarin de continuïteit van de dienstverlening is geborgd.

Budgetten die we hebben en middels de transities krijgen zijn taakstellend. Om de administratieve lasten te beperken willen we op basis van vertrouwen beroepskrachten meer ruimte en mandaat geven om te handelen. Niet het protocol is maatgevend, maar het resultaat.

Samenvattend: Transitie en transformatie

Het systeem dreigt onbeheersbaar te worden en loopt vast. Er wordt gemakshalve steeds gesproken over drie decentralisaties, maar het gaat om meer. Want het overhevelen van taken van de ene bestuurslaag naar de andere leidt niet vanzelf tot andere ondersteuning. Daarvoor is meer nodig. Daarom is het beter de verandering te benoemen als een transitie en een transformatie.

De transitie is dan de verandering in de structuur; de overdracht van verantwoordelijkheden van rijksoverheid, provinciale overheid en/of zorgkantoren aan gemeenten. Daarmee zijn we er niet; er zal echt sprake moeten zijn van een transformatie van het totale ondersteuningssysteem in samenhang. Een transformatie die moet leiden tot een beter en goedkoper stelsel. In de kern betreft het een transformatie:

- van aanbod- en systeemgericht naar vraag- en mensgericht
- van werkgelegenheidsprojecten en gesubsidieerde arbeid naar activering van de werkgevers (arbeidsmarkt)
- van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat'
- van curatief naar preventief
- van zware zorg naar lichte ondersteuning
- van formeel naar informeel
- van exclusief naar inclusief
- van duur en bureaucratisch naar effectief en efficiënt
- van sectoraal naar integraal

Collegebrief - Visie drie decentralisaties

4 Het ondersteuningsmodel

De drie transities vragen om een transformatie; een innovatieve verandering door de verbinding van nieuwe taken met bestaande taken. Over de inhoudelijke veranderingen presenteren we per transitie een beleids- en keuzenota.

We zien vijf gemeenschappelijke thema's waarvoor we de ontwikkeling en vernieuwing gezamenlijk vorm willen geven:

1. De vernieuwing van het stelsel van ondersteunende voorzieningen
2. Hoe burgers hun ondersteuningsvraag voorleggen en hoe daarop wordt besloten (toegang)
3. De vormgeving van de ondersteuning (dienstverlening)
4. Hoe het stelsel bekostigd gaat worden (contractering)
5. De kwaliteitsbewaking en de verantwoording

1. De vernieuwing van het stelsel van ondersteunende voorzieningen

De gemeente is verantwoordelijk voor de negen prestatievelden van de WMO. Die verantwoordelijkheid wordt uitgebreid met de taken die voortvloeien uit de drie transities. Uitgangspunt is dat burgers in beginsel verantwoordelijk zijn voor hun eigen leven en dat ze – in eigen kracht – maximaal hun talenten aanwenden om te kunnen meedoen in de samenleving. Maar niet iedereen kan dat in gelijke mate. Er zijn burgers die tijdelijk of permanent ondersteuning nodig hebben. Die ondersteuning moet dichtbij, flexibel, toegankelijk en integraal zijn.

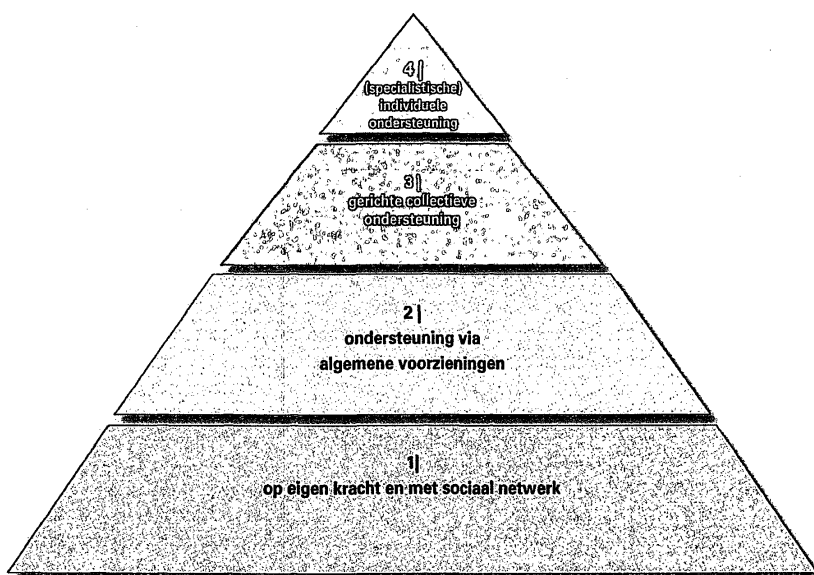
We schetsen hier een ondersteuningsmodel dat moet worden vertaald naar een samenhangend stelsel van voorzieningen waarin op verschillende niveaus integraal wordt gewerkt aan de versterking van de burgerkracht. De decentralisaties betreffen verschillende (deel)doelgroepen. Belangrijk is echter dat in alle gevallen gewerkt gaat worden volgens het hieronder geschetste model en de bijbehorende voorzieningen om burgers te ondersteunen. Dat biedt niet alleen de cliënt helderheid, maar geeft ook structuur aan het ondersteuningsaanbod en daarmee beste garanties op meer integraliteit in ondersteuning en begeleiding.

Het ondersteuningsmodel sluit aan op de wens en noodzaak minder snel een beroep te doen op (dure) beroepskrachten en meer gebruik te maken van de directe sociale omgeving. In de termen van het model betekent dit dat het doel is om - met waarborging van de echt noodzakelijke ondersteuning op trede 4 (zie verderop) - de ondersteuning zoveel mogelijk op de lagere tredes gestalte te geven. Om hierin goede keuzes te kunnen maken vindt in de eerste fase van het contact een zorgvuldige analyse van de ondersteuningsvraag plaats (integrale vraagverheldering). Er zijn ook mensen die langdurig of structureel, intensieve en specialistische hulp nodig hebben. Waar inzet op een hogere trede (tijdelijk) noodzakelijk is, dient deze er - in beginsel - op gericht te zijn om de eigen kracht van de ondersteuningsvrager zodanig te versterken dat hij/zij (op termijn) toe kan met ondersteuning op een lagere trede. Hierbij gaat het om 'de vraag achter de vraag': wat is nodig om (op termijn) de zelf- en samenredzaamheid te versterken?

Collegebrief - Visie drie decentralisaties

De Groninger viertrap

Het ondersteuningsmodel dat we in Groningen willen gaan gebruiken, noemen we 'de Groninger viertrap'. We beginnen met de vraag wat iemand op eigen kracht en met hulp uit zijn sociale netwerk kan. Daarna gaan we naar 2, zo nodig naar 3 en - alleen als het echt nodig is - naar trede 4. Hiervoor schetsen we middels een model met cirkels de ondersteuningsniveaus voor eigen kracht. De twee binnenste cirkels van dat model staan in onze Groningse viertrap in trede 1. De buitenste cirkel (individuele maatwerk voorzieningen) splitsen wij in tredes 3 en 4.

TREDE 1: Op eigen kracht en met sociaal netwerk

Niet wat iemand niet (meer) kan, maar wat iemand (nog) wel kan, is het uitgangspunt. Daarbij kijken we ook naar de mensen in de directe sociale omgeving. Aanwezige mantelzorg ondersteunen we, zodat zij de zorg voor hun naasten kunnen voortzetten. Maatschappelijke organisaties ondersteunen en faciliteren we zodat ze burgers maatschappelijk actief kunnen laten zijn. We zoeken naar mogelijkheden om de eigen kracht te versterken of het netwerk te vitaliseren. Het verenigingsleven, religieuze organisaties en werknemers en werkgeversorganisaties zijn voorbeelden van sociale verbanden die burgers zelf inrichten en onderhouden. Groningen onderscheidt zich volgens ons van veel andere grote steden door de systematische inzet van vrijwilligers en

Collegebrief - Visie drie decentralisaties

voorzieningen zoals de Stips, CJG en Buurtwelzijn, daar willen we op voortbouwen.

Rol, taak en aanbod van de gemeente:

Informatie en advies bieden (o.a. beschikbaar bij CJG's, en Stips), doorverwijzen, inschakelen en ondersteunen van het directe netwerk van de ondersteuningsvrager. Maar ook: preventie vormgeven, bevorderen van de *civil society* en noaberschap. Het stimuleren van de samenwerking tussen maatschappelijke partners.

TREDE 2: Algemene voorzieningen

Onder algemene voorzieningen verstaan wij algemeen toegankelijke stedelijke voorzieningen zoals het algemeen maatschappelijk werk, jeugd- en jongerenwerk, wijk- en buurtcentra of sociaal-culturele accommodaties met hun reguliere aanbod aan activiteiten en e-dienstverlening voor burgers op zoek naar een baan. Algemene voorzieningen zijn door iedereen op eenvoudige wijze te gebruiken zonder een ingewikkelde aanvraagprocedure of indicatie. Onder de algemene voorzieningen rekenen we ook de reguliere eerstelijns zorg zoals bijvoorbeeld huisarts, algemeen maatschappelijk werk, Centra voor Jeugd en Gezin.

Rol, taak en aanbod van de gemeente:

Een belangrijke taak van de gemeente is om ervoor te zorgen dat de algemene gemeentelijke voorzieningen geschikt en toegankelijk zijn en bijdragen aan de *civil society*. In veel gevallen worden de algemene voorzieningen (grotendeels) door de gemeente gefinancierd; via de hiervoor regulier beschikbare budgetten (sport, welzijn, cultuur, zorg enz). Daarnaast zetten we actief in op de samenwerking met werkgevers.

TREDE 3: Gerichte collectieve voorzieningen

Op trede drie krijgt de compensatie een meer formele status. Het gaat om een voorziening die individueel wordt verstrekt maar door meerdere personen tegelijk wordt gebruikt. De ondersteuning wordt hier geboden via een aan de ondersteuningsvrager toegekende voorziening. Dat kan zijn een werkaanbod, dagbesteding, collectief vervoer, scootmobielpools, boodschappendiensten, groepsgerichte activiteiten in de (geestelijke) gezondheidszorg, enz.

Rol, taak en aanbod van de gemeente:

De rol en taak van de gemeente ligt primair in het coördineren, stimuleren en initiëren van een veelzijdig en praktisch ondersteuningsaanbod. De gemeente betaalt de voorziening, maar de ontwikkeling en realisatie ervan kan ook door derden (beroepskrachten en vrijwilligers) worden gedaan. Daarnaast bieden we als gemeente ondersteuning aan organisaties die activiteiten als beschermd werk en arbeidsmatige dagbesteding leveren.

TREDE 4: (Specialistische) individuele voorzieningen

Niet in alle gevallen zal een beperking via inzet op de eerste drie tredes voldoende gecompenseerd kunnen worden. Met name denken wij hierbij aan mensen die momenteel gebruik maken van AWBZ-begeleiding en de 'zwaardere' vormen van jeugdzorg. Voor deze stadjes zoeken we naar meer specialistische

Collegedebrief - Visie drie decentralisaties

ondersteuning, veelal te realiseren via individuele voorzieningen. Soms, we zien dat bijvoorbeeld bij jeugd, geeft een individuele voorziening of begeleiding sneller resultaat en is daardoor goedkoper. Overigens willen we de huidige grote diversiteit in het aanbod verminderen.

Rol, taak en aanbod van de gemeente:

Als gemeente maken we over de levering van de ondersteuning voor inwoners met een zwaardere ondersteuningsvraag afspraken met (gespecialiseerde) aanbieders en werkgevers.

2. De manier waarop burgers hun ondersteuningsvraag voorleggen en hoe daarop wordt besloten (toegang)

Loket

Voor burgers zijn er nu verschillende loketten: een loket voor werk en inkomen (Sozawe & Iederz), het Centrum voor Jeugd en Gezin als toegang voor jeugd en gezinsvragen, de Stips en het zorgloket voor de WMO. Daarnaast kunnen burgers terecht bij het UWV, het zorgkantoor of het CIZ, rechtstreeks bij zorgaanbieders, maar zeker ook bij door de gemeente gesubsidieerde lokale instellingen.

In het huidige stelsel heeft die verdeling een zekere logica, maar met de verschuiving van de verantwoordelijkheid naar de gemeente moet in die toegang ('de loketten') een nieuwe logica worden aangebracht. Hoe weten we nu nog niet precies, maar 'burgerlogica' moet leidend zijn. Dat begint in 'eigen huis' en dat betekent zonnig een aanpassing van de gemeentelijke organisatie. We willen wel voortbouwen op de succesformules van de huidige Stips en CJG's: De Groninger Stips zijn onlangs landelijk als voorbeeld gesteld, vanwege de burgerparticipatie en het benutten van de kracht in de samenleving. In het Groningse model van het CJG heeft de ontmoetingsfunctie voor ouders een belangrijke plek. Ouders nemen initiatief voor activiteiten en zijn vrijwilligers in het CJG. Voor veel andere gemeenten in Nederland is deze werkwijze een inspirerend voorbeeld van hoe participatie van ouders, stimuleren van onderlinge sociale steun en hulp bieden bij opvoedvragen hand in hand kunnen gaan.

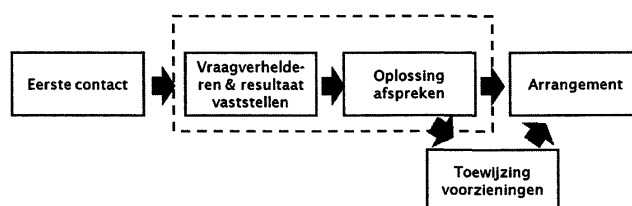
We zullen samen met doelgroepen en aanbieders de burgerlogica moeten verkennen. We hebben het over verschillende resultaatgebieden: werk en inkomen, maatschappelijke participatie, opgroeien en opvoeden en zorg. Bij de inrichting van de toegang (loket) is vervolgens vanuit effectiviteit en efficiency de vraag aan de orde of we de toegang stedelijk regelen of dichtbij de leefomgeving op stadsdeel/wijkniveau.

De vraag achter de vraag

Niet de beperking is bepalend voor de ondersteuning, maar de vraag wat iemand nodig heeft om te kunnen meedoen in de samenleving. En wat de persoon daarin zelf kan doen of organiseren. De doelstelling is om de eigen kracht te onderhouden of juist te versterken. In de eerste contacten met burgers gaat het er dus steeds om vast te stellen wat de onderliggende vraag is en daarop de ondersteuning aan te bieden. Daarbij zijn flexibiliteit en mee-ademen met de behoefte belangrijke aandachtspunten. In die eerste contacten is het ook zaak om

Collegebrief - Visie drie decentralisaties

te bezien of er op meerdere leefgebieden ondersteuningsvragen zijn, zodat regio kan worden georganiseerd op die ondersteuningsvragen. We noemen dat 'de kanteling'.

Ondersteuningsvragen kunnen eenvoudig zijn of complex. De problematiek kan enkelvoudig of meervoudig zijn. Het hierbij passende ondersteuningsaanbod kunnen we met dezelfde woorden typeren: van eenvoudig tot complex, enkelvoudig of meervoudig. Dit betekent dat één cliënt (of één gezin) te maken kan krijgen met verschillende vormen van ondersteuning. Deze ondersteuning kan generalistisch of specialistisch, collectief of individueel zijn. Het is dus belangrijk dat we met zo weinig mogelijk administratieve lasten voor burger en organisatie(s) snel kunnen vaststellen wat de ondersteuningsbehoefte is en wat de burger zelf kan organiseren.

Wijkgericht werken

We willen in de nieuwe ondersteuningsstructuur en werkwijze optimaal gebruik maken van de basisvoorzieningen in de stad en van de sociale netwerken. De buurt, de wijk of het stadsdeel is de plaats waar de innovatie zichtbaar moet worden. Voor opvoeden, opgroeien, participatie en zorg organiseren we dat dichtbij de leefomgeving. In onze recente Wmo-visie hebben we van wijkgericht werken de contouren geschetst. De komende tijd zullen we deze in het kader van de decentralisaties verder uitwerken.

We willen stadsbreed sociale teams invoeren. De sociale teams werken op basis van het uitgangspunt: één huishouden, één plan, één regie en leggen de verbinding tussen de Wmo, het jeugdstelsel, schuldhulpverlening en werk en inkomen. Op welk niveau (stadsdeel, wijk, buurt) die teams aan het werk gaan moet afhangen van de specifieke kenmerken van een gebied. Hoe de sociale teams precies gaan werken en hoe ze zich tot verhouden tot bestaande instellingen en gremia gaan we samen met onze partners definiëren. Daarbij willen we ook gebruik maken van de ervaringen in andere steden.

Voor meervoudige, complexe problematiek waarin ook sprake is van overlast of onveiligheid van leden van het huishouden wordt een speciaal interventieteam ingericht (De Ploeg).

Collegebrief - Visie drie decentralisaties

3. De vormgeving van de ondersteuning (dienstverlening)

Preventie

Hiervoor hebben we de tredes beschreven waarlangs ondersteuning vorm krijgt. Maar ook buiten die vier tredes voert de gemeente natuurlijk beleid op allerlei terreinen, waarmee we werken aan onze doelstelling; een stad waarin zoveel mogelijk mensen zonder ondersteuning ook actief mee kunnen doen. Denk hierbij aan ons accommodatiebeleid, waarmee we in de wijk ontmoetingsplekken realiseren; de Vensterscholen, waarin al breed wordt samengewerkt; de Stadspas, waarmee we mensen activeren mee te doen, gezondheidsbeleid, integraal jeugdbeleid, sport- en cultuurbeleid, vrijwilligerswerkbeleid, mantelzorgbeleid, leerplicht, etc. Vele terreinen en activiteiten waarmee we óók een bijdrage leveren aan deze doelstelling en die we gaan gebruiken en verbinden in de uitvoering en implementatie van de decentralisaties. Meer specifiek leveren sommige van deze beleidstaken ook een bijdrage aan preventie (de stap die eigenlijk vooraf gaat aan trede 1), zoals goed onderwijs dat leidt naar het behalen van een startkwalificatie en een goede en duurzame relatie met bedrijven in onze regio.

Vanaf trede 1 kunnen burgers op meerdere leefgebieden (werk en inkomen, maatschappelijke participatie, opgroeien en opvoeden en zorg) ondersteuning ontvangen. We gaan onderzoek doen naar de stapeling en overlap in voorzieningen. Op basis van dat onderzoek kunnen we in overleg met burgers en instellingen slimme combinaties en arrangementen samenstellen, bijvoorbeeld tussen de decentralisaties Wwnv en AWBZ. In 2012 starten we met een pilot maatschappelijke activering waarin we samen met een drietal instellingen onderzoeken of gemeenschappelijk gebruik van activiteiten, huisvesting en begeleiding van groepen in de Wwb, Wsw en AWBZ kan leiden tot een grotere effectiviteit en efficiency (bezettingsgraad).

PersoonsGebondenBudgetten (PGB's)

Eén manier van dienstverlening zijn de PersoonsGebondenBudgetten (PGB's). Die willen we alleen gaan toekennen als ze een toegevoegde waarde hebben. Voor ondersteuningsvragen waar een goedkoper en effectief collectief aanbod is, wijzen we geen persoonsgebondenbudget (PGB's) toe. Het omgekeerde geldt dus ook: wel een PGB als de burger in staat is zelf regie te voeren op meervoudige ondersteuningsvragen waar het hulpverleningsaanbod op moet worden afgestemd en/of als dat goedkoper is. Een PGB is dan een instrument dat de burger maximale regie geeft over de invulling van de ondersteuningsbehoefte. Daarmee kunnen we zelfontplooiing bevorderen. Er zijn ook aanwijzingen dat een PGB goedkoper kan zijn dan een collectief aanbod. De meeste PGB's worden immers besteed bij kleinere zorgaanbieders, die gemiddeld veel lagere organisatiekosten hebben dan grote organisaties.

In de AWBZ-begeleiding en in de jeugdzorg worden momenteel veel PGB's verstrekt.

Collegebrief - Visie drie decentralisaties

4. De wijze waarop de bekostiging van het stelsel vorm krijgt (contractering)

We hebben gezien dat het huidige ondersteuningstelsel prikkels bevat die leiden tot een steeds meer toenemende productie van zorg; waarschijnlijk zelfs tot een overproductie. Het stelsel leidt ook tot een natuurlijke beweging naar specialistische ondersteuning. Om de volumegroei te beheersen is een stelsel van indicaties ontwikkeld.

De gemeente zal met budgetten op resultaat moeten sturen. We willen dus een stelsel van bekostiging en beprijzing ontwikkelen waarmee die resultaten gehaald worden. Het stelsel moet ook zo zijn ingericht dat de administratieve lasten voor burgers en aanbieders zo laag mogelijk zijn. Kortom: de bekostiging moet 'goed gedrag' stimuleren in die zin dat de juiste ondersteuning of het juiste arrangement wordt aangeboden en aanbieders erin slagen eigen kracht van burgers te benutten. Dat is een ingewikkelde opgave. We willen samen met vertegenwoordigers van de doelgroepen en aanbieders onderzoeken hoe we zo'n nieuwe bekostiging kunnen ontwikkelen. Dat kan alleen als aanbieders zich op voorhand committeren aan een innovatieve, co-creërende benadering waarbij gemeente en aanbieders volstrekt transparant willen zijn. Dan kunnen we werken aan bestendige relaties. Daar willen wij als gemeente op inzetten.

5. De kwaliteitsbewaking en de verantwoording

Het maatschappelijk domein wordt nu gekenmerkt door een grote hoeveelheid geldstromen. Elke geldverstrekking vraagt uiteraard verantwoording. Die versplintering in de financiering maakt de inhoudelijke en financiële verantwoording complex met hoge administratieve lasten voor de aanbieders. Dat moet eenvoudiger kunnen.

De gemeente is lokaal systeemverantwoordelijk. Dat betekent dat we ons een oordeel moeten vormen over de kwaliteit van de geleverde ondersteuning. We willen er voor zorgen dat de kwaliteitsbeoordeling niet gaat leiden tot een zware monitoring en verantwoordingsplicht. Daarom gaan we op zoek naar nieuwe vormen van verantwoording. Horizontale verantwoording is zo'n nieuwe vorm. Hiermee bedoelen we dat instellingen met hun omgeving de dialoog aangaan over welke kwaliteit zij leveren en wat zij (moeten) doen om die kwaliteit te borgen en te verbeteren. Die omgeving bestaat dan uit cliënten, burgers, samenwerkingspartners en de gemeente als opdrachtgever.

Collegedebat - Visie drie decentralisaties

5 Risicoparaagraaf

Er worden aanzienlijke (programma)budgetten naar gemeenten overgeheveld. Maar de precieze budgetten zijn nog niet bekend. Voor alle wetten geldt tevens dat de verdeling over gemeenten nog niet is bepaald. We worden in ieder geval met twee effecten geconfronteerd: de bezuiniging op de macro-budgetten en een herverdeeldeffect.

Voor de programmabudgetten heeft de rijksoverheid een bezuinigingstaakstelling vastgesteld van 5% voor de begeleiding AWBZ en 10% voor de jeugdzorg. Dit terwijl de AWBZ en de Jeugdzorg de laatste jaren een aanzienlijke groei van het aantal aanvragen liet zien. De rijksoverheid zal de macrobudgetten overigens ook nog korten op basis van bezuinigingen op de mogelijkheden voor PGB's. Het participatiebudget (werk) is al drastisch verminderd.

In het gemeentelijk financieel beleid is op de programma's in het maatschappelijk domein al een eigen bezuinigingstaakstelling geformuleerd van 1,7 miljoen euro. Daarnaast leidt de volumeontwikkeling in de huidige WMO bij ongewijzigd beleid tot een tekort van 1,3 miljoen euro.

De rijksbezuinigingen, de herverdeeldeffecten en vooral de aanzienlijke volumegroei maken de financiële opgave voor de drie decentralisatie groot. Een inhoudelijke vernieuwing is noodzakelijk om binnen het budget te blijven.

Collegebrief - Visie drie decentralisaties

6 Tot slot

Invoeringsmomenten nog onzeker

Het moment van invoering van de decentralisaties is op onderdelen nog onzeker.

De invoering van de wet *Werken naar Vermogen* per 1 januari 2013 lijkt zeker, hoewel de wet nog niet door de Tweede Kamer is vastgesteld.

De overheveling van de *AWBZ-begeleiding* naar de Wmo stond gepland voor 1 januari 2013 voor alle nieuwe aanvragen. Dit wordt waarschijnlijk met een jaar uitgesteld, omdat behandeling van de nieuwe wet in de Tweede Kamer nog steeds niet heeft plaatsgevonden. Gemeenten zouden na vaststelling één jaar de tijd krijgen voor voorbereiding van de nieuwe wet. Dit gaat niet meer lukken. Dat betekent dat nieuwe én bestaande cliënten waarschijnlijk per 1 januari 2014 overgaan naar gemeenten.

Voor de vernieuwing van het *Jeugdstelsel* is de wetsvoorbereiding decentralisatie jeugdzorg gestart. De decentralisatie zou in etappes en vanaf 2014 plaatsvinden. Gemeenten dringen er echter op aan dat de decentralisatie in één keer plaatsvindt. Dit zou dan gebeuren per 1 januari 2015.

Wij gaan er vanuit dat beide wetten later ingaan, maar in één keer en niet in stappen; de AWBZ begeleiding vanaf 1 januari 2014 en de jeugdzorg vanaf 1 januari 2015. Die latere invoering heeft alles te maken met onduidelijkheid in het wetgevingstraject. De tijdsdruk blijft echter bestaan.

Inspraak

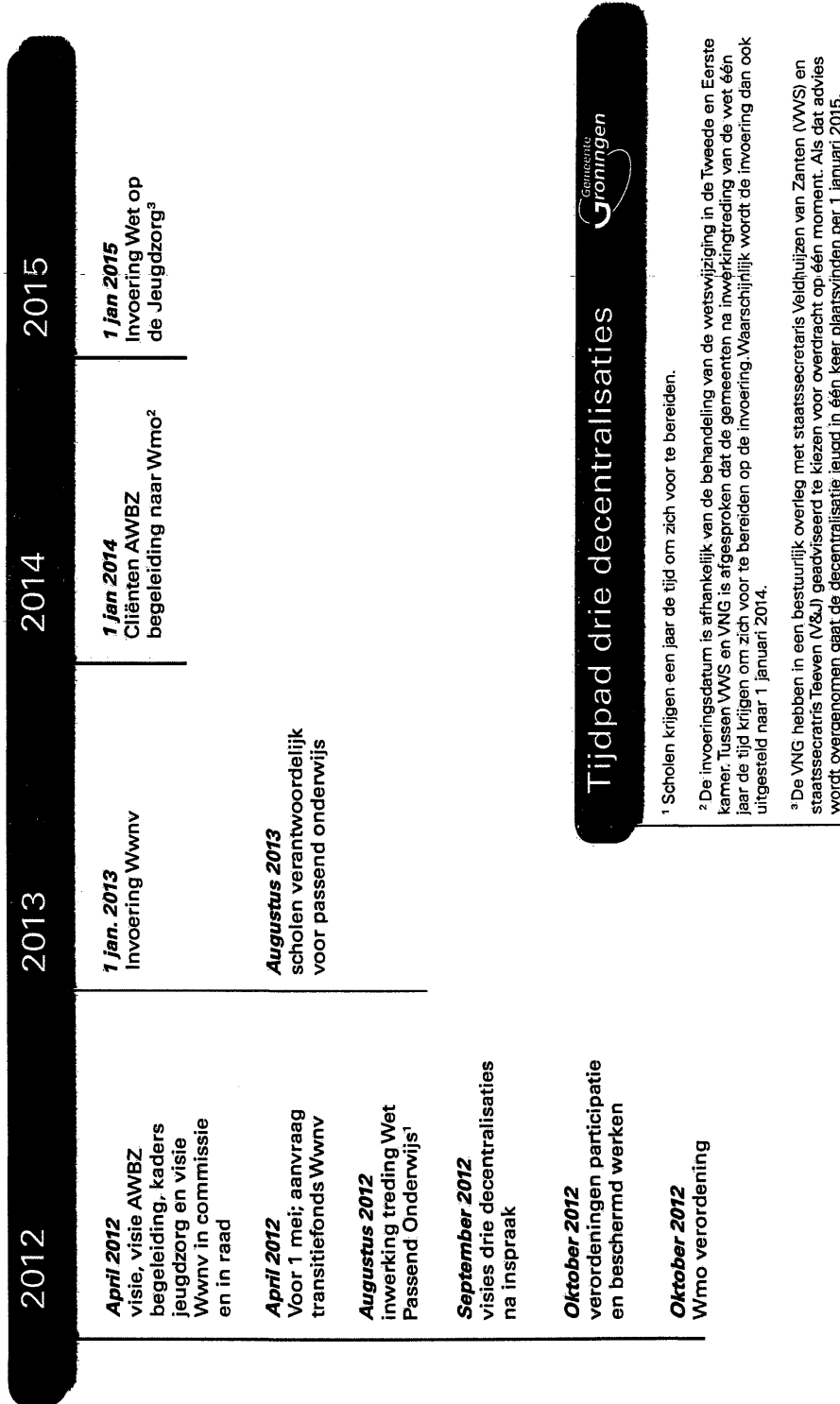
Deze visienota is na vaststelling door het college vrijgegeven voor inspraak en consultatie. De inspraakperiode loopt van 2 april tot 1 juli. De inspraak en consultatie verwerken we in een definitieve nota, die we in september met de raad willen bespreken.

Nadere uitwerking

Na vaststelling van deze visienota moeten we de vijf gemeenschappelijke thema's voor de drie decentralisaties nader uitwerken. Die thema's zijn ondersteuningsstructuur, toegang, dienstverlening, contractering en verantwoording.

De nadere uitwerking van uitgangspunten en thema's willen we oppakken met burgers en cliënten, instellingen en aanbieders en werkgevers en uitwerken in een zo breed mogelijk gedragen aanpak.

De planning hebben we niet geheel in eigen hand, omdat we voor de uitwerking van een aantal onderwerpen afhankelijk zijn van besluitvorming door het Rijk.

¹ Scholen krijgen een jaar de tijd om zich voor te bereiden.

² De invoeringsdatum is afhankelijk van de behandeling van de wetswijziging in de Tweede en Eerste kamer. Tussen WWS en VNG is afgesproken dat de gemeenten na inwerkingtreding van de wet één jaar de tijd krijgen om zich voor te bereiden op de invoering. Waarschijnlijk wordt de invoering dan ook uitgesteld naar 1 januari 2014.

³ De VNG hebben in een bestuurlijk overleg met staatssecretaris Veldhuijzen van Zanten (WWS) en staatssecretaris Teeven (V&J) geadviseerd te kiezen voor overdracht op één moment. Als dat advies wordt overgenomen gaat de decentralisatie jeugd in één keer plaatsvinden per 1 januari 2015.

Collegebrief - Visie drie decentralisaties

Bijlage

Meer informatie over de drie decentralisaties

Kern van de decentralisatie AWBZ begeleiding

- * De extramurale AWBZ-begeleiding wordt uit de AWBZ gehaald en overgeheveld naar de WMO. In 2013 komen alle nieuwe aanvragen direct in de Wmo; lopende indicaties vervallen per ultimo 2013. Vanaf 2014 gaan alle cliënten over naar de Wmo. Het lijkt erop dat door vertraging van besluitvorming bij het rijk de begeleiding in één keer per 2014 overgaat.
- * Gemeenten worden verantwoordelijk om thuiswonende inwoners met een matige tot ernstige beperking vanuit de Wmo te compenseren door het bieden van passende ondersteuning.
- * Dit houdt ook in dat inwoners een beroep op de gemeente kunnen doen in het kader van de ondersteuning bij *regievoering*.
- * Niet het middel (de voorziening), maar het resultaat (maatschappelijke participatie) staat voorop.
- * De *verplichting* om pgb's te verstrekken verdwijnt.
- * In totaal maken in onze gemeente momenteel een kleine 4.000 mensen gebruik van AWBZ-begeleiding; iets minder dan de helft ontvangt zorg in natura, iets meer dan de helft regelt het zelf met een persoonsgebonden budget.

Kern van de decentralisatie Wet Werken naar Vermogen (Wwnv)

- * Op 1 januari 2013 wordt de Wet werken naar vermogen van kracht. Doel van de wet is dat meer mensen bij reguliere werkgevers aan de slag gaan. Dat geldt ook voor mensen die vanwege beperkingen niet in staat zijn om 100% van het minimumloon te verdienen
- * Met de invoering van deze wet wordt de huidige Wet sociale werkvoorziening (Wsw) beperkt tot een regeling voor beschermd werk. Daarnaast wordt de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong) afgebouwd tot een regeling voor mensen die vanwege een beperking volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn. De huidige Wet werk en bijstand wordt uitgebreid met een instrument om mensen (met een arbeidsbeperking) tegen loonwaarde bij een werkgever te kunnen laten werken.
- * De Wwnv is bedoeld voor de activering van iedereen die beschikt over het vermogen om bij een reguliere werkgevers minimaal 20% van het Wettelijke minimumloon te verdienen. Voor de mensen die dat niet kunnen, blijft een deel van de Wsw ("beschut werken") en de Wajong (voor jonggehandicapten die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn) bestaan.
- * Een wezenlijke verandering van de Wwnv ten opzichte van de Wwb is het instrument loondispensatie. Voor een specifieke groep werkzoekenden krijgen werkgevers toestemming om minder te betalen dan het minimumloon. Dat betekent dat deze wetgeving ons verplicht om ons principiële uitgangspunt van het recht op het minimumloon voor bepaalde groepen tijdelijk los te laten.
- * Het is financieel niet langer mogelijk om structureel middelen uit budgetten voor werk en inkomen in te zetten en extra banen in de publieke infrastructuur te financieren. We zijn niet meer in staat om werk dat nu nog gesubsidieerd wordt uitgevoerd op te vangen met nieuwe instrumenten.

Collegebrief - Visie drie decentralisaties

* In totaal doen in onze gemeente momenteel circa 13.500 mensen (9,5% van de beroepsbevolking) een beroep op één van de betrokken regelingen. De veranderingen zijn overigens het grootst voor de groep die voor het eerst een beroep doet op één van deze regelingen.

Kern van de decentralisatie Jeugdzorg

* Gemeenten worden financieel en uitvoeringstechnisch verantwoordelijk voor de uitvoering van alle jeugdzorg. Daarbij komen de volgende taken op het gebied van jeugdzorg naar de gemeente:

- provinciale jeugdzorg (valt nu onder provincie)
- gesloten jeugdzorg (valt nu onder Rijk)
- jeugd-ggz (valt nu onder AWBZ en en Zorgverzekeringswet)
- jeugd-lvg (valt nu onder AWBZ)
- jeugdbescherming en jeugdreclassering (valt nu onder provincie)

* De decentralisatie gaat gefaseerd vanaf 1 januari 2014 tot en met 2016.

* De VNG hebben een bestuurlijk overleg met staatssecretaris Veldhuijzen van Zanten (VWS) en staatssecretaris Teeven (V&J) geadviseerd te kiezen voor overdracht op één moment. Als dat advies wordt overgenomen gaat de decentralisatie jeugd in één keer plaatsvinden per 1 januari 2015.

* De Centra voor Jeugd en Gezin zullen bij deze overheveling gaan dienen als front office voor het jeugdstelsel van de gemeente.

* De decentralisatie gaat gepaard met een bezuiniging. Met de jeugdzorg is nu landelijk ruim 3 miljard euro gemoeid. Daarop wordt een bezuiniging van 10% (300 miljoen) doorgevoerd.

* Uitgaande van de kengetallen van het Nederlands Jeugd Instituut en de huidige landelijke budgetten schatten we in dat Groningen de beschikking krijgt over 32 miljoen euro per jaar. Daarop moet nog de bezuiniging van 10% worden doorgevoerd.

* In totaal hebben de verschillende vormen van jeugdzorg in onze stad momenteel ca. 3.500 jongeren als cliënt.

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

Raadsvoorstel

GEWIJZIGD

Datum raadsvergadering	06-03-2012	Registratienr	SZ 12.2990871
Raadscommissie	Werk en inkomen	Datum B&W besluit	20 maart 2012
Datum raadscommissie		Portefeuillehouder	E.Pastoor
Publiciteit	Persbericht PB	Steller	W.A. Ravenshorst
Bijlagen	1	Telefoon	5707
		E-mail	wim.ravenshorst@groningen.nl

Onderwerp

Uitvoering Werken naar vermogen

Concept raadsbesluit

De raad besluit:

- I. in te stemmen met de visie "Zicht op uitvoering werken naar vermogen";
- II. **het college de opdracht te geven de uitgangspunten en keuzes van dit voorstel nader uit te werken.**

Afgehandeld en naar archief

Paraaf

Datum

Classificatienr

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

- 2 -

Publiekssamenvatting

In de notitie "Zicht op uitvoering werken naar vermogen" wordt een aantal maatregelen voorgesteld om dienstverlening voor burgers en bedrijven op het gebied van arbeidsmarkt en re-integratie te veranderen. We investeren enerzijds in dienstverlening aan bedrijven en mensen die op termijn inkomen uit arbeid kunnen verdienen. Anderzijds zorgen we er met maatschappelijke organisaties in de Stad voor dat er een arsenaal aan maatschappelijke activiteiten beschikbaar is. Daarbij ondersteunen we de organisaties in plaats van de individuele burger. Die burger wordt begeleid door de organisaties. Op deze manier willen we meer gebruik maken van de vermogens van mensen zelf en de kracht van de samenleving. Mensen die zelf meer kunnen, moeten zelf ook meer doen. Wel blijven we ondersteuning bieden aan degenen die het kwetsbaarst zijn. Dit is in lijn met de visie op het maatschappelijke domein die we aan het formuleren zijn. Deze notitie vormt de basis voor een aanvraag voor middelen die het Rijk heeft ingesteld om de Sw-sector te herstructureren. Daarnaast leidt de notitie tot een nieuwe organisatie werken naar vermogen, waarin de diensten SOZAWE en iederz opgaan. Redenen voor deze veranderingen zijn de invoering van de nieuwe wet werken naar vermogen, de bijbehorende bezuinigingen en de keuzes die de gemeente maakt binnen het brede maatschappelijke domein. Voor burgers betekent dit dat zij nog meer dan nu het geval is bij werkloosheid worden aangesproken op het volledig benutten van hun arbeidsvermogens. En als dat niet kan, op hun vermogens om op een andere manier een maatschappelijke bijdrage te leveren.

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

- I. in te stemmen met de visie "Zicht op uitvoering werken naar vermogen";
- II. **het college de opdracht te geven de uitgangspunten en keuzes van dit voorstel nader uit te werken.**

Inleiding

Op 1 januari 2013 treedt de Wet werken naar vermogen in werking. Dat verandert de opdracht die we als gemeente hebben met betrekking tot de ondersteuning van verschillende groepen werkzoekenden en de relaties met het bedrijfsleven. De invoering van de wet gaat gepaard met forse bezuinigingen. Dat vraagt om een aantal (nieuwe) keuzes. In deze visie geven we aan welke keuzes dat zijn en op welke manier we op een goede, sociale en betaalbare manier dienstverlening kunnen bieden aan bedrijven en burgers. We doen dit snel, omdat we vóór 30 april een aanvraag moeten indienen voor een bijdrage uit het herstructureringsfonds Wsw. De keuzes in voorliggende visie geven richting aan de maatregelen die we willen nemen om de uitvoering van de Sw te hervormen.

Beoogd resultaat

Hoofddoel van de maatregelen in de visie is om te zorgen voor een Stad waarin een groter aantal burgers deelneemt aan de arbeidsmarkt en/of een bijdrage levert aan de Groninger samenleving.

Op korte termijn is het doel om:

- 1) de basis te leggen voor een aanvraag herstructurering;
- 2) de basis te leggen voor een nieuwe uitvoeringsorganisatie werken naar vermogen;
- 3) de basis te leggen voor concrete beleidskeuzes die we moeten maken bij de invoering van de wet werken naar vermogen.

Kader

Het voorstel geeft invulling aan de nieuwe wettelijke regelgeving rondom Wsw, Wwnv en de Wmo. Het bouwt voort op de kadernota's "Actief in goede banen", "Kadernota Arbeidsmarktbeleid:

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

- 3 -

grensverleggend aan het werk" en de kadernota WMO "Samen sterk in Stad". De uitgangspunten uit deze visie sluiten aan bij de visienota op de drie decentralisaties.

Argumenten/afwegingen

De afwegingen hebben vooral te maken met die tussen de wens om optimale dienstverlening te bieden aan burgers die (nog) niet aan het werk zijn, de noodzaak om dat zo goedkoop mogelijk te doen en de wens om de eigen kracht van mensen zo optimaal mogelijk te benutten. We hebben ervoor gekozen om onze inzet vooral te richten op groepen burgers die het meeste baat hebben bij ondersteuning (degenen met een grote afstand én ontwikkelingskansen) en op degenen die over de noodzakelijke banen beschikken (bedrijven). We kiezen er (op basis van financiële argumenten en op basis van argumenten van eigen kracht) voor om degenen die het naar ons idee zelf kunnen, geen ondersteuning meer te bieden en onze inzet vooral te richten op degenen die het kwetsbaarst zijn. We zetten ons overigens in om zoveel mogelijk aanvullende geldstromen te genereren om de maatschappelijke infrastructuur te versterken. Verder kiezen we nadrukkelijk voor samenhang met de drie decentralisaties.

Maatschappelijk draagvlak/participatie

Bij de uitwerking van deze notitie willen we met een aantal partners om tafel: het bedrijfsleven, de onderwijsinstellingen en organisaties die werkplekken bieden (waaronder uiteraard de partners in re-integratie en de werkcorporaties). Voor de uitwerking betrekken we de ondernemingsraad, de cliëntenraden en de adviesraad gehandicaptenbeleid.

Financiële consequenties

Op korte termijn hebben we te maken met de mogelijkheid om extra inkomsten te genereren uit het herstructureringsfonds. Het gaat daarbij om een bedrag van maximaal € 5,7 miljoen. Hierbij is wel een eigen bijdrage van de gemeente nodig van € 1,8 miljoen. We dekken dit bedrag uit reguliere begrotingsposten.

Realisering en evaluatie

De visie wordt uitgewerkt in een plan van aanpak. Voor de uitvoering daarvan wordt een programmamanager Werken naar vermogen aangesteld.

Visie Zicht op uitvoering werken naar vermogen

Een schets van de uitvoering van de Wet Werken naar Vermogen en de Wsw in de stad Groningen

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

Inhoud

De belangrijkste wijzigingen op een rij	3
Inleiding	6
1. Onze opgave en de noodzaak tot herstructurering ..	7
1.1. De opgaven	7
1.2. De noodzaak tot verandering: vier redenen	9
1.2.1. Huidige beleid deels onhoudbaar	9
1.2.2. Hoge kosten voor sociale werkvoorziening en inkomensbudget	9
1.2.3. Uitvoering onvoldoende efficiënt door twee afzonderlijke diensten... ..	11
1.2.4. Mogelijkheid voor extra middelen.	11
1.3. Conclusie	11
2. Gevolgen: nieuwe uitgangspunten	12
3. Nieuwe dienstverlening, nieuwe uitvoeringsorganisatie	15
3.1. Toegang en instroombeperking...	16
3.2. Het dienstverleningsconcept	17
3.2.1. Dienstverlening aan bedrijven	17
3.2.2. E-dienstverlening voor burgers die het zelf (moeten) kunnen..	18
3.2.3. Ondersteuning van burgers met te ontwikkelen arbeidsvermogen.. ..	18
3.2.4. Ondersteuning van organisaties die burgers maatschappelijk actief maken	19
3.2.5. Omvang van de doelgroepen	19
3.3. Faciliteiten en voorzieningen.	20
3.3.1. Infrastructuur aan werkplekken.	20
3.3.2. Ondersteunende instrumenten	21
4. Wat gaan we doen om te komen tot een nieuwe organisatie?	23
5. Relaties met eerdere keuzes en andere beleidsterreinen	24
6. Hoe verder in het proces?	26
6.1. Aanvraag herstructureringsfaciliteit	26
6.2. Een nieuwe organisatie	26
6.3. Beleidskeuzes Wwv.	26

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

De belangrijkste wijzigingen op een rij

Kern van de decentralisatie Wet werken naar vermogen (Wwnv)

- Op 1 januari 2013 wordt de Wet werken naar vermogen van kracht. Doel van de wet is dat meer mensen bij reguliere werkgevers aan de slag gaan. Dat geldt ook voor mensen die vanwege beperkingen niet in staat zijn om 100% van het minimumloon te verdienen
 - Met de invoering van deze wet wordt de huidige Wet sociale werkvoorziening (Wsw) beperkt tot een regeling voor beschermd werk. Daarnaast wordt de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong) afgebouwd tot een regeling voor mensen die vanwege een beperking volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn. De huidige Wet werk en bijstand wordt uitgebreid met een instrument om mensen (met een arbeidsbeperking) tegen loonwaarde bij een werkgever te kunnen laten werken.
 - De Wwnv is bedoeld voor de activering van iedereen die beschikt over het vermogen om bij een reguliere werkgevers minimaal 20% van het Wettelijke minimumloon te verdienen. Voor de mensen die dat niet kunnen, blijft een deel van de Wsw ("beschut werken") en de Wajong (voor jonggehandicapten die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn) bestaan.
 - Een wezenlijke verandering van de Wwnv ten opzichte van de Wwb is het instrument loondispensatie. Voor een specifieke groep werkzoekenden krijgen werkgevers toestemming om minder te betalen dan het minimumloon. Dat betekent dat deze wetgeving ons verplicht om ons principiële uitgangspunt van het recht op het minimumloon voor bepaalde groepen tijdelijk los te laten.
 - Het is financieel niet langer mogelijk om structureel middelen uit budgetten voor werk en inkomen in te zetten om extra banen in de publieke infrastructuur te financieren. We zijn niet meer in staat om werk dat nu nog gesubsidieerd wordt uitgevoerd op te vangen met nieuwe instrumenten.
 - In totaal doen in onze gemeente momenteel circa 13.500 mensen (9,5% van de beroepsbevolking) een beroep op één van de betrokken regelingen. De veranderingen zijn overigens het grootst voor de groep die voor het eerst een beroep doet op één van deze regelingen.
 - Al deze veranderingen gaan gepaard met forse bezuinigingen. In de komende jaren wordt de bijdrage voor de huidige Wsw-ers verder verlaagd. Dat komt bovenop de
-

[3]

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

halvering van het participatiebudget in 2012.

Werkgevers

Dienstverlening aan werkgevers wordt een structureel onderdeel van onze werkwijze. We sluiten daarbij aan bij de vraag van werkgevers.

- We ondersteunen werkgevers bij arbeidsmarkt- en personeelsvraagstukken
- We ontzorgen werkgevers wanneer zij mensen met een arbeidsbeperking kansen bieden
- We vragen van bedrijven een maatschappelijke bijdrage.
- We bundelen de lokale en (boven-)regionale krachten in één werkgeversbenadering
- We zetten hier structureel formatie voor in.
- We verwachten van werkgevers een maatschappelijke bijdrage en stellen hiertoe sociale contractvoorwaarden in bij inkoop en aanbestedingen

Burgers en werknemers iederz

Iedereen draagt naar vermogen bij. Waar het kan, door zo veel mogelijk een eigen inkomen te verdienen. Waar dat niet kan, door een bijdrage te leveren aan de Groninger samenleving

- Van burgers die kunnen werken verlangen we dat zij hun arbeidsvermogen maximaal benutten, ook als dit betekent dat we tijdelijk af moeten wijken van ons principiële uitgangspunt van het recht op minimumloon.
- Van burgers die niet in staat zijn om te werken vragen we een maatschappelijke bijdrage.
- Medewerkers van iederz proberen we daar waar mogelijk te laten werken bij reguliere werkgevers, bijvoorbeeld in de vorm van detacheringen. Naar verwachting kunnen we de komende drie jaar nog 300-400 mensen extra detacheren.
- We blijven Beschutte werkplekken bieden voor mensen die hierop zijn aangewezen.

Instrumenten

Werk voorop, collectief waar het kan en individueel waar het moet

- Voorkomen is beter dan genezen. Om te voorkomen dat mensen instromen in een uitkering zetten we ondermeer in op het voorkomen van schooluitval en worden we strenger aan de 'poort'.
- Werk is ons belangrijkste traject. Re-integratieinstrumenten zetten we alleen in als het direct bijdraagt aan concreet arbeidsperspectief.
- Scholing blijft een belangrijk uitstroominstrument. We maken hierbij optimaal gebruik van de reguliere onderwijsinstellingen.
- We bieden geen individuele begeleiding aan mensen die op eigen kracht werk kunnen vinden. Voor hen hebben we een collectieve voorziening in de vorm van E-dienstverlening.

[4]

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

- We bieden geen individuele begeleiding aan mensen zonder arbeidsvermogen. Voor hen hebben we een collectieve voorziening in de vorm van het activiteitenaanbod van de maatschappelijke organisaties.
- Intensievere vormen van dienstverlening zetten we in voor mensen met arbeidsvermogen.
- Voor mensen die tijdelijk zonder werk zitten zetten we de beschikbare infrastructuur in.

Organisatie

We organiseren onszelf op het te behalen resultaat

- We maken in onze dienstverlening een onderscheid in de resultaatgebieden *werk* en *maatschappelijke participatie*.
- We laten onze organisatiecultuur kantelen *van zorgen voor naar zorgen dat*.
- We bouwen aan een nieuwe uitvoering waarbij in ieder geval SOZAWE en iederz betrokken zijn. Doel is om maximale synergie te creëren en zo efficiënt en effectief mogelijk te kunnen opereren. We bepalen later hoe die organisatie er uit komt te zien.
- We denken en handelen over de grenzen van werk en inkomen heen en zoeken nadrukkelijk de koppelingen met beleidsterreinen als onderwijs, zorg, welzijn, wonen en economie.
- We gaan onderzoeken welke additionele geldstromen we kunnen inzetten om nog meer burgers actief te krijgen.

Partners

We maken optimaal gebruik van de kracht van de maatschappelijke organisaties

- We vragen van maatschappelijke organisaties activiteiten te organiseren voor de groep mensen met te weinig arbeidsvermogen en deze mensen ook te begeleiden.
- We ondersteunen maatschappelijke organisaties via elektronische en collectieve vormen van dienstverlening.
- Met de onderwijsinstellingen werken we samen in de aanpak van voortijdig schooluitval en het versterken van de arbeidsmarktpositie van onze burgers.
- We verwachten van onze subsidierelaties een maatschappelijke bijdrage en stellen hiertoe sociale subsidievoorwaarden in

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

Inleiding

Op 1 januari 2013 treedt naar verwachting de Wet werken naar vermogen (Wwnv) in werking. Doel van de wet is om meer mensen (met een beperking) deel te laten nemen aan de reguliere arbeidsmarkt en om verschillen tussen regelingen voor vergelijkbare groepen werkzoekenden terug te dringen. Daarbij is het uitgangspunt dat we vooral kijken naar de mogelijkheden die mensen hebben om hun arbeidsvermogen te benutten en minder te kijken naar de beperkingen die men heeft. Deze veranderingen gaan gepaard met forse bezuinigingen. In de komende jaren wordt de bijdrage voor de huidige Wsw-ers verder verlaagd. Dat komt bovenop de halvering van het participatiebudget in 2012. De middelen van deze budgetten worden samengevoegd.

Dit alles leidt tot grote veranderingen in de lokale sociale zekerheid. Met de invoering van deze wet wordt de huidige Wet sociale werkvoorziening (Wsw) beperkt tot een regeling voor beschermd werk. Daarnaast wordt de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong) afgebouwd tot een regeling voor mensen die vanwege een beperking volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn. De huidige Wet werk en bijstand wordt uitgebreid met een instrument om mensen (met een arbeidsbeperking) tegen loonwaarde bij een werkgever te kunnen laten werken. Dat betekent ook dat mensen tijdelijk onder het minimumloon moeten werken. We hechten als college sterk aan dat minimumloon. Tegelijkertijd willen we ook dat mensen meedoen op de arbeidsmarkt en zich via regulier werk kunnen ontwikkelen. We streven er daarom naar om met dit instrument de loonwaarde van mensen zoveel mogelijk te ontwikkelen en het zelfverdiende inkomen zo hoog mogelijk te laten zijn. Waar we de periode van loondispensatie kunnen verkorten, zullen we dat doen.

In deze startnotitie geven we een schets van de opgave waar we als gemeente voor staan, de (beperkte) middelen die we daarvoor beschikbaar hebben en de keuzes die we moeten maken om te komen tot een uitvoering die zo eerlijk, effectief en efficiënt mogelijk is. We sluiten aan bij de keuzes die gemaakt worden binnen het sociale domein na 2013 (visie op de decentralisaties). We doen dat op de Groninger manier: met hart voor de groepen die het kwetsbaarst zijn en ons het hardst nodig hebben.

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

1. Onze opgave en de noodzaak tot herstructurering

De invoering van de Wet werken naar vermogen stelt de gemeente voor een aantal opgaven. In dit hoofdstuk beschrijven we kort welke opgaven dat zijn. Daarna gaan we in op de noodzaak om op korte termijn onze dienstverlening en de uitvoering anders vorm te geven.

1.1. De opgaven

1 Arbeidsmarktopgave

In de eerste plaats staan we voor een *arbeidsmarktopgave*. Op dit moment zijn er 10.000 Stadlers die met een bijstandsuitkering of regeling buiten de reguliere arbeidsmarkt staan: dat vinden wij een onacceptabel groot aantal. Er moeten meer mensen bij reguliere werkgevers aan de slag. Daarbij gaat het niet meer alleen om uitstroom uit de uitkering. Het gaat er ook om dat we het arbeidsvermogen van mensen optimaal moeten benutten. In de Wwv krijgen we daartoe de beschikking over het instrument loondispensatie. Daarmee krijgen we de opdracht en de mogelijkheid om mensen die niet het volledige minimumloon kunnen verdienen, tegen hun loonwaarde aan het werk te laten gaan. De Wwv bestaat uit de huidige Wwb-ers, (een deel van de) wachtlijst Wsw en uit mensen met een beperking die nu nog een beroep kunnen doen op de Wajong. Het benutten van arbeidsvermogen geldt straks overigens niet alleen voor Wwv-ers. Ook huidige Wsw-ers moeten hun arbeidsvermogen zo goed mogelijk benutten. Hieronder schetsen we de omvang van de doelgroepen waarvoor we vanaf 2013 verantwoordelijk zijn. Het gaat dus om huidige Wwv-ers en huidige Wsw-ers. Geleidelijk komen daar mensen bij die anders een beroep zouden doen op de Wajong of de Wsw.

Naast activering en ondersteuning van werkzoekenden moeten we ook actiever aan de slag met vragen van het bedrijfsleven. Deze zijn immers bepalend voor het verhogen van de arbeidsparticipatie. We kunnen dat overigens niet alleen. De arbeidsmarkt is een regionale markt. We moeten deze vragen dus regionaal aanpakken. We maken daarbij deel uit van verschillende regio's: die van de provincie Groningen en die van de as Groningen-Assen.

Tabel 1: Omvang klantenbestand

Klanten Wwv	Huidige situatie	Nieuwe situatie (Wwv)
WwB	8.789	8.789
Wsw	1.451	1.451
Nieuwe instroom Wsw		359
Nieuwe instroom Wajong		105
Totaal	10.240	10.704 ¹

¹ Eerder in deze visie hebben we het over 13.500 personen. In tabel 1 hebben we degenen die nu recht hebben op Wajong niet meegeteld, aangezien zij onder verantwoordelijkheid van het UWV blijven en niet met onze nieuwe dienstverlening te maken krijgen.

[7]

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

2 Financiële opgave

In de tweede plaats staan we voor een *financiële opgave*. Er wordt bezuinigd op de middelen voor re-integratie en sociale werkvoorziening. Bij ongewijzigd beleid leidt dit tot tekorten op de middelen die we beschikbaar hebben voor de uitvoering van die re-integratieopgave. In Actief in goede banen hebben we daarom al besloten om fors in te grijpen in de grootste post uit het re-integratiebudget, die van de gesubsidieerde arbeid. Hieronder schetsen we nog eens hoe de toekomstige budgetten eruit zien en welke uitgaven we hebben begroot. Hier kunnen we zien dat de kosten voor Wsw-ers het grootste deel van het budget beslaan. De loonkosten van Wsw-medewerkers zijn voor ons niet beïnvloedbaar. Wel kunnen we door extra opbrengsten (bijvoorbeeld hogere inkomsten of detachingsvergoedingen van Wsw-ers) of lagere kosten (personeel, huisvesting en machines) de kosten beïnvloeden. In onderstaande tabel zijn we er vanuit gegaan dat de opbrengsten en kosten in evenwicht zijn. Daarnaast geldt dat we met de middelen uit ons participatiebudget instrumenten kunnen financieren die bij moeten dragen aan een hogere arbeidsparticipatie, vooral voor de groep met een grotere afstand tot werk. Dat heeft effect op de uitgaven van het budget voor bijstandslasten (Inkomensbudget).

Tabel 2: Financieel meerjarenbeeld Wwnv²

x 1.000.000	2012	2013	2014	2015
Rijksmiddelen:				
- Re-integratie	29,3	22,9	21,3	21,4
- WSW	34,5	33	31,5	30
Totaal	63,8	55,9	52,8	51,4
Kosten				
- Actief in goede banen	-7,2	-8,9	-12,3	-12,0
- Gesubsidieerd werk	-22,1	-14,0	-9,0	-1,0
- Loonkosten WSW	-42,0	-42,0	-42,0	-42,0
- 200 banenplan	-0,2	-0,4	-0,9	-
Totaal	-71,5	-65,3	-64,2	-55,0
Tekort budget Wwnv³	-7,7	-9,4	-11,4	-3,6

3 Cultuuromslag

In de derde plaats staan we voor een *cultuuromslag*. Van ons wordt gevraagd om de middelen en voorzieningen gericht en selectief in te zetten. Net zoals voor het sociale domein is vastgesteld in de kadernota Wmo geldt ook op het terrein van werk en inkomen dat we de omslag maken van "zorgen voor" naar "zorgen dat". Dat houdt in dat we (nog meer) van mensen verwachten dat zijzelf naar vermogen bij dragen aan het benutten van

² Cijfers zijn gebaseerd op de huidige meerjarenbegroting. Er zijn aannames gedaan omtrent de loonkosten Wsw en omvang van de rijkssubsidie. Definitieve budgetten voor de Wwnv en Wsw zijn afhankelijk van de uiteindelijke vormgeving van het financieel verdeelmodel en komen naar verwachting in het najaar van 2012 beschikbaar.

³ Deze tekorten zijn op jaarbasis. Als deze worden "meegenomen" naar het volgende jaar, zoals nu gebeurt bij het participatiebudget, cumuleren zij

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

hun arbeidsvermogen en dat we eerst kijken naar collectieve oplossingen voordat we individuele ondersteuning bieden.

1.2. De noodzaak tot verandering: vier redenen

Er zijn vier redenen waarom we op korte termijn veranderingen aan moeten brengen in de uitvoering van de lokale sociale zekerheid. De eerste is dat we met onze huidige werkwijze niet datgene kunnen doen wat we ons hebben voorgenomen: iedere werkzoekende individuele ondersteuning bieden. De tweede is die van de financiële noodzaak: wanneer we niet ingrijpen, gaan de tekorten de komende periode oplopen. Dat is overigens bepaald niet alleen een financieel probleem. Oplopende tekorten leiden ertoe dat we groepen mensen die we willen ondersteunen, niet meer *kunnen* ondersteunen. De derde reden heeft te maken met efficiënte uitvoering. Dat twee gemeentelijke diensten zich bezig houden met vergelijkbare doelgroepen en vergelijkbare activiteiten staat een efficiënte en effectieve uitvoering in de weg. Ook dat heeft gevolgen voor de middelen die we beschikbaar hebben om werkzoekenden en werkgevers ondersteuning te bieden. Tenslotte hebben we nu een kans om noodzakelijke maatregelen te kunnen betalen. Wanneer we vóór 1 mei een beroep doen op de herstructureringsfaciliteit van het ministerie, ontvangen we extra middelen om de transitie van de Wsw te kunnen financieren. Hieronder lichten we de vier redenen toe.

1.2.1. Huidige beleid deels onhoudbaar

In de uitvoering van de Wet werk en bijstand hanteren we tot op heden het uitgangspunt dat iedereen een *eigen contactpersoon* heeft. Bij deze persoon kunnen burgers die een beroep op ons doen terecht voor vragen rondom werk en inkomen. Langzaam maar zeker wordt steeds duidelijker dat wij dit niet waar kunnen maken. Individuele ondersteuning van alle werkzoekenden vraagt om een veelvoud aan middelen en personeel dan we nu beschikbaar hebben. Het kabinet vraagt van ons om re-integratiemiddelen effectiever en selectiever in te zetten. Dat betekent dat we keuzes moeten maken en dat we afscheid moeten nemen van het idee van individuele ondersteuning voor iedereen. Overigens is dit niet alleen een financieel argument. Het past ook bij de visie dat we van onze burgers mogen verlangen om zelf te doen wat zij kunnen en vermogens en capaciteiten te benutten om zelf met oplossingen te komen. Het past ook bij de visie dat als er ondersteuning nodig is, we eerst kijken of we lichte en/of collectieve vormen van ondersteuning kunnen bieden, voordat we overgaan tot de inzet van individuele en/of intensieve vormen van begeleiding.

Daarnaast hebben we in de afgelopen periode voortdurend aangegeven dat de rol van onderwijsinstellingen en bedrijfsleven essentieel is voor een goed werkende arbeidsmarkt. We merken echter dat we hieruit onvoldoende consequenties trekken. We zetten te weinig middelen en menskracht in voor een structurele benadering van het bedrijfsleven. Daarmee staat een belangrijke opgave onder druk. Het plaatsen van personen met een afstand tot de arbeidsmarkt vraagt om een goede en duurzame relatie met bedrijven in onze regio en om onderwijsinstellingen die sneller, effectiever en efficiënter opereren.

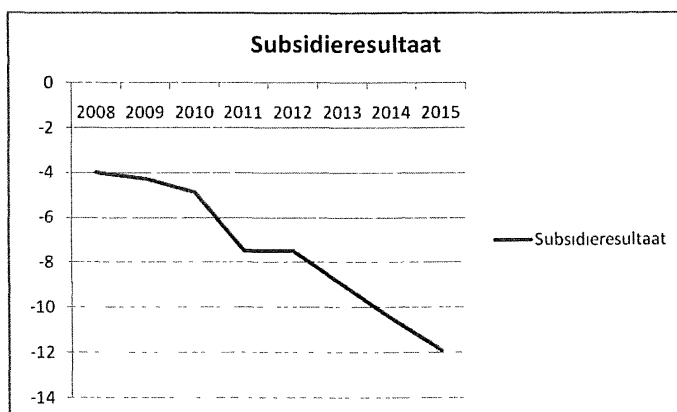
1.2.2. Hoge kosten voor sociale werkvoorziening en inkomensbudget

De uitvoering van de *sociale werkvoorziening* leidt nu al in onze gemeente tot forse tekorten. In 2012 dragen we naast de Rijkssubsidie € 7,5 miljoen bij uit algemene middelen. Dat bedrag komt overeen met het verschil tussen werkelijke loonkosten van Wsw-ers en het

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

subsidiebedrag dat we van het Rijk ontvangen (het subsidietekort). Dat subsidietekort loopt de komende jaren nog verder op. Per Wsw-er gaat het om een bedrag van €3.700,-⁴. Zoals in tabel 2 is te zien, leidt dat in 2015 tot een subsidietekort van € 12 miljoen⁵.

Figuur 1: ontwikkeling subsidieresultaat (bedragen in miljoen euro)

Naast de gemeentelijke bijdrage van € 3,7 miljoen betekent dat een tekort op de uitvoering van de Wsw van € 8,2 miljoen in 2015⁶. Wanneer we er niet in slagen om hier een goede oplossing voor te vinden, hebben we minder geld beschikbaar voor andere en grotere groepen werkzoekenden: het budget voor de Wsw wordt immers samengevoegd met het flexibele re-integratiebudget

Voor de verstrekking van *bijstandsuitkeringen* komen we eveneens geld tekort. Voor 2012 houden we rekening met een tekort op het Inkomensbudget⁷ van € 13,8 miljoen op een totaalbudget van ruim 114 miljoen euro. Het tekort bedraagt naar verwachting 2,9 miljoen euro. Dit komt omdat in 2012 nog één keer gebruik kan worden gemaakt van een Meerjarige aanvullende uitkering (MAU)⁸ die maximaal 10,9 miljoen euro bedraagt. We kunnen er niet automatisch vanuit gaan dat we die uitkering volgend jaar weer ontvangen. Wanneer dat

⁴ Wat dit precies betekent voor het budget van de gemeente Groningen is (nog) niet bekend. De middelen voor de Wsw en het re-integratiebudget worden samengevoegd. Er komt een nieuw verdeelmodel. De effecten daarvan zijn nog niet exact duidelijk.

⁵ Loonkosten (€ 42 miljoen) minus Wsw subsidie (€ 30 miljoen), uitgaande van huidige meerjarenbegroting.

⁶ Daar komt nog bij dat een deel van de omzet van iederz bestaat uit re-integratieopdrachten vanuit SOZAWE (voor 2012 gaat dat om € 1,5 miljoen). Gezien de ontwikkelingen in het participatiebudget is dit voor de jaren erna niet meer mogelijk. Overigens is in de programmabegroting opgenomen dat we een deel van dat subsidietekort terugverdienen door een efficiëntere uitvoering (€ 1,2 miljoen in 2013 en € 1,8 miljoen in 2014). Deze efficiencytaakstelling is nog niet meegenomen in tabel 2.

⁷ Middelen waaruit we bijstandsuitkeringen betalen.

⁸ MAU, deze uitkering is bedoeld voor gemeenten die (buiten hun schuld) gedurende langere perioden tekorten hebben op hun inkomensbudget. Voor Groningen geldt dat de wijze waarop het geld verdeeld wordt niet goed uitpakt.

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

niet het geval is moet de gemeente het eigen risico op het financieel resultaat van het inkomensdeel volledig zelf dragen.

We houden voor de jaren 2013 en 2014 rekening met een jaarlijks tekort van € 5,5 miljoen. De gevolgen van deze tekorten voor het risico en het weerstandsvermogen hebben we beschreven in de brief over de voorbereiding van de begroting 2013.

1.2.3. Uitvoering onvoldoende efficiënt door twee afzonderlijke diensten
SOZawe en iederz staan voor dezelfde opgave. Het arbeidsvermogen van mensen ontwikkelen, afspraken maken met werkgevers en het gericht inzetten van ondersteunende diensten en producten. Daarbij geldt dat de doelgroepen steeds meer op elkaar gaan lijken, de instrumenten grotendeels hetzelfde zijn en de middelen worden gebundeld. Ofwel, goede oplossingen zijn gezamenlijke oplossingen. Op dit moment is de samenwerking (ondanks stappen in de goede richting) nog niet optimaal. Nog steeds worden oplossingen los van elkaar gezocht en werken de oplossingen van de ene dienst die van de andere soms zelfs tegen. Dit wordt overigens deels in de hand gewerkt door de manier waarop beide diensten worden gefinancierd en worden afgerekend. Integratie van (delen) van beide diensten is noodzakelijk om efficiënter te werken en om de activiteiten te richten op hetzelfde doel.

1.2.4. Mogelijkheid voor extra middelen

Het Rijk heeft € 400 miljoen beschikbaar gesteld voor de herstructurering van de Wsw. Groningen kan een beroep doen op € 5,7 miljoen, mits vóór 1 mei een plan wordt ingediend waarin concrete maatregelen staan met betrekking tot de herstructurering van het sw-bedrijf. Dat betekent dat we op korte termijn helderheid moeten hebben over op zijn minst de richting van de maatregelen die we nemen om bijvoorbeeld zoveel mogelijk Sw-ers op de reguliere arbeidsmarkt te plaatsen en de wijze waarop we de verschillende bedrijfsonderdelen willen afbouwen of aanpassen.

1.3. Conclusie

De nieuwe wet en bijbehorende bezuinigingen maken ingrijpende maatregelen noodzakelijk. Wanneer we niets doen, leidt dat tot hoge tekorten en tot minder mogelijkheden om kwetsbare groepen werkzoekenden goede ondersteuning te bieden. Daarbij komt dat we nu (eenmalig) de kans hebben om maatregelen die betrekking hebben op de Wsw (grotendeels) ten laste te brengen van een landelijk herstructureringsfonds.

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

2. Gevolgen: nieuwe uitgangspunten

We kunnen niet op dezelfde voet verder. En toch willen we onze ambitie niet opgeven. We blijven streven naar een Stad waarin iedereen actief is en waar zoveel mogelijk mensen hun eigen inkomen verdienen en (als dat niet lukt) een zinvolle maatschappelijke bijdrage leveren. We doen dat op de manier zoals we in Groningen gewend zijn: met hart voor mensen in een kwetsbare positie. We kunnen dat alleen waarmaken wanneer we anders gaan werken. Dat betekent onder andere dat we meer verlangen van onze inwoners. "Alle Stad's Actie" is dan niet alleen een ambitie voor het gemeentebestuur, maar ook een oproep aan en opgave voor onze inwoners. Uiteraard verwachten we daarbij het meest van mensen die het meeste kunnen. Maar we kijken ook naar de mogelijkheden van mensen met "minder bagage". Want *iedereen* kan en moet een bijdrage leveren: aan de oplossing van de eigen problemen, aan de arbeidsmarkt of aan de lokale samenleving. Alleen als we dat voor elkaar krijgen, kunnen we ondersteuning blijven bieden aan mensen die de overheid echt nodig hebben om werk te vinden of maatschappelijk actief te worden.

Bij onze "andere" uitvoering hanteren we de volgende uitgangspunten:

1) We sluiten aan bij de vraag van het bedrijfsleven

Wanneer we werkzoekenden (en dan vooral degenen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt) zo regulier mogelijk aan de slag willen krijgen, moeten we zorgen voor een sterkere verbinding met het bedrijfsleven en de onderwijsinstellingen in onze regio. Dat vraagt om duurzame en goede relaties, om ondersteuning waarmee we bedrijven "ontzorgen" en om het stimuleren van bedrijven om mee te werken aan oplossingen voor burgers in een kwetsbare (arbeidsmarkt-)positie. We streven ernaar om samen met bedrijven en Regionale opleidingscentra deze arbeidsmarktpositie ook duurzaam te versterken door het behalen van (start-) kwalificaties te stimuleren.

2) We verlangen van mensen dat ze hun vermogens te benutten

Van iedereen verlangen we iets en dat doen we naar vermogen

Vermogen om inkomen te verdienen uit arbeid

We verwachten van mensen dat zij hun arbeidsvermogen ontwikkelen. Door middel van loon of het starten van een eigen bedrijf. Wie kan werken, moet werken. Wie over arbeidsvermogen beschikt, moet dit benutten. Ook als dat tijdelijk minder oplevert dan het minimumloon.

Vermogen om een maatschappelijke bijdrage te leveren

Wanneer het niet lukt om te werken of het arbeidsvermogen te benutten, verlangen we van mensen om op een andere manier een maatschappelijke bijdrage te leveren. We vragen van mensen om naar vermogen een bijdrage te leveren. We doen dit om twee redenen:

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

1. we vinden het belangrijk dat dat je “meedoet” en verwachten dus iets van jou;
2. een optimale inzet van ieders vermogens is nodig om de sterke Stad te worden die we willen zijn en waarin we ondersteuning kunnen blijven bieden aan kwetsbare groepen.

3) Collectief waar het kan, individueel waar het moet

Wanneer mensen toch ondersteuning nodig hebben, kijken we eerst of dat kan door middel van collectieve voorzieningen, zoals bijvoorbeeld e-dienstverlening of beschutte werkplekken. Intensievere en individuele vormen van ondersteuning zoals het klantmanagement zetten we alleen in wanneer dat echt nodig is. Dat betekent dat we onze dienstverlening gericht inzetten op groepen waar de beschikbare schaarse middelen het meest effectief ingezet kunnen worden

4) Organisatie van dienstverlening op basis van te behalen resultaten

Net als bij de overige decentralisaties kiezen we ervoor om de uitvoering niet meer te organiseren op doelgroep of regeling. De manier waarop we onze activiteiten organiseren is afhankelijk van het resultaat dat we ermee willen halen. We maken daarbij onderscheid in:

- Werk: het optimaal benutten en te gelde maken van arbeidsvermogen (het gaat daarbij vooral om de vraag of je in staat bent om inkomen te verwerven)
- Maatschappelijke deelname: het optimaal benutten van het vermogen om een maatschappelijke bijdrage te leveren.

5) We maken gebruik van de kracht van organisaties in onze gemeente

We willen optimaal gebruik maken van de kracht die in onze stad aanwezig is. We kennen een stevige infrastructuur aan organisaties die een rol (kunnen) spelen bij het realiseren van sociale samenhang en leefbaarheid. Deze infrastructuur willen we benutten om burgers in de gelegenheid te stellen ook een maatschappelijke bijdrage te leveren. We geven deze organisaties de ruimte om de manier waarop we dit organiseren mede vorm te geven. Voor de organisaties die van ons subsidies ontvangen, geldt overigens dat we in de voorwaarden wel expliciet eisen stellen aan het feit dat zij een rol spelen. In de komende periode onderzoeken we hoe we dit gaan doen. We starten onder andere in het kader van de drie decentralisaties een pilot “maatschappelijke activering” waarin we experimenteren met bundeling van activiteiten, huisvesting en begeleiding van groepen in de Wwb, Wsw (beschermd werk) en Awbz (arbeidsmatige dagbesteding). Daarnaast betrekken we de evaluatie van het vrijwilligersbeleid bij onze gedachtevorming over de doorontwikkeling van een infrastructuur voor burgers die zijn aangewezen op maatschappelijke participatie.

Ook kennen we een infrastructuur aan organisaties die een rol (kunnen) spelen bij het zoeken, vinden, voorbereiden op en bieden van werk. We willen bedrijven, uitzendbureaus en werkbiedende organisaties daarom nadrukkelijk een rol geven binnen onze aanpak.

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

6) Voorkomen is beter dan genezen

We willen niet dat onze burgers, onze organisaties en wijzelf pas in actie komen als er een probleem is op de arbeidsmarkt. Preventie is daarom een essentieel onderdeel van onze aanpak. Het belangrijkste preventiemiddel is het onderwijs. Wanneer jongeren de arbeidsmarkt opgaan, moeten zij waar mogelijk over een startkwalificatie beschikken. Dat betekent dat we samenwerken met scholen aan maatregelen om uitval te voorkomen én scholen aanspreken op de uitvoering daarvan. En het betekent dat we jongeren aanspreken om de school af te maken. We maken hierbij optimaal gebruik van de mogelijkheden die de wet ons vanaf 1 januari 2012 biedt om jongeren geen uitkering te verstrekken als ze de mogelijkheid hebben om hun opleiding af te ronden.

Om dienstverlening te kunnen bieden aan degenen die het echt nodig hebben, moeten we strenger zijn voor degenen die zichzelf kunnen redden. Dat betekent dat we stevige controle organiseren aan de "poort". En het betekent dat we mensen die in staat moeten zijn om zelf werk te zoeken, daar stevig op aanspreken. Levert dat niet genoeg op, dan is men uiteindelijk verplicht het werk te doen dat wij aanbieden. Daarbij is de keuze uiteraard beperkt.

7) Gebruik maken van aanvullende middelen

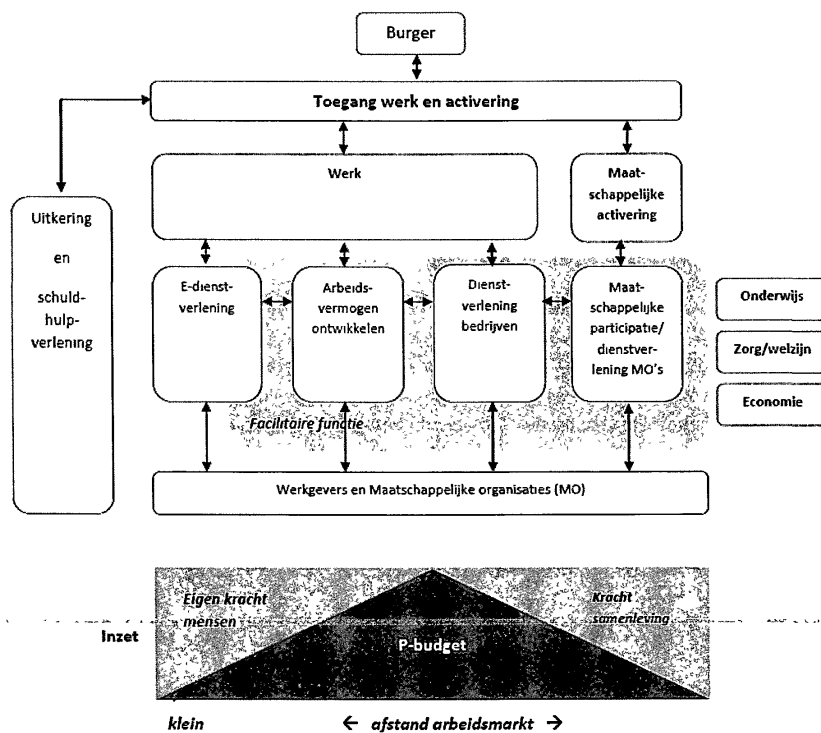
De middelen die we regulier beschikbaar hebben voor het realiseren van onze doelstellingen, nemen af. Om onze maatschappelijke infrastructuur zo sterk mogelijk te maken, gaan we actief en structureel op zoek naar aanvullende middelen die daar een rol bij kunnen spelen

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

3. Nieuwe dienstverlening, nieuwe uitvoeringsorganisatie

We willen toe naar een nieuwe dienstverlening en een nieuwe uitvoeringsorganisatie. Een organisatie waarin geen onderscheid meer wordt gemaakt tussen de verschillende doelgroepen. Of het nu gaat om mensen in de Wsw of de Wwnv, de wijze waarop we de dienstverlening vormgeven of organiseren is gelijk. In figuur 2 schetsen we hoe het werkproces er op hoofdlijnen uitziet. Hierin gelden de onderdelen "werk" en "maatschappelijke activering" als resultaat van de diensten die daaronder staan. Daarbij geldt dat het doel maatschappelijke activering uiteraard niet alleen betrekking heeft op doelgroepen en instrumenten binnen de Wwnv en de Wsw, maar over de verschillende wetten en regelingen heengaat. Het gaat bijvoorbeeld ook over vormen van extramurale begeleiding en vrijwilligersbeleid. Onder het schema geven we aan op welke manier we de middelen uit het participatiebudget verdelen over de verschillende doelstellingen, doelgroepen en activiteiten.

Figuur 2: Werkproces op hoofdlijnen

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

Activiteiten op het gebied van werk en inkomen hebben raakvlakken met activiteiten op het gebied van economische ontwikkeling, onderwijs, zorg en welzijn. Hier leggen we dus ook koppelingen. Zo wordt in de gezamenlijke gemeentelijke benadering van het bedrijfsleven (SOZAWE, iederz, EZ) samengewerkt met het UWV, met werkgevers zelf en met andere gemeenten in onze arbeidsmarktregio. Op het terrein van maatschappelijke activering werken we samen met verschillende maatschappelijke organisaties voor verschillende doelgroepen. Ook wordt op verschillende vlakken samengewerkt tussen het onderwijsveld en SOZAWE en iederz.

Hieronder beschrijven we eerst hoe we voorkomen dat mensen die het zelf (moeten) kunnen, een beroep doen op onze dienstverlening. We willen deze immers zoveel mogelijk inzetten voor mensen die het echt nodig hebben. Daarna beschrijven we hoe het dienstverleningsconcept van de nieuwe organisatie eruit ziet. Dat bestaat uit vier elementen. Hierin maken we keuzes die leiden tot verschillen ten opzichte van de huidige situatie. De belangrijkste verschillen zijn:

- 1) We doen **minder**: voor mensen die zichzelf moeten kunnen redden, zetten we minder middelen in en zetten we minder personeel in. Mensen kunnen niet meer rekenen op individuele ondersteuning en een vaste contactpersoon
- 2) We doen **evenveel**: voor mensen die wel over arbeidsvermogen beschikken en die in staat zijn dit zodanig te ontwikkelen dat zij er een inkomen mee kunnen verdienen, blijven we individuele ondersteuning bieden. Voor mensen die zijn aangewezen op werk in een beschutte omgeving, blijven we beschut werk organiseren.
- 3) We doen **meer**: voor bedrijven in onze regio bieden we dienstverlening die het voor hen gemakkelijker maakt om personeel te vinden en werk te bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en/of een beperking.
- 4) We doen het **anders**: voor burgers die hun arbeidsvermogen niet om kunnen zetten in een inkomen, bieden we activiteiten waarmee zij invulling kunnen geven aan hun verplichting om een maatschappelijke bijdrage te leveren. We stappen hierbij af van het idee dat we deze mensen als overheid individueel gaan ondersteunen. Die ondersteuning gaan we bieden via maatschappelijke organisaties. Die organisaties gaan we ondersteunen en we faciliteren het proces waarin burgers en organisaties bij elkaar komen.

Na het dienstverleningsconcept beschrijven we kort welke faciliteiten en voorzieningen deel uitmaken van de nieuwe organisatie

3.1. Toegang en preventie

Van de nieuwe organisatie vragen we om gericht en selectief ondersteuning te bieden aan mensen die het echt nodig hebben. Dat betekent dat zo weinig mogelijk mensen gebruik moeten maken van inkomensondersteuning. We streven er dus vooral naar om te voorkomen dat mensen een beroep op deze dienstverlening doen. Daarvoor is het van groot belang dat zoveel mogelijk burgers een startkwalificatie halen. Goed onderwijs blijft de belangrijkste preventie maatregel. In de aangescherpte Wwb is het mogelijk om jongeren die

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

wel onderwijs kunnen volgen, maar dat niet doen, geen uitkering te geven. Wij willen deze mogelijkheid optimaal benutten om jongeren gekwalificeerd het onderwijs te laten verlaten. En waar dat niet mogelijk is, hen op een andere manier toe te rusten om de arbeidsmarkt te betreden. We gaan hierover voor het nieuwe schooljaar met scholen afspraken over maken.

Wanneer mensen zich toch melden, moeten we degenen die het zelf kunnen ook zelf aan de slag zetten. De kwaliteit van de dienstverlening is afhankelijk van de mate waarin we erin slagen om onze tijd en energie zoveel mogelijk te besteden aan groepen die het (even) niet alleen kunnen. We zijn daarom streng aan de poort. We gaan de mogelijkheden om preventieve instrumenten, zoals de inzet van een poortprogramma (bijvoorbeeld met elementen van een Groningen@work aanpak), nader onderzoeken. De gedachte is dat mensen die het kunnen, zoveel mogelijk worden gestimuleerd om zo snel mogelijk zelf hun inkomen te verdienen.

Ook willen we zorgen voor een toegang waarbij we:

- 1) Snel kunnen vaststellen welk resultaat we met mensen willen halen (werk of maatschappelijke deelname).
- 2) Snel kunnen vaststellen of mensen zelf in staat moeten worden geacht om werk te zoeken en te vinden.
- 3) Van degenen die ondersteuning nodig hebben, bepalen of er sprake is van sociaal-medische beperkingen; als dat het geval is, een integraal advies opstellen over de mogelijkheden en de belastbaarheid; hierbij wordt tevens bepaald of mensen in aanmerking komen voor beschut werk of loondispensatie.

Bij de toegang werken we nauw samen met het UWV. Het UWV is verantwoordelijk voor de indicering voor de (nieuwe) Wajong en de Wsw. We willen echter ook onderzoeken of we hen een rol kunnen geven in de toegang tot het instrument loondispensatie en het adviseren over de mogelijkheden die werkzoekenden hebben om aan het werk te gaan.

3.2. Het dienstverleningsconcept

Het dienstverleningsconcept bestaat uit vier elementen. Hieronder beschrijven we in grote lijn hoe dat eruit ziet.

3.2.1. Dienstverlening aan bedrijven

Ook bedrijven zijn onze klanten. Zij zijn immers degenen die het werk hebben waar onze burgers naar op zoek zijn. Dat betekent dat we hen ondersteunen bij hun arbeidsmarkt- en personeelsvragen. Wanneer zij mensen met een arbeidsbeperking kansen bieden, willen we hen ontzorgen. Bijvoorbeeld door leidinggevenden te ondersteunen, werknemers te begeleiden en risico's af te dekken. Dat betekent bijvoorbeeld dat functies als jobcoaches en detacheringfunctionarissen ook onderdeel uitmaken van deze vorm van dienstverlening.

Ook het werkgeverschap van groepen mensen die vanuit de nieuwe organisatie aan de slag gaan bij andere organisaties kan hier worden ondergebracht. Het gaat dan om mensen in de huidige Wsw, maar bijvoorbeeld ook om mensen met loondispensatie waarvan de werkgever zelf het werkgeverschap niet op zich kan nemen. We vragen overigens ook van bedrijven in onze regio om een maatschappelijke bijdrage te leveren, bijvoorbeeld door middel van social return. We ondersteunen hen wel bij de vormgeving daarvan. Deze dienstverlening is wat

[17]

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

ons betreft nieuw. We kiezen er voor het eerst voor om structureel formatie in te zetten om bedrijven aan ons te verbinden.

De dienstverlening aan bedrijven sluit aan bij de uitgangspunten die we hebben geformuleerd in de kadernota 'Regionaal Arbeidsmarktbeleid': investeren in werkgelegenheid voor de onderkant van de arbeidsmarkt, verbeteren van de vraaggerichte werkgeversbenadering en het verbeteren van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

3.2.2. E-dienstverlening voor burgers die het zelf (moeten) kunnen

Om optimaal ondersteuning te kunnen bieden aan mensen die het echt nodig hebben, stappen we af van het bieden van ondersteuning van iedereen die zich bij ons meldt. De groep mensen waarvan wij verwachten dat zij zelf in staat moeten kunnen zijn om een plek op de arbeidsmarkt te veroveren, moeten dit ook zelf organiseren. Dit is in lijn met het Beleidskader Actief in Goede Banen. De ondersteuning die we nog bieden is zoveel mogelijk op afstand of collectief. Dat betekent dat zij via elektronische dienstverlening (beperkt) worden ondersteund. Voor de ontwikkeling van de e-dienstverlening sluiten we aan bij de ervaringen die het UWV hiermee al heeft opgedaan. Op basis van steekproeven en verwachte risico's onderzoeken we of mensen zich optimaal inspinnen om aan het werk te komen. Waar men dat niet doet, worden direct maatregelen genomen. Mochten mensen toch intensievere ondersteuning nodig hebben, dan ontvangen ze die na drie maanden.

Uitzendbureaus hebben veel ervaring met de bemiddeling van werkzoekenden. Zij beschikken over veel kennis over de arbeidsmarkt en over contacten met het bedrijfsleven. Samenwerking met uitzendbureaus ligt dan ook voor de hand.

E-dienstverlening is beperkt in de tijd. We willen voorkomen dat mensen die wel werk kunnen vinden, langer zoeken dan nodig is. Dat betekent dat we hen na drie maanden een plek kunnen bieden die hen actief houdt en stimuleert om verder te zoeken

3.2.3. Ondersteuning van burgers met te ontwikkelen arbeidsvermogen

Intensievere vormen van ondersteuning zetten we in voor mensen die beschikken over arbeidsvermogen, maar (nog) niet zelfstandig in staat zijn om dat vermogen te benutten. Of voor mensen die hun arbeidsvermogen (nog) niet optimaal benutten. Het gaat dan bijvoorbeeld om mensen die nu gebruik maken van de Wsw, om mensen binnen de Wwnv met een relatief grote afstand tot de arbeidsmarkt en mensen met een arbeidsbeperking (de nieuwe doelgroep vanaf 2013). De groep mensen die is aangewezen op loondispensatie (één van de weinige instrumenten die met de sterk gereduceerde budgetten overblijft) maakt hier ook expliciet deel van uit. Voor deze groep mensen bestaat de dienstverlening uit ondersteuning door klantmanagers/trajectbegeleiders en de inzet van verschillende voorzieningen (bijvoorbeeld werkplekken). Verschil met de huidige aanpak is dat we niet alleen trajecten inzetten om mensen voor te bereiden op werk, maar ook van hen verlangen om, gedurende de voorbereiding op werk, hun arbeidsvermogen in te zetten (bijvoorbeeld binnen werkplekken of andere plekken). In Actief in Goede Banen introduceren we voor burgers met te ontwikkelen arbeidsvermogen de Uitstroombaan; een tijdelijke baan voor kansrijke werkzoekenden, waarin werken en leren worden gecombineerd.

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

3.2.4. Ondersteuning van organisaties die burgers maatschappelijk actief maken

De groep mensen waarvan we vaststellen dat hun arbeidsvermogen niet kan worden benut (dat wil zeggen dat zij hier geen inkomen mee kunnen verwerven), bieden we activiteiten waarin zij hun vermogens inzetten voor het leveren van een maatschappelijke bijdrage. Van maatschappelijke organisaties vragen we om deze activiteiten te organiseren en begeleiding te bieden. Dat doen wij niet meer zelf. Hiermee geven we nadere invulling aan de participatiebanen die we beschrijven in 'Actief in Goede Banen'. Wel nemen we afscheid van het uitgangspunt van individuele begeleiding en één contactpersoon. In plaats daarvan bieden we ondersteuning aan de organisaties die de activiteiten organiseren. De activiteiten zijn overigens breder dan die van de participatiebanen in de Wwnv. Het gaat ook om vormen van beschermd werk binnen de Wsw en vormen van arbeidsmatige dagbesteding in de Awbz. Nog voor de zomer willen we beginnen met een experiment op dit terrein. We doen dit in het kader van de integrale maatregelen binnen het gehele sociale domein (drie decentralisaties). De ondersteuning aan de organisaties bestaat zoveel mogelijk uit elektronische vormen van dienstverlening en uit collectieve vormen van dienstverlening. Uiteraard kunnen organisaties daarnaast altijd een beroep op ons doen wanneer zich problemen voordoen. We houden echter niet op individueel niveau in de gaten of mensen zich zodanig ontwikkelen dat zij (alsnog) de stap naar werk kunnen maken. Wel bouwen we elementen in die ervoor zorgen dat ontwikkelingen door organisaties en burgers zelf worden gesignaleerd en gemeld en onderzoeken we steekproefsgewijs of we deze signalen en meldingen daadwerkelijk ontvangen.

3.2.5. Omvang van de doelgroepen

We weten nog niet precies hoeveel mensen straks gebruik maken van de verschillende vormen van dienstverlening. Op basis van landelijk onderzoek gaan we ervan uit dat circa 13% van de totale doelgroep voor de Wwnv in staat moet zijn zelf werk te zoeken en te vinden. In Groningen komt dat neer op een totaal van ongeveer 1300 mensen. Dat betekent concreet dat de doelgroep voor de E-dienstverlening groter wordt dan we tot voor kort hebben aangenomen. We verwachten dat circa 5500 mensen aangewezen zijn op andere vormen van maatschappelijke deelname. Een groep van 3200 mensen kan met intensievere vormen van ondersteuning het arbeidsvermogen zodanig ontwikkelen dat zij hiermee inkomen kunnen verdienen. Ten opzichte van de uitgangspunten van Actief in Goede Banen, treedt hier dus een verschuiving op. De groep die eerst zelf aan de slag moet, wordt groter. De groep die individuele ondersteuning krijgt, wordt daarmee kleiner. Een deel van de middelen die daarmee vrijkomen zetten we in voor dienstverlening aan het bedrijfsleven.

Tabel 4: Geschatte omvang doelgroepen voor toekomstige dienstverlening

[19]

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

Doelgroepen	Geschatte omvang
Klanten voor E-dienstverlening	1300
Klanten waarvan we het arbeidsvermogen ontwikkelen (incl. Wsw)	3200
Klanten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt	5500
Totaal	10000

3.3. Faciliteiten en voorzieningen

Om goede dienstverlening te kunnen bieden, hebben we verschillende faciliteiten, instrumenten en voorzieningen nodig. Alleen begeleiding is immers niet altijd genoeg. Voor sommige mensen geldt dat zij pas bij reguliere werkgevers aan de slag kunnen wanneer zij een aantal vaardigheden hebben kunnen trainen en ontwikkelen. Ook geldt voor een deel van de werkzoekenden dat zij een aparte omgeving nodig hebben om hun arbeidsvermogens te benutten, bijvoorbeeld omdat zij aangewezen zijn op beschermd werk of omdat zij tijdelijk geen plek op de reguliere arbeidsmarkt kunnen krijgen.

3.3.1. Infrastructuur aan werkplekken

We hebben werkplekken nodig om het arbeidsvermogen van mensen te ontwikkelen en te benutten. Deels gaat het daarbij om werkplekken om onze opdracht omtrent het vormgeven van beschut werken uit te voeren. Van de huidige groep Wsw-ers proberen we daar waar mogelijk mensen te detacheren, zodat we een beperkte infrastructuur overhouden voor de mensen die echt zijn aangewezen op beschut werken. Maar het gaat ook om (tijdelijke) werkplekken voor mensen die zich voorbereiden op werk of die we (vanwege het gebrek aan direct perspectief op werk) aan de slag zetten binnen onze gemeentelijke infrastructuur. Deze infrastructuur is uiteraard aanvullend en op basis van de uitwerking van een businesscase gaan we de omvang van deze infrastructuur inschatten. We streven er immers naar om zoveel mogelijk mensen bij reguliere bedrijven aan de slag te krijgen. Het liefst door middel van betaald werk, maar als dat (nog) niet lukt bijvoorbeeld door de nieuw ontwikkelde uitstroombanen.

De infrastructuur moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Op de werkplekken moeten we zoveel mogelijk het arbeidsvermogen van mensen kunnen benutten (opbrengst) en ontwikkelen (vergroten arbeidskansen). Omdat het gaat om een aanvullende infrastructuur bouwen we prikkels in om mensen zo snel mogelijk door te laten stromen. Het gaat dan om prikkels voor ons als organisatie en voor de deelnemers. We doen dat bijvoorbeeld door middel van tijdelijkheid van de werkplekken
- Het werk moet kunnen worden uitgevoerd door gedifferentieerde groepen werknemers met een hoge doorloopsnelheid. Dat betekent dat het niet kan gaan om gespecialiseerd werk waarvoor een lange inwerktijd noodzakelijk is.
- Mogelijkheid bieden om flexibel in te spelen op vragen van de markt. Wanneer we bijvoorbeeld afspraken maken met werkgevers moeten groepen mensen hier snel op kunnen worden voorbereid.
- De uitvoering moet zo goedkoop mogelijk zijn (lage overheadkosten).
- Er moet werk beschikbaar blijven voor mensen die zijn aangewezen op beschut werk.

[20]

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

Deze criteria hanteren we bij de opbouw van nieuwe infrastructuur, maar ook bij de afbouw van (delen van) de huidige. Deze infrastructuur is een stedelijke infrastructuur en bestaat behalve uit werkplekken bij iederz ook uit werkplekken bij andere organisaties in de stad. In de komende periode bepalen we welke activiteiten we hiervoor in willen zetten.

De mogelijkheden om de stedelijke infrastructuur te verbinden met de arbeidsmatige dagbesteding in de AWBZ worden in een pilot verkend. Op basis van de uitkomsten van deze pilot worden keuzes gemaakt over de inrichting van een infrastructuur.

3.3.2. Ondersteunende instrumenten

Om mensen zoveel mogelijk bij reguliere bedrijven aan de slag te krijgen of maatschappelijk actief te maken, hebben we een aantal ondersteunende instrumenten nodig. Het gaat daarbij om drie soorten instrumenten.

1 instrumenten om mensen te ondersteunen bij hun werk

Het gaat dan bijvoorbeeld om:

- Scholing (zorgen voor een startkwalificatie en waar nodig een beroepskwalificatie). Daarbij streven we ernaar om deze zoveel mogelijk te koppelen aan (leerwerk-)banen en uit te voeren vanuit het reguliere onderwijs.
- Werknemersvoorzieningen (aanpassingen op de werkplek voor mensen met een arbeidshandicap);
- Aanvullende begeleiding of ondersteuning (denk aan schuldhulpverlening, kinderopvang of individuele begeleiding die nu nog onder de Awbz valt).

2 instrumenten voor bepaling loonwaarde en voor ondersteuning bedrijven

We hebben instrumenten nodig waarmee we kunnen vaststellen over welke loonwaarde mensen beschikken en instrumenten waarmee we werkgevers kunnen "ontzorgen" wanneer zij iemand met een beperking een dienstverband bieden. We denken daarbij bijvoorbeeld aan:

- Een meetinstrument voor de bepaling van de loonwaarde en de ontwikkeling van mensen;
- Een no risk polis waarmee we de risico's voor werkgevers bij ziekte van werknemers met een beperking kunnen reduceren en het terugdringen van administratieve lasten voor de werkgever bij het plaatsen van mensen via loondispensatie.

3 instrumenten om mensen te stimuleren

Er zijn verschillende instrumenten beschikbaar om mensen te stimuleren om hun arbeidsvermogen zoveel mogelijk te ontwikkelen en/of maatschappelijk actief te worden. Het kan daarbij bijvoorbeeld gaan om premies en/of maatregelen. Met de komst van het nieuwe instrument loondispensatie moeten we goed kijken of de inzet van deze instrumenten in voldoende mate stimuleren dat mensen hun arbeidsvermogen ontwikkelen.

Naast de inzet van instrumenten willen we de voortgang van de werkzoekenden en werknemers volgen en vaststellen in hoeverre de ingezette activiteiten bijdragen aan de resultaten die we willen behalen. Voor grote groepen mensen doen we dat niet meer individueel. Dat betekent dat we zorgen voor audit-teams die (op basis van steekproeven)

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

onderzoeken of burgers en organisaties doen wat ze moeten doen en of zij daar voldoende toe in staat zijn.

[22]

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

4. Wat gaan we doen om te komen tot een nieuwe organisatie?

Om te komen tot een nieuwe organisatie die past bij onze toekomstige opgave, de geformuleerde uitgangspunten en de randvoorwaarden, nemen we de komende periode een aantal maatregelen:

- We bouwen een nieuwe organisatie. Deze bestaat in ieder geval uit de diensten die nu de Wwb en de Wsw uitvoeren.
- We ontwikkelen een nieuwe werkwijze. Deze heeft vooral betrekking op vormen van collectieve- en E-dienstverlening en op het vormgeven van een gezamenlijke dienstverlening voor werkgevers. Daarnaast heeft het betrekking op het (nog verder) inzetten van de eigen kracht van mensen om werk te vinden. Zo hoeven we bijvoorbeeld het vinden van werk of een detachingsplek niet voor mensen te regelen, maar kunnen we hen ook stimuleren en ondersteunen om dat zelf te doen.
- Het bouwen en afbouwen van bestaande infrastructuur. Voor de nieuwe opdracht en werkwijze hebben we andersoortige werksoorten nodig. Werk voor doelgroepen met een hoge doorlooptijd waarmee we het arbeidsvermogen van mensen tijdelijk direct kunnen benutten. Dat vraagt om een andere inzet van de bedrijven. Daarnaast hebben we een infrastructuur nodig die zo goedkoop mogelijk is om de middelen die we hebben zoveel mogelijk ten goede te laten komen aan mensen en bedrijven die met deze ondersteuning werk kunnen vinden of bieden.
- We denken dat de omvang van de huidige bedrijven van iederz kan worden teruggedrongen. We verwachten de komende drie jaar in totaal 300 tot 400 mensen vanuit de bestaande Wsw-doelgroep extra te kunnen detacheren. We houden een infrastructuur over voor beschut werken en een aanvullende infrastructuur voor mensen uit de Wwnv die tijdelijk aan de slag zijn. Het exacte aantal plekken gaan we via een businesscase onderzoeken, maar we denken aan een omvang van 200-400 plekken⁹. Dit kunnen plekken zijn binnen het huidige iederz, maar ook plekken binnen andere werkgebiedende organisaties in de Stad. Dit heeft consequenties voor de huidige bedrijven. We stoten de komende jaren activiteiten af waarvan we denken dat die geen passend werk voor de uiteindelijke doelgroep kunnen bieden. Het tempo hiervan is afhankelijk van de financiële randvoorwaarden. Ook in de huisvesting kunnen we krimpen, aangezien de groep die overblijft kleiner wordt.

⁹ Het aantal is afhankelijk van de omvang van de verschillende doelgroepen, de mate waarin we erin slagen om mensen bij reguliere werkgevers onder te brengen, de snelheid van doorstroming, enzovoort.

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

5. Relaties met eerdere keuzes en andere beleidsterreinen

In deze visie liggen verbindingen met (andere) ontwikkelingen, zowel op het terrein van werk en inkomen als daarbuiten.

Actief in goede banen

Nog niet zo lang geleden is de nota Actief in goede banen vastgesteld. In die nota maken we onderscheid tussen twee clusters klantgroepen en bijbehorende instrumenten. In deze visienota bouwen we daarop voort. Wel maken we op een aantal punten scherpere keuzes. Die keuzes komen voort uit:

De ontwikkelingen rondom de WMO en de drie decentralisaties.

- We kiezen er als gemeente nadrukkelijker voor om de eigen kracht van mensen en maatschappelijke organisaties te benutten. Dat zien we in deze nota terug door een grotere groep mensen aan te spreken op hun eigen mogelijkheden om werk te zoeken. De groep die eerst zelf aan de slag moet, wordt dus groter.
- We kiezen er voor om dienstverlening te koppelen aan het te behalen resultaat (en dus niet meer aan de regeling of doelgroep). Binnen deze nota vertaalt zich dat in twee resultaatgebieden: werk en maatschappelijke activering. Mensen worden ingedeeld in het domein werk als zij in staat zijn om zelf (een deel van hun) inkomen te verdienen. Doel is dan dat zij dat zoveel mogelijk doen. Mensen worden ingedeeld in het domein maatschappelijke deelname als het verdienen van een eigen inkomen niet (meer) mogelijk is. Doel is dan dat zij hun vermogens benutten om maatschappelijke "opbrengst" te realiseren. Dat betekent dat een deel van de groep mensen die in Actief in goede banen nog in het participatiecluster was ingedeeld (de doelgroep loondispensatie) nu naar het domein werk gaat.

De Wet werken naar vermogen.

We kennen inmiddels de inhoud van de wet. Deze leidt tot een beperking van de Wsw tot een regeling voor beschermt werk en een beperking van de Wajong tot een inkomensvoorziening voor jonggehandicapten die duurzaam en volledig arbeidsongeschikt zijn. De belangrijkste wijziging ten opzichte van de WWB is de invoering van het instrument loondispensatie. De gemeente wordt daarmee geacht te werken aan de ontwikkeling van het arbeidsvermogen van mensen, ook als zij (tijdelijk) minder verdienen dan het minimumloon. Ook is er een (nog) grotere rol voor werkgevers weggelegd. Dat betekent dat werkzoekenden zoveel mogelijk bij reguliere bedrijven aan de slag moeten. Dat geldt ook voor mensen die werken met loondispensatie. Voor deze groep geldt dat ze niet meer (zoals in het verleden met gesubsidieerde banen) structureel ingezet kunnen worden in de publieke infrastructuur.

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

Uitwerking kadernota Arbeidsmarktbeleid

In de kadernota Arbeidsmarktbeleid hebben we maatregelen aangekondigd om de (werking van de) arbeidsmarkt te verbeteren. Bij de uitwerking hiervan komen we tot de conclusie dat we nog meer investeringen moeten doen in relaties en afspraken met het bedrijfsleven over arbeidsmarktvragestukken. Dienstverlening aan bedrijven moet structureel onderdeel uitmaken van onze totale dienstenaanbod. Alleen dan zijn we in staat om zoveel mogelijk werkzoekenden en mensen met een beperking deel te laten nemen aan de arbeidsmarkt. Dat betekent dat we personeel vrij moeten maken om hiermee aan de slag te kunnen gaan.

Visie op drie decentralisaties

Deze nota komt tegelijk met de visienota op de drie decentralisaties. Dat is geen toeval. De uitgangspunten van beide nota's zijn gelijk en in samenhang geformuleerd. De wijze waarop we de doorontwikkeling van Actief in goede banen vormgeven, is mede ingegeven door de veranderingen die binnen het gehele maatschappelijke domein spelen.

Armoedebeleid

Speciaal aandacht willen we besteden aan de relatie van deze nota met het armoede- en minimabeleid. We realiseren ons dat veranderingen binnen het maatschappelijke domein gevolgen (kunnen) hebben voor de inkomenssituatie van onze burgers. Daarnaast weten we dat groepen werkzoekenden en werkenden door economische omstandigheden en de introductie van nieuwe instrumenten (loondispensatie) straks over een beperkt inkomen beschikken.

We zijn dus nog niet klaar als mensen aan het werk zijn. We vinden niet alleen dat mensen hun eigen inkomen moeten kunnen verdienen, maar we vinden ook dat zij volwaardig aan de samenleving moeten kunnen deelnemen. We zijn bezig met het ontwikkelen van nieuw armoede- en minimabeleid. Dat doen we in samenhang met de drie decentralisaties.

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

6. Hoe verder in het proces?

6.1. Aanvraag herstructureringsfaciliteit

In deze visie schetsen we de opgaven waar we voor staan en de uitgangspunten voor een nieuw dienstverleningsproces. We leggen deze visie nu voor omdat we vóór 30 april een aanvraag willen doen voor het herstructureringsfonds. Om die aanvraag te kunnen doen, moeten we eerst vaststellen hoe de toekomstige uitvoering van de wet werken naar vermogen (en in het bijzonder de rol van het sw-bedrijf daarbinnen) eruit ziet. Het dienstverleningsconcept dat we hier hebben beschreven werken we globaal uit in de beschrijving van een nieuwe organisatie. Tevens beschrijven we welke maatregelen we nemen om de uitvoering van de Sw te herstructureren en wat de financiële gevolgen op termijn zijn. Het gaat dan bijvoorbeeld om de maatregelen die we nemen om meer Wsw-ers bij reguliere bedrijven aan de slag te krijgen en om maatregelen om de infrastructuur enerzijds af te bouwen en anderzijds aan te passen.

6.2. Een nieuwe organisatie

Deze visie komt mede voort uit een al veel langer bestaande wens om in ieder geval SOZAWE en iederz samen te voegen. Op basis van deze visie stellen we een plan op waarin de opdracht, vorm en inrichting van die nieuwe uitvoeringsorganisatie wordt beschreven en waarin wordt aangegeven hoe we in de komende periode tot die nieuwe organisatie komen.

6.3. Beleidskeuzes Wwnv

Om te komen tot de invoering van de Wet werken naar vermogen, moeten we als gemeente een aantal keuzes maken. In deze visie hebben we hiervoor de aanzet gegeven. Nog voor de zomer stelt het college een beleidsnota vast. Daar waar nog keuzes moeten worden gemaakt. Worden deze aan de raad voorgelegd.

Concreet gaat het om de volgende thema's:

1. *Werkgeversdienstverlening*

We zijn bezig met voorstellen over de manier waarop we de dienstverlening aan het bedrijfsleven vorm gaan geven. De visie hierop wordt momenteel opgesteld. We doen dat samen met de bedrijven in onze regio. Omdat arbeidsmarktbeleid regionaal beleid is, komen we ook met voorstellen over de manier waarop we samenwerken met andere gemeenten, UWV, onderwijsinstellingen en andere partijen in de regio. En omdat de arbeidsmarkt op onderdelen ook bovenregionaal is, maken we die afspraken ook met bovenregionale partijen.

2. *Doelgroepen*

De wet vraagt van de gemeente om expliciet keuzes te maken over de doelgroep arbeidsgehandicapten. Het gaat dan bijvoorbeeld om de vraag wat we doen voor mensen met een beperking die geen recht hebben op een uitkering.

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

3. Instrumenten

In deze nota hebben we al aangegeven dat loondispensatie één van de weinige instrumenten is die ons nog ter beschikking staan om het arbeidsvermogen van mensen met een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt te benutten. We leggen onder andere keuzes voor hoe we omgaan met dit instrument, hoe we de toegang regelen en hoe we de loonwaarde bepalen. Daarnaast leggen we keuzes voor over de inzet van andere instrumenten om de ontwikkeling van arbeidsvermogen en het leveren van een maatschappelijke bijdrage te stimuleren. Dan gaat het bijvoorbeeld om nadere keuzes over de inzet van premies en kostenvergoedingen.

4. Beschut werk

De herziening van de Wsw leidt ertoe dat deze alleen nog toegankelijk is voor mensen die aangewezen zijn op werk in een beschutte omgeving. Mensen worden hiervoor geïndiceerd bij het UWV. Het gaat om mensen met een loonwaarde van 20%. Het Rijk legt geen regels meer op ten aanzien van volgorde van instroom. Dat betekent dat we als gemeente zelf keuzes moeten maken wie we wanneer voor deze vorm van werk in aanmerking willen laten komen.

Raadsvoorstel - Uitvoering Werken naar vermogen

Collegiebrief - Visie zicht op uitvoering werken naar vermogen.

.
. .
Bestuursdienst

Afdeling **Beleid**
Steller **W.A. Ravenshorst**
Onderwerp **Visie zicht op uitvoering werken naar vermogen**

Postadres
Postbus 1125
9701 BC Groningen

e-mail:
szw@groningen.nl

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 57 07 Bijlage(n)

Ons kenmerk SZ.12.3008533

Datum **28 MRT 2012** Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Op 1 januari 2013 treedt naar verwachting de Wet werken naar vermogen in werking. Deze wet heeft een voorgeschiedenis. In aanvulling op het raadsvoorstel "Visie zicht op uitvoering werken naar vermogen" willen we u daarom een aantal zaken separaat onder de aandacht brengen.

Al een aantal jaren wordt gekeken naar een herijking van de sociale werkvoorziening en andere regelingen aan 'de onderkant van de arbeidsmarkt'. De gedachte hierbij was dat de (geringe) verschillen in doelstellingen en doelgroepen de verschillen in regelingen niet langer rechtvaardigen. Wij hebben altijd positief gestaan tegenover de invoering van één wet waarin de ondersteuning wordt geregeld van mensen die om wat voor reden dan ook een grote afstand tot werk hebben. Dat mensen daarbij zoveel mogelijk bij reguliere bedrijven aan de slag zijn, onderschrijven wij ook.

Vóór en tegen de Wet werken naar vermogen

Toch hebben we in 2011 vanwege deze wet tegen het bestuursakkoord tussen VNG en kabinet gestemd. Daarvoor hebben we twee redenen. In de eerste plaats vinden we de financiële kaders waarbinnen we de wet uit moeten voeren, volstrekt onvoldoende. Met veel minder geld moeten we grotere groepen werkzoekenden ondersteuning bieden. In de tweede plaats vinden we dat mensen die bij bedrijven aan het werk zijn, minimaal het minimumloon moeten verdienen.

Op verschillende manieren verzetten we ons tegen de kaders waarbinnen we onze opdracht moeten uitvoeren. Via de (commissie Werk en Inkomen van de) VNG lobbyen we bij de staatssecretaris en de leden van de Tweede Kamer voor extra middelen. Tegen de bezuinigingen op de Wsw hebben we eerder al samen met andere gemeenten juridische stappen ondernomen.

SE.4.C

Collegebrief - Visie zicht op uitvoering werken naar vermogen.

Bladzijde
Onderwerp

2

Visie zicht op uitvoering werken naar vermogen

Tegelijkertijd moeten we straks een wet uitvoeren. Ook bij een eventuele verzachting van bezuinigingen en maatregelen staan we voor de opgave om samen met burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties te zorgen dat met minder middelen meer mensen meedoen. Dat betekent ook dat we gebruik moeten maken van de middelen die ons wél ter beschikking staan. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om loondispensatie. Er zit wat ons betreft niets anders op dan hier mee aan de slag te gaan. Het alternatief is dat mensen met een beperking met nog minder inkomen thuis zitten.

Zicht op uitvoering: goede dienstverlening voor wie het nodig heeft

In de visie “Zicht op uitvoering” geven we als gemeente aan hoe we op een Groninger manier binnen de gegeven kaders uitvoering willen geven aan de ondersteuning van Stadlers. We doen dat door:

- Ons nadrukkelijker te richten op de vraag van bedrijven en hierin één Groninger aanpak te ontwikkelen
- Een groot aantal Wsw-ers (300 tot 400) extra te detacheren bij reguliere bedrijven
- De ondersteuning vooral te richten op degenen die mogelijkheden hebben om hun arbeidsvermogen te ontwikkelen, maar het niet zelf kunnen.
- De mogelijkheden van mensen optimaal te benutten. Als het niet door werk kan, dan door het leveren van een maatschappelijke bijdrage. Uitgangspunt daarbij is dat we kijken naar wat mensen kunnen, niet naar wat hen beperkt.
- Een nieuwe uitvoeringsstructuur te bouwen met iederz en SOZAWE als basis.
- Door preventie het beroep op bijstand te verminderen.

Loondispensatie

Ten aanzien van de loondispensatie nog het volgende. Bij de inzet van het instrument gaat het om een zogenoemde kan-bepaling. De gemeente kán ervoor kiezen om zelf of op basis van een verzoek van een burger, vast te stellen of iemand tot de doelgroep voor loondispensatie behoort. Feitelijk is de ruimte echter beperkt. We hebben immers nauwelijks andere instrumenten om mensen met een beperking -het gaat bijvoorbeeld om mensen die anders gebruik zouden maken van de Wsw en/of de Wajong- bij bedrijven aan de slag te krijgen. Wanneer we het instrument niet inzetten, ontnemen we mensen daarmee een belangrijke mogelijkheid om aan het werk te gaan en om een hoger inkomen te verwerven dan hun uitkering. Daarnaast levert het ons (extra) tekorten op in ons bijstandsbudget: als andere gemeenten het instrument wel inzetten, daalt het gemiddelde bedrag per uitkering.

Collegebrief - Visie zicht op uitvoering werken naar vermogen.

Bladzijde
Onderwerp

3

Visie zicht op uitvoering werken naar vermogen

De wet biedt wel enige ruimte bij het inzetten van het instrument loonwaarde.

We kunnen als gemeente:

- 1) optimaal gebruik maken van de mogelijkheden die de wet biedt om het inkomen aan te vullen tot het minimumloon. Zo heeft de gemeente de bevoegdheid om het inkomen van iemand die vijf jaar werkt met loondispensatie aan te vullen tot 100% minimumloon, mits iemand vijf jaar bij dezelfde werkgever werkt en geen zicht heeft op verbetering van de loonwaarde.
- 2) optimaal inzetten op de ontwikkeling van de loonwaarde van mensen. Hoe hoger de loonwaarde, hoe hoger het verschil tussen inkomen en uitkering.

Bij de uitwerking zullen we beide mogelijkheden maximaal benutten.

Proces

Tenslotte nog een opmerking over het proces. In de brief van 5 januari 2012 over de decentralisaties hebben we aangegeven dat de keuzenota Wet werken naar vermogen in juni in de raad zou komen en een aanvraag herstructureringsfonds Wsw (transitieplan) in april/mei. Met de voorliggende visie hebben we ervoor gekozen om eerst de keuzenota aan uw raad aan te bieden en vervolgens op basis daarvan de aanvraag herstructureringsfonds op te stellen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.R. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Lijst ingekomen stukken

Lijst ingekomen stukken

Raadscommissie Werk en Inkomen 11 april 2012

Collegebrieven

- 23 jan 2012 Toezeggingen raadscommissie Werk en Inkomen 18 januari 2012 (meegestuurd bij A3)
- 24 jan 2012 200 banenplan (pro forma op de lijst, is reeds betrokken bij behandeling in de raad op 25 januari)
- 24 jan 2012 Effecten afbouw gesubsidieerde arbeid op I-deel (meegestuurd bij C1)
- 9 feb 2012 Gezamenlijk persbericht provincie en gemeente (werkgelegenheid)
- 15 mrt 2012 Lange termijn agenda raadscommissie Werk en Inkomen (meegestuurd bij A3)
- 16 mrt 2012 Reactie op toezeggingen in raadscommissie W&I van 8 februari 2012 (meegestuurd bij A3)
- 27 mrt 2012 Afhandeling motie gewijzigde WWB (meegestuurd bij A3)

voorstel: voor kennisgeving aannemen

Overige brieven

- 2 mrt 2012 Reactie rekenkamercommissie op motie met verzoek ex ante onderzoek te doen naar de decentralisaties (pro forma op de lijst, voorkeuren zijn inmiddels geïnventariseerd)
- mrt 2012 Brief Groningse Kredietbank betreffende Jaarplan preventie 2012 GKB (tevens naar fractiekamers verstuurd)

voorstel: voor kennisgeving aannemen

Collegbrief - Effecten afbouw gesubsidieerde arbeid op I-deel

Bestuursdienst

Afdeling **Beleid**
Steller **T.R. Bennema**
Onderwerp **Effecten afbouw gesubsidieerde arbeid op I-deel**

 Groningen

Postadres
Postbus 1125
9701 BC Groningen

e-mail
szw@groningen.nl

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 57 96 Bijlage(n) - Ons kenmerk SZ 11.2877303
Datum **24 JAN 2012** Uw brief van 7-12-2011 Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Bij de bespreking van de nota *Actief in goede banen* op 13 april 2011 hebben wij uw raad toegezegd aan het einde van het jaar inzicht te geven in de effecten van de afbouw van de gesubsidieerde arbeid op het I-deel. In deze brief geven wij de door u gevraagde informatie.

Door de rijksbezuinigingen op het flexibel re-integratiebudget (gaat in 2013 op in het re-integratiebudget Wet werken naar vermogen) hebben we ervoor moeten kiezen om de gesubsidieerde arbeid de komende drie jaar gefaseerd af te bouwen. Dat houdt in dat er vanaf 2015 geen mensen meer op een gesubsidieerde baan zitten, behalve de mensen die nu al een seniorenbaan hebben.

Waar houdt het Rijk rekening mee?

Het Rijk houdt rekening met een landelijke toename van de bijstandsuitgaven wanneer het re-integratiebudget wordt gekort. Bij een bezuiniging van € 100 op het re-integratiebudget, wordt het macro bijstandsbudget met € 50 verhoogd (in 2012 met € 25). Dit betekent dat een deel van het nadelige effect van de afbouw van de gesubsidieerde arbeid op de bijstandsuitgaven, via het macrobudget inkomensdeel is gecompenseerd. Hoewel het Rijk dit niet zo expliciet heeft aangegeven, gaan wij ervan uit dat het hierbij vooral gaat om het effect van de afbouw van de gesubsidieerde arbeid.

Zowel de bezuinigingen op re-integratie, als de compensatie voor de verwachte extra bijstandsuitgaven zijn in de begroting 2012 verwerkt. Het is echter de vraag of de door het Rijk verwachte verhoging van het bijstandsvolume als gevolg van de bezuinigingen in Groningen ook daadwerkelijk op gaat treden. We hebben immers in de kadernota *Actief in goede banen* diverse maatregelen aangekondigd waarmee we willen

Collegebrief - Effecten afbouw gesubsidieerde arbeid op I-deel

Bladzijde 2
Onderwerp Gevolgen afbouw gesubsidieerde arbeid voor I-deel

voorkomen dat er door de afbouw van de gesubsidieerde arbeid meer mensen in de uitkering terecht komen. Hieronder komen we daar nog op terug.

Extra risico voor Groningen

Omdat in Groningen - in vergelijking met de landelijke situatie - een omvangrijker contingent aan gesubsidieerde arbeid afgebouwd moet worden, lopen we het *risico* op een hoger negatief effect op de bijstandsuitgaven dan elders in Nederland.

In onderstaand overzicht is te zien welk deel van het re-integratiebudget Groningen in 2010 heeft besteed aan de twee verschillende vormen van gesubsidieerd werk. De verdeling is afgezet tegen de landelijke verdeling.

	Nederland	Groningen
Gesubsidieerde arbeid oude regelingen (zoals WIW/ID)	23,7%	38,9%
Gesubsidieerde arbeid kortdurend	27,7%	34,5%
<i>Totale uitgaven gesubsidieerde arbeid</i>	<i>51,6%</i>	<i>73,4%</i>
Overige	48,4%	26,6%

In 2010 werd het re-integratiebudget in Nederland voor meer dan de helft uitgegeven aan gesubsidieerde arbeid. In Groningen gold dit voor bijna driekwart van het re-integratiebudget. Ook de uitgaven aan oude vormen waren in Groningen naar verhouding hoger dan landelijk. In Groningen werd hieraan 15,2 procentpunt meer uitgegeven dan landelijk. De afbouw van dit type baan zal dus in Groningen omvangrijker zijn dan gemiddeld in Nederland. Hierdoor lopen wij *extra risico*.

Dit extra risico hebben we geschat op 15%:

	2012	2013	2014	2015
Extra risico	€ 328 000	€ 1 200 000	€ 1 500 000	€ 2 500 000

Dit extra risico hebben wij in 2012 opgenomen in de begroting. Voor de jaren daarna is het extra risico onderdeel van het risico Wet Buij in de paragraaf weerstandsvermogen. Uiteraard is het de vraag of dit extra risico in Groningen feitelijk op zal treden. Ook hiervoor geldt dat we in *Actief in goede banen* een flink aantal maatregelen hebben afgekondigd die juist moeten voorkomen dat de betreffende mensen in de bijstand geraken.

Hoe gaan in Groningen met het risico op groei van het bijstandsvolume om?
Om goed antwoord op deze vraag te kunnen geven, kijken we apart naar de kortdurende en naar de meerjarig gesubsidieerde arbeid.

Collegebrief - Effecten afbouw gesubsidieerde arbeid op I-deel

Bladzijde
Onderwerp

3
Gevolgen afbouw gesubsidieerde arbeid voor I-deel

Kortdurende gesubsidieerde arbeid

De kortdurende gesubsidieerde arbeid is bedoeld voor klanten die kans hebben om op redelijk korte termijn uit te stromen naar de arbeidsmarkt. Het betreft klanten die bijvoorbeeld ervaring in een bepaalde sector moeten opdoen en die (met een loonkostensubsidie) tijdelijk gedetacheerd worden bij een werkgever (bijvoorbeeld op een Perspectief op Werk-baan). Het gefaseerd afbouwen van deze voorziening leidt niet tot instroom van meer klanten in de uitkering. Wel heeft het stopzetten van de kortdurende gesubsidieerde arbeid tot gevolg dat er geen nieuwe klanten meer kunnen instromen in deze voorzieningen (en dus op dat moment niet uit de uitkering gaan). In een periode waarin weinig vraag is naar werk (zoals in de afgelopen jaren) zal een dergelijke maatregel zonder twijfel tot een stijging van het bijstandsvolume leiden. We verwachten echter dat door de combinatie van gefaseerde afbouw en een toenemende vraag naar arbeidskrachten de toename van het aantal bijstandsklanten door de afbouw van de kortdurende gesubsidieerde arbeid meevalt.

Meerjarig gesubsidieerde arbeid

De meerjarig gesubsidieerde arbeid (de maatschappelijke banen, de re-integratiebanen, en de banen van ex-banenpoolers en ex-ID'ers) wordt als voorziening ingezet voor klanten met een grote afstand van de arbeidsmarkt. Ook deze vorm van gesubsidieerde arbeid wordt gefaseerd afgebouwd: stapsgewijs verminderen we de komende drie jaar de (loonkosten)subsidie aan de instellingen waar deze mensen werken. Over het algemeen hebben deze mensen, als ze uit hun gesubsidieerde baan ontslagen zouden worden, recht op gemiddeld twee jaar WW. Pas daarna stromen ze in in de bijstand.

Hoe groot de gevolgen van de afbouw van de meerjarig gesubsidieerde arbeid voor het I-deel zullen zijn, hangt voor een belangrijk deel af van het resultaat van onze inspanningen om samen met de werkgevers deze mensen aan regulier werk te helpen. In *Actief in goede banen* hebben wij aangegeven dat we voor de zogenaamde blijvers een extra inspanningsverplichting hebben. We willen ons tot het uiterste inspannen om ervoor te zorgen dat deze mensen kunnen blijven werken: op de huidige werkplek of een andere. We ondersteunen de huidige werkgevers bij het regulier maken van banen, bijvoorbeeld door hen ter overbrugging één of twee jaarsalarissen mee te geven. We begeleiden de betrokken mensen intensief bij het vinden van ander werk. We stellen een premie van € 1.200 beschikbaar voor die mensen die bij een andere werkgever werk vinden. En verder hebben we voor de blijvers nog het 200 banenplan ter beschikking.

Collegebrief - Effecten afbouw gesubsidieerde arbeid op I-deel

Bladzijde 4
Onderwerp Gevolgen afbouw gesubsidieerde arbeid voor I-deel

Al deze maatregelen moeten ertoe leiden dat veel mensen die nu nog op een gesubsidieerde baan zitten, aan regulier werk geholpen worden. Daardoor verwachten wij dat het beslag van de afbouw van de meerjarig gesubsidieerde arbeid op het I-deel in werkelijkheid gering zal zijn.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

b/a de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Verslag 8 februari

VERSLAG VERGADERING RAADSCOMMISSIE WERK EN INKOMEN

Datum: 8 februari 2012
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 16.30 – 18.20 uur

Aanwezig: dhr. H.J.M. Akkermans (voorzitter), mw. C.E. Bloemhoff (PvdA, vanaf 17.20 uur), dhr. J.P. Loopstra (PvdA), dhr. J.M. van Keulen (VVD), dhr. A. Rutte (VVD), mw. A. Postma (GroenLinks), mw. A.M.J. Riemersma (Stadspartij), mw. L.R. van Gijlswijk (SP), dhr. J.P. Dijk (SP), dhr. J.H. Luhoff (D66), dhr. B. Benjamins (D66), mw. A. Kuik (CDA), dhr. M. Verhoef (ChristenUnie), dhr. J.B. Houwing (Student & Stad), mw. R.M. Grijpstra (PvdD)

Namens de griffie: mw. M. Wechgelaer (commissiegriffier)

Wethouders: mw. E. Pastoor, dhr. T. Schroor

Insprekers: dhr. Nauta (directeur Simplon Poppodium)

Verslag: dhr. Z. Jeurig (Notuleerservice Nederland)

A1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom.
- Expertmeeting decentralisaties vanuit oogpunt cliënt: 20 maart 2012 van 19.30 u. tot 22.00 u.
- Bespreking decentralisaties:presidium buigt zich momenteel nog over mogelijke aangepaste commissiestructuur van W&I en O&W t.b.v. de decentralisaties.

Wethouder Pastoor:

- De Meerjarige Aanvullende Uitkering 2009-2011 (MAU): de wethouder verwacht voor 2012 op incidentele basis een aanvullende uitkering op de MAU. Het verwachte tekort wordt daardoor minder groot. De reden: het Rijk zet de MAU nog een jaar voort.

A2. Vaststelling agenda

De voorzitter:

- Zegt dat het onderwerp koopzondagen op verzoek van de ChristenUnie is geagendeerd hoewel het college binnenkort met een brief komt.

Dhr. Loopstra (PvdA):

- Vraagt wanneer de brief van het college komt.

Wethouder Schroor:

- Antwoordt dat de brief dinsdag opiniërend in het college wordt behandeld.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A3. Langetermijnagenda en lijst toezeggingen, initiatiefvoorstellen en moties

De voorzitter:

- Wijst op de planning voor de komende maanden.

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- De verordeningen per 1 juli 2012 in verband met de bijstand staan nog niet in de planning.
- LTA nr. 91, evaluatie Wet WIJ: klopt het dat deze in mei wordt besproken in de commissie? Het is goed te leren van de ervaringen met het oog op de komende tijd en de problemen van jongeren om aan werk te komen.

Wethouder Pastoor:

- Is het eens met mw. Van Gijlswijk om van de ervaringen te leren. De brief van het college komt op tijd voor de commissievergadering in mei.
- Moties 1 en 2: naar aanleiding van het verslag van 18 januari 2012 om beide moties te handhaven, vraagt de wethouder op welke punten nog niet aan de moties is voldaan.

De voorzitter:

- De vraag van de wethouder over de moties 1 en 2 komt de volgende keer aan de orde als mw. Bloemhoff aanwezig is.

Verslag 8 februari

- Initiatiefvoorstel nr. 1, onderzoek draadloos internet voor nomadische bezoekers: het punt wordt van de lijst afgevoerd.

Wethouder Schroor licht toe:

- Initiatiefvoorstel nr. 1: de plannen zijn ingetrokken, het initiatiefvoorstel kan van de lijst. De ICT-visie komt naar de raad. Voor draadloos internet wordt naar private partijen gekeken.

A4. Conformstukken

Er zijn geen conformstukken.

A5. Rondvraag

Inspreker dhr. Nauta (directeur Simplon Poppodium) stelt het opheffen van de twee ID-banen bij zijn organisatie aan de orde. Eén ID-baan betreft een persoon van 64 jaar. Vanuit de gemeente is Simplon verzekerd dat deze persoon gezien de leeftijd en de onmisbaarheid tot aan de pensioenleeftijd bij Simplon kan blijven werken. De persoon ontvangt brieven waarin het ontslag per 1 juli 2012 wordt aangekondigd, terwijl ook brieven zijn ontvangen waarin staat dat het allemaal goed komt. De andere persoon bij Simplon met een ID-baan werkt via Weerwerk en dat dienstverband eindigt in april 2012. Simplon wil deze persoon graag behouden maar kan dat niet volledig betalen. Simplon betaalt de helft zelf. Dhr. Nauta verzoekt deze anderhalve ID-baan voor Simplon te behouden.

Dhr. Van Keulen (VVD), mw. Van Gijlswijk (SP), dhr. Luhoff (D66), dhr. Loopstra (PvdA) en mw. Riemersma (Stadspartij) verzoeken de wethouder dit uit te zoeken. Mw. Van Gijlswijk vindt niet dat iemand van 64 jaar op straat kan worden gezet.

Wethouder Pastoor:

- Zegt toe dit te zullen uitzoeken en naar de geschiedenis te zullen kijken. Dhr. Nauta en de commissie zullen op adequate wijze worden geïnformeerd.

Dhr. Luhoff (D66):

- Glasvezel naar woningen: bij de begroting 2011 heeft de raad geld beschikbaar gesteld voor een onderzoek. Bij de begroting 2012 heeft het college laten weten dat er onvoldoende animo is. Spreker verzoekt het college het onderzoek naar de raad te sturen, D66 wil het mogelijk agenderen.

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- Rapport Klaassen over onderwijs: spreker leest daarin dat de gemeente met O2G2 wil overleggen over de 98 gesubsidieerde banen. Hoe staat het met dit overleg en hoever wil het college gaan om deze vaste banen te behouden?

Wethouder Schroor:

- Onderzoek glasvezel naar de huizen: de wethouder laat de raad weten wat de uitkomsten van dit onderzoek waren.

Wethouder Pastoor:

- Rapport Klaassen: de voorzitter van de onderzoekscommissie dhr. Klaassen heeft het op zich genomen om vanuit de onderzoekscommissie met O2G2 te spreken over een voorstel op dit gebied. Alle mogelijk instrumenten zijn onderwerp van gesprek. O2G2 komt niet in aanmerking voor het 200-banenplan, dat is dus geen onderwerp van gesprek. Het voorstel dat wordt besproken, is gebaseerd op de roadmap. De wethouder hoopt voor 15 februari 2012 de resultaten van het overleg te weten en die dan in de commissie O&W mee te delen.

Dhr. Rutte (VVD):

- Pleit ervoor dit onderwerp in zijn geheel in de commissie Onderwijs en Welzijn te behandelen.

Inhoudelijk deel

B1. Koopzondagen

(collegebrief 15 december 2011)

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- De fractie wil de collegebrief nu bespreken en niet wachten op de komende collegebrief.
- Spreker verwijst naar de bespreekpunten. Het eerste komt uit het verkiezingsprogramma en geeft aan waarom de ChristenUnie een collectieve rustdag belangrijk vindt. De zondag is

Verslag 8 februari

daarvoor de beste dag. De rustdag is bedoeld om bij te komen van de drukke week en te ontspannen, en weer op te laden voor de nieuwe werkweek.

- Funshoppen is voor de ChristenUnie geen reden om winkels op zondag open te stellen. Winkels zijn dan gedwongen om open te gaan en personeel is gedwongen om te werken.
- Kleine zelfstandige winkeliers worden door het bestaan van koopzondagen gedwongen open te gaan om de concurrentie met het grootwinkelbedrijf aan te gaan. Kleine winkeliers hebben het personeel en de middelen niet zoals het grootwinkelbedrijf die wel heeft.
- De horeca kan op zondag open zijn: samen uit eten gaan draagt bij aan ontspanning. Samen winkelen is een ander verhaal omdat dan winkeliers en personeel worden gedwongen te werken.
- Het voorstel van het college betekent dat op meer zondagen winkels open zijn.
- ChristenUnie kiest voor zo weinig mogelijk koopzondagen die voor de gehele stad collectief op dezelfde zondagen worden ingevuld. Dit schept duidelijkheid voor de consument en komt de kleine ondernemer tegemoet. Het GCC adviseerde ook voor collectieve koopzondagen.
- Uit onderzoek van de SP en het DvN blijkt dat kleine ondernemers niet blij zijn met koopzondagen en zeker geen uitbreiding van het aantal koopzondagen willen. Uit onderzoek elders blijkt dat de omzet niet omhooggaat.
- In verband met de nog komende discussie in de commissie stelt de ChristenUnie voor een onderzoek onder ondernemers te doen hoe zij aankijken tegen de koopzondagen. Naast de GCC en de winkeliersverenigingen moeten zelfstandige winkeliers die niet zijn georganiseerd, in het onderzoek worden betrokken.
- De fractie stelt twee vragen aan de raad. Ten eerste: hoe kijkt de raad tegen de opsplitsing in verschillende branches en de daarmee gepaard gaande onduidelijkheid voor consumenten? Ten tweede: hoe kijkt de commissie aan tegen een onderzoek onder winkeliers over de koopzondag en de koopavonden en -nachten?
- Uit het onderzoek zal blijken hoe kleine ondernemers erover denken. Dit kan worden meegenomen in de afweging. Op een vraag van D66: de fractie sluit uitbreiding van koopzondagen uit, ook al zou uit het onderzoek blijken dat ondernemers er positief tegenover staan. Ook de mening van de consument kan worden gevraagd.

Dhr. Luhoff (D66):

- Heeft bij het voorjaarsdebat al gepleit voor een onderzoek, de ChristenUnie steunde dit toen niet.
- Koopzondagen horen bij het uitgangspunt om op zondag te kunnen recreëren en ontspannen.
- De fractie is voor uitbreiding van het aantal koopzondagen.
- Kleine ondernemers kunnen kiezen wanneer ze opengaan, dat hoeft niet op zondag.
- De fractie vraagt het college een uitzondering te maken voor winkels in de levensmiddelenbranche. D66 komt zo nodig met een initiatiefvoorstel en vraagt de steun van de andere fracties.
- De openstelling van Jumbo op zondagavond is een succes. Als levensmiddelenwinkels op zondag overdag open mogen, kunnen de kleine avondwinkels hun eigen klanten bedienen.
- De vragen van de ChristenUnie: D66 is voor een zo groot mogelijke uitbreiding van het aantal koopzondagen. De fractie is voor een onderzoek, de al eerder ingediende motie hierover kan worden gebruikt.

Mw. Grijpstra (PvdD):

- De PvdD is tegen een 24-uurseconomie en voor maximale keuzevrijheid voor burgers en ondernemers.
- Een ondernemer moet binnen de gestelde beperkingen zelf kunnen bepalen wanneer zijn winkel open is.
- Het vaststellen van de koopzondagen leidt tot meer duidelijkheid bij consumenten en ondernemers.

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- Het besluit van het college voor drie gebieden en voor het vastleggen van de koopzondagen voor elk gebied is prima, maar de fractie wil de twaalf koopzondagen voor alle gebieden op dezelfde zondagen. Dit biedt de burgers maximale duidelijkheid.

Verslag 8 februari

- De Stadspartij is het niet eens met de ChristenUnie om het aantal koopzondagen en het aantal gebieden te beperken.
- De fractie is akkoord met het voorstel van ChristenUnie voor een onderzoek naar de effecten van uitbreiding op kleine ondernemers. Als de effecten negatief zijn, moet de raad zich over het collegebesluit beraden.

Dhr. Loopstra (PvdA):

- De fractie heeft respect voor de gevoelens van mensen die de zondag als rustdag willen beleven. Spreker merkt daarbij op dat op zondagen tal van activiteiten plaatsvinden zoals horeca en bioscoop.
- In woonwijken is op zondagen weinig te merken van koopzondagen.
- Spreker is het niet eens met het voorstel van de Stadspartij om de koopzondagen voor elk gebied op dezelfde dagen vast te leggen. Het voorstel van het college is duidelijk en helder voor de burgers.
- De fractie wacht de collegebrief over verdere uitbreiding af en zegt niet bij voorbaat nee tegen verdere uitbreiding van het aantal koopzondagen. Er spelen meerdere aspecten een rol.

Dhr. Van Keulen (VVD):

- Burgers hebben de vrijheid om te kiezen wat ze op zondag doen. Ondernemers hebben de vrijheid zelf te bepalen wanneer de winkel opengaat.
- Is voor uitbreiding van het aantal koopzondagen en is blij met de collegebrief. Het aantal koopzondagen mag worden uitgebreid en de fractie wacht de brief van het college af.
- Spreker is net als de SP bezorgd over de positie van de kleine ondernemers. De kleine ondernemer kan zelf bepalen wanneer de winkel opengaat. Het klopt dat de kleine ondernemer in het nadeel is ten opzichte van de grotere winkels.
- Eens met het voorstel voor een onderzoek, de burgers moeten er ook in worden betrokken.
- De fractie helpt graag D66 mee bij het opstellen van het initiatiefvoorstel.

Dhr. Dijk (SP):

- Stemt in met het voorstel van het college. De fractie heeft al eerder voor twaalf vaste koopzondagen gepleit. Uit onderzoek blijkt dat ondernemers in de binnenstad erachter staan en niet meer dan twaalf koopzondagen willen.
- De kleine winkeliers zijn een zorgpunt: zij zijn verplicht op zondagen open te gaan omdat de grotere dat ook doen. Eerlijke concurrentie is er echter niet.
- Uit onderzoek van Hanzehogeschool en DvhN blijkt dat consumenten veel compassie hebben met kleine winkeliers. Zestig procent van de consumenten hoeft niet nog meer koopzondagen.
- De fractie vindt het vreemd dat de VVD uitziet naar de collegebrief en naar de uitbreiding van het aantal koopzondagen. Waarom zou dit moeten gebeuren?
- De fractie stemt in met het voorstel van de ChristenUnie voor een onderzoek.
- De SP is voor een maximum aantal uren dat winkels open zijn, helaas is dat niet mogelijk.

Mw. Kuik (CDA):

- Het CDA hecht aan één rustdag in de week. Bij het bepalen van openingstijden zijn meerdere belangen in het geding, zoals de rustdag, de belangen van grote en kleine winkeliers en van werknemers. Die belangen moeten in balans zijn.
- Het CDA houdt vast aan de twaalf koopzondagen zoals eerder vastgesteld. Het CDA is tegen verdere verruiming.
- De fractie stemt in met het voorstel van de ChristenUnie voor een onderzoek.

Dhr. Houwing (Student&Stad):

- Is het eens met het voorstel van het college. Het werken met drie categorieën is een goed idee.
- De fractie stemt in met het voorstel van de ChristenUnie voor een onderzoek.

Mw. Postma (GroenLinks):

- Is het eens met het voorstel van het college. Het is een verbetering van de oude situatie. De indeling in categorieën ziet de fractie niet als uitbreiding.
- Het voorstel voor een onderzoek: er is al het nodige onderzoek, spreker stelt voor het college alles op een rijtje te laten zetten.

Wethouder Schroor:

- Constateert dat er brede steun is voor de keuzes van het college.

Verslag 8 februari

- De principiële discussie komt nog. Het college spreekt dinsdag in opiniërende zin. Als dit leidt tot een positief besluit wordt onderzoek gedaan naar de toeristische kwaliteit van Groningen. Dit onderzoek komt samen met het collegevoorstel naar de raad, ongeveer een maand na het besluit in het college.
- De wethouder vindt het jammer dat de discussie vooral wordt gevoerd vanuit de gedachte dat kan worden gestuurd. De huidige maatschappij is al een 24-uursmaatschappij. Belangrijk is te kijken naar de behoeften van de consumenten en toeristen en hoe de stad daaraan kan voldoen.
- Het klopt dat kleine ondernemers het moeilijk hebben. De gemeente heeft oog voor alle ondernemers. Een feit is dat veel kleinere ondernemers op zondag meer omzetten dan op de maandag en dinsdag samen. Het is niet aan de overheid om te bepalen hoe de ondernemer zijn zaken doet.
- Het eventueel verder uitbreiden: het GCC heeft hier zelf om gevraagd. Het college neemt dit mee. Als besloten wordt tot verdere uitbreiding, wordt dit onderbouwd vanuit toeristisch oogpunt.
- De onderzoeken zoals die van het DvhN waren meer peilingen. Echte onderzoeken zijn uitgebreid en kostbaar. De wethouder is bereid de voor- en nadelen en de kosten van een onderzoek op een rij te zetten. Dit wordt meegenomen in de nog op te stellen collegebrief. Ook wordt dan ingegaan op de suggestie van de ChristenUnie.
- De wethouder is benieuwd naar het initiatiefvoorstel dat D66 aankondigde.

De voorzitter:

- Stelt vast dat voor het nog te voeren principiële debat de nodige schoten voor de boeg zijn gelost. Hij bedankt dhr. Verhoef.

B2. Eindrapportage Experiment alleenstaande ouders

(collegebrief 22 december 2011)

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Uit de eindrapportage blijkt dat alleenstaande ouders niet door financiële prikkels duurzaam uitstromen uit de bijstand, maar dat zij wel behoefte hebben aan het combineren van arbeid en zorg. Dit is opvallend omdat Groningen een breed premiebeleid heeft.
- Het doel van het experiment was duurzame uitstroom, er wordt echter niet vermeld of dit is gehaald en hoeveel mensen zijn uitgestroomd. Is het doel bereikt? Kan bij het vaststellen van het toekomstige premiebeleid rekening worden gehouden met de resultaten van het experiment? Heeft het college een concreet voornemen om het premiebeleid af te schaffen ten gunste van het geven van steun en begeleiding bij het realiseren van de combinatie werk en zorg? Wat vinden de andere fracties?

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- Trekt dezelfde conclusie als de SP: financiële prikkels helpen in dit geval niet om werk te vinden. Wel effect heeft de arbeidspool waarbij de gemeente ouders detacheert bij werkgevers. Dat is prima, de gemeente is dan een soort tussenpersoon. Dit kan worden voortgezet.

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- De gemeente kan beter niet weer aan experimenten meedoen waarbij financiële prikkels een rol spelen. Dat werkt namelijk demotiverend.
- De begeleiding is erg belangrijk. Het premiebeleid en de vraag van de SP: de conclusie geldt alleen voor deze doelgroep. Mogelijk moet het geld voor begeleiding worden gebruikt.

Dhr. Benjamins (D66):

- De rapportage is erg kort en leidt tot enkele vragen. Komt er een follow-up?
- Wat is de betekenis van de uitkomsten voor eventueel landelijke wetgeving?
- Hoeveel klanten zijn bereikt en is daarmee voldaan aan de wettelijk geformuleerde doelstelling?

Mw. Kuik (CDA):

- Hoe worden de resultaten verwerkt in het verdere re-integratiebeleid?
- Was het experiment een succes?
- Is het Groningse premiebeleid effectief? Is dit nodig om de armoedeval op te heffen?

Dhr. Rutte (VVD):

Verslag vergadering raadscommissie Werk en Inkomen 8 februari 2012

5

Verslag 8 februari

- Iedereen is over vijf jaar nodig voor de arbeidsmarkt, ook alleenstaande ouders. Het is niet goed om als alleenstaande ouder een tijdje te stoppen met werken.
- Mensen zijn zelf verantwoordelijk voor het zoeken naar werk. Als detacheringmaatregelen daarbij helpen, is de VVD er niet tegen. Wel moet op de kosten worden gelet. De gemeente heeft op dit moment voldoende instrumenten om steun te bieden.

Mw. Grijpstra (PvdD):

- Is het eens met de vragen van de SP.
- Wordt in de toekomst persoonlijke begeleiding ingezet?

Mw. Postma (GroenLinks):

- De conclusies zijn niet altijd helder geformuleerd.
- Wat zijn de gevolgen voor het premiebeleid?
- Spreker relateert de conclusie: een financiële prikkel kan ondersteunend werken. Soms is het goed mensen te belonen voor een prestatie.

Dhr. Houwing (Student&Stad):

- De conclusies kunnen worden meegenomen om het beleid te formuleren.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- De evaluatie is zowel landelijk als voor Groningen duidelijk.
- Eens met de besprekpunten van de SP.

Wethouder Pastoor:

- Er waren twee doelen: de effectiviteit van maatregelen en, als einddoel, duurzame uitstroom.
- Het aantal deelnemende vrouwen op vrijwillige basis is niet gering: 150 van de 1200.
- Het experiment is niet bedoeld om succesvol te zijn. Bedoeling was om te kijken of de gemeente nog voldoende instrumenten heeft om mensen naar werk te begeleiden.
- De uitkomsten zijn zinvol om te helpen bij het formuleren van nieuw beleid rond de Wwb. De in te zetten instrumenten worden met de raad besproken.
- De premies zijn niet bedoeld om een armoedeval op te heffen.
- Het klopt dat voor de mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt begeleiding bij het vinden van werk nodig is. Toch helpt ook dat niet in alle gevallen.
- De wethouder legt het initiatief van de Commerciële Club uit. Dit moet meer gebeuren, en de wethouder zet zich er voor in.
- Er zijn dertien uitstroomprijsen verstrekt en die ouders zijn duurzaam uitgestroomd. Duurzaam uitstromen betekent dat na een half jaar geen beroep hoeft te worden gedaan op een bijstandsuitkering. De wethouder zegt toe schriftelijk antwoord te geven op de vraag van mw. Van Gijlswijk hoeveel van die dertien mensen uiteindelijk toch weer in de bijstand zijn gekomen. Het aantal van dertien personen is te gering om conclusies aan te verbinden. Er zijn op dit punt geen landelijke gegevens beschikbaar.

De voorzitter:

- Stelt vast dat de wethouder aanvullende informatie stuurt over het effect en het duurzame karakter van de maatregel. Het kan aanleiding zijn het gesprek in de commissie te heropenen.

C1. Ingekomen stukken en stukken ter kennisname

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- Verzoekt de brief over extra beleidsmiddelen voor armoede te agenderen en zal besprekpunten aanleveren.

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Merkt op dat het college dit voorjaar de raad een nieuw armoedebeleid voorlegt. Dat is het moment om erover te discussiëren.

De voorzitter:

- Constateert dat mw. Riemersma aan de hand van de besprekpunten beziet of aparte bespreking nodig is.

C2. Vaststelling verslag 18 januari 2012

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld. Nadien zijn op verzoek achteraf aanpassingen gedaan in de passages van wethouder Visscher bij agendapunt B.1.

Verslag 8 februari

De voorzitter sluit de vergadering om 18.20 uur.